

Liikenneviraston tilinpäätös vuodelta 2014

Liikennevirasto

Liikenneviraston tilinpäätös vuodelta 2014

Liikennevirasto

Helsinki 2015

Kannen kuva: Taide osana meluntorjuntaa

Verkkójulkaisu pdf (www.liikennevirasto.fi)

ISBN 978-952-25-315-7

Liikennevirasto
PL 33
00521 HELSINKI
Puhelin 029 534 3000

Sisällysluettelo

1	TOIMINTAKERTOMUS	5
1.1	Johdon katsaus	5
1.2	Vaikuttavuus.....	7
1.2.1	Toiminnan vaikuttavuus	7
1.2.2	Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus	15
1.3	Toiminnallinen tehokkuus	16
1.3.1	Toiminnan tuottavuus	16
1.3.2	Toiminnan laskennalliset kustannukset/väyläkilometri.....	16
1.3.3	Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	17
1.3.4	Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus	21
1.4	Tuotokset ja laadunhallinta.....	21
1.4.1	Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet.....	21
1.4.2	Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu	24
1.5	Inhimillinen pääoma.....	26
1.6	Tilinpäätösanalyysi.....	28
1.6.1	Rahoituksen rakenne	28
1.6.2	Talousarvion toteutuminen.....	29
1.6.3	Tuotto- ja kululaskelma	32
1.6.4	Tase.....	33
1.7	Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	36
1.8	Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä.....	37
2	LIIKENNEVIRASTON TALOUSARVION TOTEUTUMALASKELMA.....	38
3	LIIKENNEVIRASTON TUOTTO- JA KULULASKELMA.....	42
4	LIIKENNEVIRASTON TASE	43
5	LIITETIEDOT	45
6	ALLEKIRJOITUKSET	58

1 Toimintakertomus

1.1 Johdon katsaus

Liikenneviraston tehtävät ja vastuut sekä toiminnassa onnistuminen

Liikennevirasto on monialainen liikenteen asiantuntijavirasto, joka vastaa Suomen maantie-, rautatie- ja meriliikenteen väylistä ja liikennejärjestelmän kehittamisestä. Virasto edistää toimenpiteillään liikennejärjestelmän toimivuutta, liikenteen turvallisuutta ja alueiden tasapainoista kehitystä.

Liikennevirasto tuki hallinnonalan yhteiskunnallisten tavoitteiden saavuttamista keskittymällä liikenne- ja viestintäministeriön virastolle asettamien tulostavoitteiden saavuttamiseen ja onnistui siinä vähintään tyydyttävästi. Radanpidosta aiheutuneet viiveet junaliikenteelle johtuivat pääosin vilkkaista rakennustyömaista, ei niinkään enää sääolosuhteista, joiden kanssa on opittu elämään. Väylien kunto heikkeni etenkin tiiverkon osalta, eikä asetettuja tavoitteita täysin saavutettu. Ympäristötavoitteista toteutui pohjavesisuojaus, mutta meluntorjuntatavoitetta ei saavutettu resurssien niukkuudesta johtuen. Liikenneturvallisuuden parantaminen jäi perusväylänpidon puolella hieman vajaaksi, mutta kehittämishankkeilla tulos oli lähes kolminkertainen tavoitteeseen verrattuna. Tuottavuustavoitteiden saavuttaminen ei toteutunut johtuen työpanoksen kasvusta ja pääoman poistojen lisääntymisestä.

• Palvelukyky ja laatu	Saavutettiin, sidosryhmien tyytyväisyys hyvä
• Matka- ja kuljetusketjujen toimivuus	Jäänmurrossa saavutettiin, radanpidossa viiveitä
• Väylien kunto	Pääosin saavutettiin, mutta ei pääteillä
• Liikenneturvallisuus ja ympäristö	Turvallisuus ja pohjavesi hyvä, meluntorjunta vajaa
• Toiminnan tuottavuus	Tuottavuustavoitteita ei saavutettu

Toiminnan volyymi

Liikenneviraston toiminnasta ja sen välittämistä valtionavusta aiheutui 1 915 milj. euron bruttomääräiset menot. Ylivoimaisesti suurimman osuuden tästä muodostivat perusväylänpito (56 %) sekä liikenneverkkoihin kohdistuvat kehittämisinvestoinnit ja jälkirahoitusmaksut (27 %). Perusväylänpidon ja uusien yhteyksien rakentamisen lisäksi virastolla on vastuullaan useita muitakin tehtäviä:

• Perusväylänpito	1 065 milj. euroa
• Kehittämisinvestoinnit	446 milj. euroa
• Elinkaarirahoitusinvestoinnit	67 milj. euroa
• Meriliikennealusten kilpailukykyyn parantaminen	88 milj. euroa
• Viraston oma toiminta	85 milj. euroa
• Länsimetron rakentamisen avustaminen	57 milj. euroa
• Jäänmurtajahankinnan menot ja ennakkomaksut	50 milj. euroa
• Maanhankinnat ja korvaukset	21 milj. euroa
• Joukkoliikenteen ostot ja kehittäminen	24 milj. euroa
• Joukkoliikenteen ostot ja kehittäminen	24 milj. euroa
• EAKR- ja ENPI-hankeet	12 milj. euroa

Perusväylänpidon menoista kohdistuu tienpitoon 55 %, radanpitoon 37 % ja vesiväylänpitoon 8 %. Rakennuskohteista ylivoimaisesti suurimmat olivat Pohjanmaan rata (137 milj. euroa) ja Kehärata (88 milj. euroa).

Hallitusohjelman tavoitteiden edistäminen

Hallitus vahvisti 5.10.2011 hallitusohjelman strategisen toimeenpanosuunnitelman, jolla täsmennettiin hallitusohjelman painopistealueiden tavoitteet, kärkihankkeet ja poikkihallinnolliset politiikkakokonaisuudet.

Liikenneviraston toimintaan vaikutti erityisesti julkisen talouden vakauttaminen toisaalta talouden kasvupotentiaalia parantamalla ja toisaalta tuottavuutta lisäämällä.

Liikenne- ja viestintäministeriö linjasi liikennepoliittisella selonteolla vaalikauden ylittävät strategiset tavoitteet tulevien hankeohjelmien pohjaksi ja liikenneverkkojen hallituksi kehittämiseksi. Liikennevirasto tuki asiantuntemuksellaan ministeriötä hankeohjelmoinnissa. Tuottavuuden lisäämiseksi virasto on lisännyt sähköistä asioimista, avannut tietoaaineistojaan avoimen datan periaatteella käytettäväksi, kehittänyt väylänpidon uusia hankintamenettelyitä sekä tukenut ministeriötä vaikuttavuus- ja tuottavuusohjelman toimeenpanossa ja toimintojen alueellistamisessa.

Poikkihallinnollisten tavoitteiden edistäminen

Hallitusohjelman strategisessa toimeenpanosuunnitelmassa määritellyt poikkihallinnolliset tulostavoitteet näkyivät viraston toimissa monin tavoin ja ne ovat muodostuneet jo osaksi viraston normaalia toimintaa.

- Virasto toteuttaa eduskunnan päättämät isot liikennejärjestelmän kehittämishankkeet, joilla tuetaan yhteiskunnan talouden ja työllisyyden edellytyksiä sekä alueiden toimintaedellytysten kehittämistä.
- Virasto toteuttaa resurssiensa puitteissa muuttuneen maankäytön edellyttämiä liikenne- ja ratkaisuja myös paikallisella tasolla. Vain pieneen osaan tarpeesta pystytään vastaamaan.
- Allianssimallia on kehitetty ja sen käyttöä pilotoidaan Tampereen rantaväylähankkeessa ja vt 6 Taavetti-Lappeenranta – hankkeessa.
- Liikenne- ja ratkaisuihin on tuettu alueellista tasapuolisuutta ja edistetty turvallista liikkumista.
- Kestävän kehityksen tukemiseksi virasto selvitti alkavissa hankkeissa uusiomateriaalien käyttömahdollisuudet. Hankkeiden ympäristövaikutusten tietomallinnusta pilotoitiin E18 Hamina-Vaalimaa hankkeen CO₂-vaikutusten laskennassa.
- Virasto sai valmiiksi turvallisuusdokumentit, joilla varmistetaan nykylainsäädännön vaatimuksia vastaavat turvallisuusmenettelyt väylänpidossa sekä suunnittelu- että toteutushankkeilla.
- Poikkihallinnolliset ponnistelut liikenneturvallisuuden parantamiseksi onnistuivat, mikä näkyi onnettomuuksien vakavuusasteen huomattavana lieventymisenä. Maantieliikenteessä menehtyi vain 160 ihmistä ja vakavista onnettomuuksista enää vain joka 18. johtaa kuolemaan, kun vielä vuosikymmen sitten joka 10. vakava maantieliikenteen onnettomuus oli kuolonkolari. Keskikaiteet, turvakamerat, ajoneuvojen varustelu ja rauhoittunut liikennekulttuuri pelastavat ihmishenkiä.
- Virasto on avannut tietoaaineistojaan hallinnonalalla sovitun tiekartan mukaisesti, mutta suunniteltua nopeammalla aikataululla. Käyttöoikeuksien osalta noudatetaan avointen tietoaaineistojen käytölupaa sekä tiedoista ja tietopalveluista perittävät maksut on poistettu.

Liikenneviraston tavoitteisiin liittyvät mittarit

Tällä hetkellä Liikenneviraston tavoitteisiin liittyvät mittarit eivät parhaalla mahdollisella tavalla kuvaa viraston toimintaa ja tue asetettujen tavoitteiden seurantaan. Valtaosa tavoitemittareista kuvaa tietäntyyppisten suoritteiden tuottamista sen sijaan, että ne muodostaisivat laajempaa käsitystä Liikenneviraston toiminnan vaikuttavuudesta ja toimisivat tavoitteiden suhteen yhteensopivana ohjauksen välineenä. Uudistamispotentiaalia löytyy myös tavoista tuottaa mittareiden edellyttämää taustadataa. Mittareiden uudistamiselle on selkeä tarve. Käynnissä olevaa tavoite- ja seurantamittareiden kehitystyötä tulee jatkaa ja tarpeen mukaan vielä täsmentää työn tavoitteita tuloksellisuuden varmistamiseksi. Lisäksi tulee varmistaa työn tuottamien tulosten tehokas hyödyntäminen.

Kustannuskehitys oli maltillista

Maarakennusalan kustannustaso nousi maarakennuskustannusindeksillä mitattuna maltillisesti vain 0,6 %. Hoidon ja kunnossapidon osaindeksi kohosi vain 1,0 % ja päällystystöiden osaindeksi laski 2,6 %. Kustannuskehitys kääntyi loppukesän jälkeen laskuun. Voimakkainta lasku oli päällystystöiden kohdalla. Hyvä hankinta ja kireä kilpailutilanne maanrakennustöissä on erityisesti tiehankkeissa aikaansaanut myönnettyjen valtuuksien alituksia.

Uuden jäänmurtajan omistus ja rakentaminen

Joulukuussa valtioneuvoston talouspoliittinen ministeriövaliokunta linjasi, että rakenteilla oleva uusi jäänmurtaja myydään. Tämä poliittinen linjaus muutti valmisteltua palveluntuottomallia ja tästä syystä hoitovastuun kilpailuttaminen ei ollut enää ajankohtaista. Murtajan myynnin valmisteluja on tehty yhteistyössä ministeriön kanssa. Aluksen arvioidaan valmistuvan vuoden 2016 ensimmäisellä vuosineljänneksellä.

Väylien korjausvelkaa halutaan pienentää

Ministeri Kyllösen johtama parlamentaarinen korjausvelkaryhmä aloitti työnsä 13.3.2014 tavoitteenaan yhteinen näkemys korjausvelan hoidosta pitkällä aikavälillä. Väylien korjausvelan purkamiseksi työryhmä esitti 200 milj. euron vuosittaista lisärahoitusta perusväylänpitoon korjausvelan kasvun pysäyttämiseksi ja inflaation aiheuttaman ostovoiman vähenemisen kompensoimiseksi. Viraston arvio velan suuruudesta on noin 2,4 miljardia euroa, josta miljardi on sellaista velkaa, joka halutaan saada ensisijaisesti hoidettua.

ELYjen sopeuttamistilanteen heijastus Liikennevirastoon ja sen ohjausvastuulla oleviin tehtäviin

ELY-keskuksia ohjaavat ministerit linjasivat marraskuussa 2014 ELY-keskusten toiminnan sopeuttamistavoitteista, liittyen hallituksen rakennepoliittiseen ohjelmaan ja kevään kehyspäätökseen, jonka mukaan ELY-keskusten toimintamenorahoitus laskee merkittävästi seuraavina neljänä vuotena. Liikenneviraston ohjauksessa oleviin LVM:n hallinnonalan tehtäviin kohdistuu ELY-keskuksissa 20 % henkilöstön sopeuttamistarve. Tämä on näkynyt jo vuonna 2014 henkilöstömäärän selkeänä vähenemisenä, kun eläkkeelle jääneiden ja muuten poistuneiden tilalle ei ole juurikaan korvausrekrytoitu. Liikennevirasto ohjaa ELY-keskusten liikenteen tehtävälueella tehtäviä rakenteellisia muutoksia, mm. suunnitelmat maanteiden kunnossapidon hankintojen keskittämisestä neljän ELY-keskuksen vastuulle sekä tienpitäjän lupa-asioiden valtakunnallisesta lisäkeskittämisestä. ELY-keskusten toimintaa pyritään sopeuttamaan hallitusti, mutta 20 % henkilöstön vähentämiseen liittyy silti toiminnallinen riski. ELY-keskusten toiminnan sopeuttaminen heijastuu myös Liikennevirastoon lisääntyvänä työpaineena.

1.2 Vaikuttavuus

1.2.1 Toiminnan vaikuttavuus

1.2.1.1 Liikenneviraston rooli yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden saavuttamisessa

Liikenneviraston rooli on tukea liikenne- ja viestintäministeriötä hallinnonalalle asetettujen yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden saavuttamisessa. Tulossopimuksessa ministeriö linjasi virastolle kolme roolia.

Liikennevirasto varmistaa toimivat, turvalliset ja ympäristöystävälliset matka- ja kuljetusketjut (rooli 1)

Matka- ja kuljetusketjujen varmistaminen

Liikennevirasto päivitti matkojen ja kuljetusten asiakastarveanalyysien avulla kokonaisnäkemystä liikennejärjestelmän kyvystä palvella asiakkaiden tarpeita. Elinkeinoelämän ja kansalaisten tyytyväisyyttä selvitetään kahden vuoden välein tehtävällä kyselytutkimuksella.

Liikennejärjestelmän tilaa ja kehittymistä seurataan sekä alueellisella että valtakunnallisella tasolla. Liikennevirasto on aktiivinen alueellisessa toiminnassa yhteistyössä ELY-keskusten, maakuntaliittojen ja isojen kaupunkiseutujen kanssa. Kuntien ja yritysten kanssa laadituilla aiesopimuksilla luotiin yhteistä tahtotilaa ja priorisoidaan osallisten tarpeita vastaamaan niukkoja resursseja.

Joukkoliikenteen edellytysten parantaminen

Joukkoliikenteen järjestämisessä on käynnissä suurin muutos vuosikymmeniin, kun markkinoita avataan EU:n palvelusopimusasetuksen mukaisesti. Muutos tapahtuu asteittain. Ensimmäiset siirtymäajan liikennöintisopimukset lakkasivat 1.7.2014. Siirtymäaika kestää joulukuulle 2019. Muutos on ollut merkittävä alan toimijoille, mutta sen valmistelu on edennyt hyvin ja systemaattisesti. Hallitusohjelman mukaisen viranomaisten yhteisen lippu- ja maksujärjestelmän Waltin toteuttamisessa on ollut viivettä, mutta järjestelmää pilotoitiin suunnitelmien mukaisesti 1.7.2014 alkaen Joensuussa. Joukkoliikenteen määrärahojen niukkuus on kuitenkin johtanut haja-asutusalueiden linja-autoliikenteen vähenemiseen, kun rahoituksen väheneminen tai kokonaan loppuminen on tehnyt liikennöinnin tappiolliseksi. Vuorojen lakkautukset ovat lisääntyneet.

Rautatieliikenteen kilpailun avautuminen on toinen suuri muutos, jota valmisteltiin systemaattisesti laajalla yhteistyöllä. Merkittävä muutos oli rautatieliikenteen ohjauksen irrottaminen VR konsernista 1.1.2015. Muita merkittäviä toimenpiteitä kilpailun alkamiseen valmistauduttaessa olivat ratapihojen liikenteenohjauksen toimintamallien selvittäminen sekä Ilmalan varikkoselvitys HSL:n lähiliikenteen kilpailutuksen aikataulu huomioiden. Virasto valmisteli monitoimijaympäristöön siirtymistä liikennöintiin liittyvissä asioissa, kuten sopimuksissa ja kapasiteetin hallinnassa.

Liikenteen turvallisuuden edistäminen

Maanteillä kuoli liikenneonnettomuuksissa ennakkotiedon mukaan 160 henkilöä, joka on noin 16 % vähemmän kuin edeltäneenä vuonna. Henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien määrä pysyi kuitenkin lähes samalla tasolla (+2,5 %) kuin viime vuonna. Koska henkilövahinkojen määrää ei saatu vähennetyksi, päätti virasto tehdä analyysin loukkaantumisiin johtaneiden onnettomuuksien syistä ja ehdotuksen väylänpitäjän toimista liikenneturvallisuuden parantamiseksi.

Rautatieliikenteessä vakavien turvallisuuspoikkeamien määrä kasvoi erityisesti ratatöiden yhteydessä. Ilkivalta radoilla lisääntyi huomattavasti. Ratakunnossapidon laatua ja turvallisuutta heikentävät henkilöstön osaamispuutteet ja suuri kustannuspaine. Rautatieturvallisuuden puutteiden korjaamiseksi määriteltiin toimenpiteet. Valtion rataverkolla sattui 32 tasoristeysonnettomuutta, joista kuolemaan johti kaksi onnettomuutta.

Meriliikenteenohjaus on vuoden aikana onnistunut raportoimaan tehokkaammin kuin edellisenä vuonna (enemmän analysoituja tapahtumia) ja karille ajon estoja. Raportoinnin kautta voidaan todeta, että meriliikenteenohjaus on puuttunut alusten kyseenalaiseen kulkuun keskimäärin noin 16 kertaa päivässä. Merenkulun turvallisuuden kannalta keskeisten merikarttojen osalta julkaistiin neljä merikarttasarjaa sekä kaupamerenkululle 26 painettua ja 47 elektronista (ENC) merikarttaeditiota. Tiedonantoja merenkulkijoille – palvelu, merikarttojen päivityspalvelut sekä merivaroitustoiminta toimi katkoksitta ja ilman ongelmia. Merikartoituksen laatujärjestelmän ulkoinen, ISO 9001 uudelleenarviointi pidettiin kesäkuussa ja arvioinnissa toiminnan todettiin olevan vaatimusten mukaista eikä poikkeamia havaittu.

Turvallisuusjohtamisjärjestelmien kuvaaminen ja kehittäminen osaksi toimintajärjestelmää toteutettiin turvallisuusjohtamisen periaatteiden ja operatiivisten toimintojen turvallisuusmenettelyjen osalta. Nämä luovat pohjan jatkokehittämiselle vuonna 2015. Rautatietoimintojen johtamisprosessit arvioitiin ulkopuolisen laatuconsultin toimesta keväällä 2014 ja jatkokehittäminen tämän pohjalta on käynnistetty.

LVM:n liikenneturvallisuuden tulevaisuuskatsaus ”Yhteinen tie tulevaisuuteen” on valmistunut. Katsaus sisältää liikenneturvallisuuden strategiset tavoitealueet, jotka ovat asenteet, ajokunto ja ajoterveys, ajoneuvokanta ja kulkutavat sekä aluesuunnittelu. Osa-alueisiin liittyy kiinteästi uuden teknologian mahdollisuudet ja niiden hyödyntäminen. Liikenneviraston asiantuntijat olivat mukana katsauksen laadinnassa.

Liikenneviraston ja Poliisihallinnon yhteistyösopimus allekirjoitettiin Liikennevirastossa 2.6.2014. Yhteistyösopimus sisältää toimintasuunnitelman yhteistyön kehittämiseksi eri osa-alueilla. Toimintasuunnitelman toteuttaminen on käynnistynyt.

Liikenteen häiritsevyyden vähentäminen

Pohjavesien pilaantumisen riskiä vähennettiin maantieverkolla väylänpidon toimin yhteensä 15 km matkalla. Pohjavesisuojaus valmistui 4,6 km tieverkon kehittämishankkeiden yhteydessä. Pohjavesiriskejä vähennettiin myös vaihtamalla liukkaudentorjuntasuola kaliumformiaattiin 10,4 km matkalla.

Maanteiden kehittämishankkeiden yhteydessä toteutetulla meluntorjunnalla suojattiin 575 asukasta ja rautateilla vastaavasti 72 asukasta. Tavoitteeksi asetettuja määriä 685/300 ei saavutettu.

Liikennevirasto kehittää liikennejärjestelmää parantamalla toiminnan tuloksellisuutta (rooli 2)

Liikennejärjestelmän kehittäminen

Virasto kehitti liikennejärjestelmää voimallisesti eduskunnan päättämällä isoilla kehittämishankkeilla. Investointien painopiste on raideliikenteen hankkeissa. Virasto tuki ministeriötä erityisesti Pisara-hankkeen ja Länsimetron jatkeen rahoitusmallien ja talousarviokäsittelyn valmistelussa. Viraston strategiaa toteutettiin systemaattisesti ja osana tätä työtä kuvattiin asiakkaille tarjottavat liikenteen palvelut ja tietopalvelut sekä tunnistettiin ne palvelukokonaisuudet, joissa asiakastarpeiden ja toimintaympäristön muutokset ovat suurimmat. Näiden palveluiden osalta laaditaan etupainotteisesti kehittämissuunnitelmat palveluiden tavoitelluista vuodelta 2020.

Uuden teknologian hyödyntäminen

Liikenteenohjausjärjestelmien uusimishanke (LOU) eteni pääosin suunnitelmien mukaisesti. Tieliikenteen ohjaus- ja tiedotusjärjestelmien integraatio toteutui aikataulussa ja ensimmäisen vaiheen käyttöönotto tapahtuu kesällä 2015. Rautatieliikenteessä otettiin alkukesästä käyttöön uudet, erittäin keskeiset JETI- ja LOKI-järjestelmät. Tiedon digitalisoivat järjestelmät avaavat uusia ja innovatiivisia mahdollisuuksia edelleen kehittää tiedon välitystä ja jatkoanalysointia (mm. verkon käyttö, täsmällisyys, turvallisuus) sekä parantaa turvallisuutta rautatieliikenteessä ajantasaisen tiedon avulla. Meriliikenteen osalta uusi jäänmurtoa tukeva järjestelmäkehitys (IBNetin korvaava IBNext) eteni aikataulussa.

Uusissa suunnittelu- ja toteutushankkeissa edellytetään tietomallin käyttöä infra-alan yhteisesti luomien periaatteiden mukaisesti.

Toimintatapojen uudistaminen

Useaa uutta toimintatapaa testattiin rohkeasti kokeilumielessä. Mm. hallinnonalan yhteinen Liikennelabrapilotti on yksi suurimmista käynnissä olevista kokeiluista. Pilotissa testataan uudenlaista yhteistyötä yksityisen sektorin kanssa tiedon keräämisessä ja hankkimisessa. Rajaliikenteen ennakkovarausjärjestelmää pilotoitiin syksyllä. Väylien visionäärit -harjoitusohjelma toteutettiin ennakkoluulottomasti täysin uudella tavalla ja ohjelma on tuonut paljon positiivista näkyvyyttä virastolle. Sosiaalista mediaa hyödynnetään liikennetiedottamisessa ja asiakkaiden mukaan saamista palveluiden suunnitteluun on kokeiltu mm. Kehärautaan liittyen. Liikkuminen palveluna -konseptin mahdollistamista ja tukemista on lähdetty ideoimaan mm. liikkumistili-konseptin suunnittelulla. Täysin uutena kokonaisuutena selvitettiin mahdollisuutta korvata rautatieliikenteen puheviestintäverkko Raili (GSM-R) olemassa olevalla Virve-verkolla. Poikkeuslupa mahdollistaisi toiminnallisesti ja kokonaistaloudellisesti järkevän, väliaikaisen ratkaisun Suomen rataverkon viestintään ennen kuin Euroopan tasolla saadaan määriteltyä uuden sukupolven EMTRS-kokonaisuuteen liittyvät vaatimusmäärittelyt. Asia on saanut puollon talouspoliittisesta ministerivaliokunnasta ja odottaa komission poikkeuslupaa.

Dokumentinhallintajärjestelmän uudistaminen on edennyt suunnitelmien mukaisesti ja järjestelmä on nyt kokonaisuudessaan käytettävissä. Järjestelmään liittyvät hitausongelmat aiheutuivat pääosin tietoliikenteestä ja muista järjestelmää käyttävistä palveluista ja ne on nyt ratkaistu. Asiankäsittelyjärjestelmän toteutus on edennyt suunnitelman mukaisesti, tärkeimmät toiminnallisuudet on toteutettu ja järjestelmän käyttöönotto aloitettiin vuoden 2014 puolella.

Osaamisen kehittäminen

Liikennevirastolla on tavoitteellinen tutkimus- ja kehittämisohjelma. Valtaosa tutkimushankkeista toteutetaan usean osapuolen konsortioissa, joihin saadaan lisääntyvässä määrin kansainvälistä tutkijapanosta. Liikennevirasto osallistuu hallinnonalan TEAS (tutkimus, ennakointi, arviointi ja seuranta) -toimintaan LVM:n koordinoiman Fintripin (Liikenteen osaamis- ja innovaatioverkosto) ja hallinnonalan TEAS-ryhmän kautta.

Liikennevirasto ylläpitää liikenteen palvelutasoa ja toteuttaa liikennepoliittisen selonteon toimia (rooli 3)

Liikenteen palvelutason ylläpito

Matka- ja kuljetusketjujen turvaamiseksi virasto on priorisoinut voimakkaasti kunnossapitoa keskeisen verkon rappeutumisen estämiseksi ja vähentänyt vähäliikenteisen verkon ylläpitoa, kuitenkin niin, että liikennöitävyys säilyi. Keskeisen verkon kuntotaso on säilynyt lähes viimevuotisella tasolla. Etelä-Suomen leuto ja vähäluminen talvi helpotti teiden ja ratojen talvihoitoa ja näkyi normaalia korkeampana asiakastyytyvyytenä ja täsmällisenä junaliikenteenä. Talvimerenkulun palvelutaso voitiin pitää erittäin hyvänä leudon talven takia.

Liikenteen toimivuuden edistäminen

Rautateiden kauko- ja tavaraliikenteen täsmällisyys parani ja radanpidosta aiheutuneiden myöhästymisten osuus väheni kahdella prosenttiyksiköllä 4,5 prosenttiin. Merkittävin syy tähän oli roudan, ratatöiden ja turvalaitevikojen aiheuttamien myöhästymisten väheneminen. Lähiliikenteen täsmällisyys heikkeni, ja radanpidosta aiheutuneiden myöhästymisten osuus kasvoi 1,1 % ->1,6 % vuoteen 2013 verrattuna. Päälimmäisinä syinä tähän olivat turvalaitevikojen aiheuttamat myöhästymiset etenkin Helsingin asetinlaitteessa ja turvalaitekaapelin katkeaminen ratatöissä Malminkartanossa.

Vesiväylien kunnossapidossa talvi oli Suomenlahdella ja Saaristomerellä normaalia helpompi. Perämerellä Kokkolasta ylöspäin talvi oli normaalia hieman kovempi (alueittain paljon vaurioita), muutoin Pohjanlahdella normaali. Sisävesillä talvi ei aiheuttanut turvalaitteille merkittävää haittaa. Kokonaisuutena tarkasteltuna vuosi oli normaali.

Kestävän kehityksen edistäminen

Liikenteen hiilidioksidipäästöt vähenivät Tilastokeskuksen tuoreimman julkistuksen (12.2.2015, ennakkotieto) mukaan vuonna 2013 noin 1 % verrattuna vuoteen 2012. Suomen kasvihuonekaasupäästöt kokonaisuudessaan olivat 12 % alhaisemmat kuin vuonna 1990. Liikenneviraston ja ELY-keskusten toimintaan liittyvät päästöjä vähentävät toimet ovat edistyneet suunnitellusti.

1.2.1.2 Liikenneviraston toimet toiminnan painopisteissä (9 kpl)

Liikenne- ja viestintäministeriön harjoittama liikennepoliitiikka tähtää kasvun, kilpailukyvyn ja hyvinvoinnin tuottamiseen ja tukemiseen koko Suomessa. Liikennepoliitiikka on osa yhteiskuntapolitiikkaa. Liikennevirastolle nimetyillä 9 painopisteellä tuetaan ministeriön vaikuttavuustavoitteiden saavuttamista.

1. Liikenneturvallisuuden parantaminen ja poikkihallinnollinen yhteistyö

Liikennevirasto toimi aktiivisesti hallinnonalojen välisen liikenneturvallisuusyhteistyön parantamiseksi ja osallistui julkaisun "Yhteinen tie tulevaisuuteen, Liikenneturvallisuuden tulevaisuuskatsaus" valmisteluun sekä kansalliseen vakavan loukkaantumisen määrittelyyn. ELY-keskusten tulosohjauksessa turvallisuustoitimien vaikuttavuutta mittaavan henkilövahinko-onnettomuuksien vähenemän rinnalla oli myös tavoite ELY-keskusten poikkihallinnolliselle liikenneturvallisuustyölle niiden painopisteiden osalta, joita LVM:n tieliikenteen turvallisuussuunnitelmassa asetettiin vuodelle 2014. Liikenneturvallisuutta on käsitelty säännöllisesti ELY-keskus - Liikennevirasto -verkostokokouksissa ja tuettu tavoitteen välittymistä alueelliseen toimintaan.

Liikennevirasto on kehittänyt turvallisuusjohtamisjärjestelmää viraston tienpitoa ja tieliikennettä koskeville toiminnoille sekä merenkulun toiminnoille. Rautatietoimintojen turvallisuusjohtamisjärjestelmä on jo aiemmilta vuosilta kyseisen kulkumuodon kansainvälisten vaatimusten edellyttämänä. Turvallisuusjohtamisjärjestelmät linkitetään Liikenneviraston toimintajärjestelmään. Lisäksi on määritelty liikenneturvallisuuden ja työmaiden työturvallisuuden vuoteen 2020 tähtäävä tavoitetila sekä niihin liittyvät keskeiset toimet osana viraston turvallisuusstrategiaa.

Liikennevirasto ja ELY-keskukset eivät ole pystyneet osallistumaan suunnitellusti valtioneuvoston tieliikenteen turvallisuuden parantamiseksi ja liikenneturvallisuussuunnitelman 2014 täytäntöönpanoon. Ohjetyötä on tehty, mutta mm. kuolemien torjunta päteillä keskikaideratkaisuilla ei ole edennyt eikä autoaattista nopeusvalvontaa ole voitu laajentaa. Kuitenkin tieliikenteen turvallisuus on parantunut ja maanteillä kuoli liikenneonnettomuuksissa vain 160 ihmistä (190 v. 2013). Henkilövahinkoon johtaneita onnettomuuksia sattui runsaat 2 800 kpl.

Poikkihallinnollisen yhteistyön edellytyksiä on edistetty uusimalla yhteistyösopimukset Hätäkeskuslaitoksen ja Poliisin kanssa. Lisäksi viranomaisyhteistyö kulminoituu yhteisiin toimitilahankkeisiin niin Tampereen tieliikennekeskuksen ja Pirkanmaan pelastuslaitoksen kuin Suomenlahden meriliikennekeskuksen ja Rajavartiolaitoksen kanssa. Merellisten toimijoiden (METO) yhteistyötä on kehitetty suunnitelmien mukaan alueellisesti. Rajavartiolaitoksen kanssa tehtävälle yhteistyölle on varmistettu edellytykset jatkossakin uuden yhteisen toimitilahankkeen muodossa. Myös GOFREP-yhteistyön kehittämiseen on panostettu aktiivisesti. Rautatieliikenteen ohjauksessa on tehty koulutusyhteistyötä Pelastusopiston kanssa. Vuoden 2014 aikana varmistettiin viranomaisyhteistyön edellytykset jatkossakin selkeyttämällä rataliikennekeskuksen ja VR:stä irtautuneen Finrail Oy:n liikenteenohjauksen roolit. Tieliikenteen ohjauksessa koulutusyhteistyö on aloitettu Helsingin pelastuskoulun, Kuopion pelastusopiston sekä Tampereen poliisiammattikorkeakoulun kanssa häiriön hallintaan ja tieliikennekeskuksen toimintaan liittyen. Lisäksi häiriönhallinnan viranomaisyhteistyön jalkauttamista syvennetään poliisin rakenneuudistuksen jälkeen vuonna 2015. Yhteistyötä Ilmatieteenlaitoksen kanssa on syvennetty ja toimintamallia erittäin huonoissa kelitilanteissa on kehitetty.

2. Hankintamenettelyn suunnittelun ja toteuttamisen kehittäminen ja hankehallinta

Liikennevirasto on laajentanut "Hankinnan ohjeistus" -palvelun ohjeistusta tuotekohtaisiin ohjeisiin (rakennussuunnittelu, toteutusurakat). Palvelu on myös rakennuttajakonsulttien käytettävissä. Allianssimallia on käytetty ja kehitetty edelleen. Uutena allianssikohteena on vt 6 Taavetti-Lappeenranta. Liikennevirasto julkaisee internet-sivuillaan hankintaohjelmat kuukausittain toimittajamarkkinoille. Hankintojen kustannusarvioita ja saatuja tarjoushintoja seurataan säännöllisesti ja tietoja toimitetaan kustannushallintaohjelmistoa varten. Yhteistyötä infra-alan ja Kuntaliiton kanssa on tehty yhteisten ohjeiden laatimiseksi. Urakoiden hankehallintaan ja laadunhallintaan on laadittu toimintamalleja kuten jälkiarviointi- ja palautemenetelmiä.

Liikenneviraston onnistumista hankinnan kehittämisessä ja toimittajamarkkinoiden hallinnassa kuvaa parhaiten palveluntoimittajien hallinnolliselle johdolle ja työmaajohdolle suunnatun innovaatiotutkimuksen hyvä tulos 70 pistettä. Innovaatiomittauksella arvioidaan Liikenneviraston ja ELY-keskusten liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen hankintaosaamista, yhteistyökykyä ja verkostotaitoja. Tulos parani edellisestä vuodesta kaikilla osa-alueilla hiukan ja on pysynyt hyvällä tasolla.

Väylähankkeiden tueksi perustetun hankecontroller-toiminnan käytännöt vakiinnutettiin, ja valtuuksien sekä määrärahasuurannan raportointia kehitettiin.

3. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Liikennevirasto nimesi vuodelle 2014 viisi sisäisen valvonnan kehittämiskohdetta: viraston sisäisten ohjeiden selkeyttä ja kattavuutta parannetaan, toiminnan riskit ja niiden hallintakeinot määritellään, toimintaa ja taloutta koskevaa seurantaa kehitetään, taloudenhoidon puutteita korjataan sekä viraston johtoryhmän toimintaa tehostetaan. Teemojen alla käynnistettiin ja saatiin monilta osin valmiiksi lukuisia parannuksia. Lisäksi sisäisen valvonnan puutteisiin reagoitiin mm. siten, että Valtiontalouden tarkastusviraston raportit käsiteltiin aina viraston johtoryhmässä, joka päätti jatkotoimenpiteistä raporttien johdosta.

Riskien hallintaa tehostettiin arvioimalla strategiset riskit uudelleen, tunnistamalla toimialojen avainriskit ja laatimalla näille riskienhallintasuunnitelmat toiminnansuunnittelun yhteydessä. Riskienhallinnan linjaukset ja riskienhallintaohje päivitettiin ja käynnistettiin toimialojen riskienhallinnan vastuuhenkilöiden säännölliset tapaamiset. Prosessiriskien hallinnan toimintamallia pilotoitiin ja käynnistettiin väylänpidon riskienhallinnan ohjeistojen yhdenmukaistaminen väyläriippumattomaksi.

4. Toimintatapojen uudistaminen ja tuottavuuden parantaminen

Liikennevirastossa käynnistettiin jatkuvan parantamisen toimintamallin mukaiset prosessikatselmoinnit sekä pilotoitiin CAF-itsearviointi yhdellä toimialalla. Prosessikatselmointien kattavuus ei ollut aivan suunnitellun mukainen, mutta niissä ja itsearvioinnissa tunnistetut kehittämistarpeet on huomioitu toiminnansuunnittelussa ja prosessien kehittämisessä. CAF-itsearviointimenettelyn käyttöön otosta on virastossa tehty suositus.

Liikennevirasto on avannut tietoaineistojaan Liikenteen ja viestinnän avoin tieto -tiekartan mukaisesti. Liikennevirasto on tunnistanut kansalliset liikenne- ja väylätietotuotteet ja avannut ne viraston lataus- ja katselupalvelun kautta avoimen datan periaatteella. Reaaliaikaiset liikenne- ja olosuhdetiedot on avattu Digi-traffic-palvelun kautta. Liikenneverkkojen tiedot, merikartoituksen tietoja sekä maksuton Digiroad-aineisto ovat saatavilla lataus- ja katselupalvelussa ja joukkoliikenteen reitti- ja aikataulutiedot Matka.fi -portaalin kautta. Pääosalle avoimista aineistoista on otettu käyttöön JHS189-suosituksen mukainen avoimen tietoaineiston käyttöluva. Tietopalvelut on kuvattu mm. kansallisessa Paikkatietoikkunassa sekä avoindata.fi -portaalissa. Tiedon avaamisen vaikutuksia arvioidaan jatkuvasti tiedon hyödyntäjien kanssa käytävän vuoropuhelun kautta.

Toteutusvaiheessa olevassa vt 6 Taavetti-Lappeenranta – hankkeessa pilotoidaan, kuinka hoidon ja ylläpidon tietotarpeet parhaiten huomioidaan jo hankkeen suunnittelun ja rakentamisen aikana.

5. Toimivat matka- ja kuljetusketjut

Junaliikenteen täsmällisyys on parantunut viime vuosina. Vuosina 2010–2013 lähiliikenteen täsmällisyys parani joka vuosi saavuttaen 95,8 % tason vuonna 2013, mutta heikkeni kertomusvuonna 93,3 prosenttiin, joka kuitenkin on vielä hyvä täsmällisyystaso. Henkilökaukoliikenteen määräasematäsmällisyys oli 87,7 %, mikä on paras vuositäsmällisyys 2010-luvulla. Täsmällisyysjohtamista kehitetään edelleen yhteistyössä muiden keskeisten rautatieliikenteen toimijoiden kanssa.

Vuosien 2010–2014 välillä teiden kuntoon tyytymättömien osuus lisääntyi merkittävästi eli kaksinkertaistui; yksityishenkilöissä tyytymättömien osuus kasvoi 16 %:sta 34 %:in ja raskaan liikenteen kuljettajissa 24 %:sta 48 %:in. Ammattiautoilijat kokevat erityisesti päällysteiden kunnan heikentyneen merkittävästi. Ylläpitoressurssien niukkuuden vuoksi tiestön kunto on heikentynyt alemman verkon ohella nyt myös keskivilkkaalla tieverkolla. Päivittäinen liikennöitävyys säilyi kuitenkin riittävän hyvänä koko tieverkolla. Rautateillä ja vesiväylillä keskeisten väylien kunto ja päivittäinen liikennöitävyys olivat hyvällä tasolla.

Joukkoliikenteen kilpailukyky on parantunut kaukoliikenteessä, kun joukkoliikenteen sääntely vapautui keuhkolla 2014. Myös keskisuurilla kaupunkiseuduilla palvelutasoa on pystytty parantamaan, kun liikenne on kilpailutettu ja valmistellaan yhteisen lippu- ja maksujärjestelmän (Waltti) käyttöönottoa. Matkaketjujen parantumisesta on esimerkkinä Tikkurilan matkakeskuksen valmistuminen. Se helpottaa vaihtoja junaliikenteen, paikallisen linja-autoliikenteen ja liityntäliikenteen välillä.

Linja-autoliikenteen kilpailun avaamiseen on valmistauduttu yhteisin periaattein, reittiliikennelupien haakuun myös maaseudun liikenteessä on kannustettu liikenteenharjoittajia mm. ELY-keskusten järjestämissä seminaareissa. ELY-keskukset ovat myös kilpailuttaneet liikennettä yhteisin hankintaperiaattein. Osa siirtymäajan sopimusten päättyneestä liikenteestä on lakkautettu, kun liikenteenharjoittajat eivät ole hakeneet reittiliikennelupia eivätkä ELY-keskukset ole voineet määrärahojensa puitteissa kilpailuttaa kaikkea liikennettä. ELY-keskusten valmistautumista yhteisen lippu- ja maksujärjestelmän käyttöönottoon on hankaloittanut tieto- ja talousjärjestelmien kankeus ja epäselvyys kuntien rahoitusvastuista liikenteen järjestämisessä ELY-keskusten määrärahojen niukentuessa.

Raskaan tieliikenteen ajoneuvojen uudet massat ja mitat määrittävä asetus tuli voimaan 1.10.2013. Tieverkon paino- ja alikulkurajoitukset vaikeuttivat merkittävästi kalustoinvestointien hyödyntämistä. Tieverkon käytettävyyden parantamiseen raskaan liikenteen osalta oli vuonna 2014 käytettävissä 15 milj. euroa lähinnä siltojen vahvistamisiin ja uusimiseen. Erillisrahoituksella saatiin painorajoitettujen siltojen lukumäärää vähennetyksi 521 sillasta 499 siltaan. Päätieverkolla on yksi painorajoitus (Inarinjoen Torvikoski, Norjan ja Suomen välinen rajasilta) ja yhtäaikaista raskaan liikenteen määrää rajoitetaan kahdella sillalla (Jännevirta ja Kirjalansalmi). Asiakasyhteydenottoja rajoitusten osalta ei ole enää juurikaan saatu.

6. Ympäristöhaittojen hillintä

Liikennevirasto valmisteli Liikenteen ympäristöstrategia 2013–2020 toteuttavan oman ympäristötoimintalinjansa, jonka Liikenneviraston johtoryhmä hyväksyi 22.9.2014. Liikenneviraston ympäristöohjelma 2015–2017 valmistelu on parhaillaan käynnissä, ja se valmistuu alkuvuodesta 2015.

Väyläverkon kehittämishankkeiden yhteydessä rakennettiin liikenteen meluhaittoja vähentäviä melusteita (n. 650 asukasta) sekä pohjavesiriskejä pienentäviä maanteiden pohjavesisuojuuksia (n. 4,6 km). Pohjavesiriskejä pienennettiin myös perusväylänpidon yhteydessä vaihtamalla maanteiden liukkaudentorjuntasuola ympäristölle haitattomaan kaliumformaattiin 1.10.2014 alkaneissa hoitourakoissa 10,4 km matkalla.

Liikenneviraston ympäristöohjeista valmistui Viherrakentaminen ja hoito tieympäristössä -ohje. T&K-ohjelman projektit tuottivat lisätietoa ilmastonmuutoksen hillinnästä ja siihen sopeutumisesta sekä melun torjunnasta.

7. Varautuminen

Liikennevirastolle laadittiin turvallisuusstrategia, jossa on huomioitu turvallisuuden osa-alueet ja varautuminen. Turvallisuusstrategia on matriisistrategia, joka ohjaa viraston kokonaisturvallisuutta ja varautumista sekä sisältää toimenpiteet turvallisuuden kehittämiseksi vuosina 2015–2020.

Normaalijan häiriötilanteisiin varautuminen kuuluu linjaorganisaation keskeisiin tehtäviin toiminnan varmistamiseksi. Riskienhallintaa kehitettiin uusimalla ohjeistusta ja koordinoimalla viraston riskienhallintatyötä. Tietoturvasuoritusohjelma on merkittävä kyberturvallisuusstrategian toimeenpano-ohjelmaan kuuluva hanke, jolla parannetaan viraston tietoturvasuorituskykyä pitkäjänteisesti. Hanke kestää vuoteen 2017. Toimitilaturvallisuutta parannettiin päivittämällä pelastussuunnitelmat ja kouluttamalla henkilöstöä omaehtoisessa pelastautumisessa. Liikennevirasto osallistui useisiin laajoihin pelastustoimen ja maanpuolustuksen harjoituksiin. Pohjoismaista yhteistyötä kehitettiin yhteistyöseminaarissa marraskuussa Tukholmassa.

1.2.2 Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus

Meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyyn parantaminen (mom. 31.30.43)

Liikenneviraston tehtäviin kuuluu meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyyn parantamisesta annetun lain (1277/2007) perusteella myönnettävien valtion tukien käsittely. Lain tavoitteena on turvata lasti- ja matkustaja-alusten kilpailukyky kansainvälisessä liikenteessä sekä huoltovarmuus kriisitilanteessa Suomen lipun alla liikennöivällä tonnistolla. Nykyistä lakia on sovellettu vuoden 2008 alusta lukien, tuen laajentues- sa vielä vuoden 2009 alusta laissa määritellyillä edellytyksillä koskemaan myös kotimaan meriliikenteessä toimivia lastialuksia. Tuen myöntämisen edellytyksiä muutettiin 1.7.2013 voimaan tulleella lailla toisaalta hinaajille ja työntäjille maksettavan tuen suhteen ja toisaalta aikarahtausso- pimus- huomioimisen osalta. Viimeksi mainittu lainmuutos vaikutti ensimmäisen kerran vuonna 2014 maksettuihin tukiin.

Määrärahaa vuonna 2014 oli varattu 84,7 milj. euroa, lisäbudjetin ja ylitysluvan jälkeen 87,582 milj. euroa. Tukea haettiin 90,54 milj. euroa ja maksettiin 87,58 milj. euroa, eli 2,6 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Matkustaja-alusten saaman tuen (n. 61,5 %) ja lastialusten saaman tuen (n. 38,5 %) kesken tapahtui edelli- seen vuoteen verrattuna noin yhden prosentin suuruinen suhteellinen muutos matkustaja-alusten hyväksi. Järjestöjen sopiman ns. sekamiehityksen käyttö lastialuksilla on lisääntynyt jonkin verran neljän viime vuo- den aikana. Kyseisen seikan vaikutusta määrärahatarpeen kehitykseen ei näin lyhyen ajan perusteella voi luotettavasti arvioida. Vaikka sekamiehitys toisaalta vähentää hieman miehistökustannuksia, sekamiehityk- sen käytön arvioidaan vaikuttavan osaltaan myös siihen, että uusia aluksia tuodaan Suomen lipun alle.

Vuonna 2014 maksetut tuet - momentti 31.30.43		
	Tukikausi	Tuki, euroa
Lastialustuki	2013 loppuvuosi	16 513 033
Matkustaja-alustuki		26 410 464
Lastialustuki	2014 alkuvuosi	17 243 454
Matkustaja-alustuki		27 414 770
Yhteensä	1.7.2013-30.6.2014	87 581 721

Kauppa-alusluettelosta poistettiin vuonna 2014 yhteensä yksitoista alusta. Kaikki poistettiin ulosliputuksen vuoksi. Uusia aluksia kauppa-alusluettelo- on merkittiin vuonna 2014 yhteensä kahdeksan.

Maksetut kauppamerenkulun tuet, luettelo- on merkityt alukset			
	2014	2013	2012
Tuet yhteensä (milj. euroa)	87,582	84,960	78,774
Alusten bruttovetoisuus (tonnia)	1 522 643	1 474 041	1 570 376
Aluksia vuoden lopussa (kpl)	108	111	116
Alusten keski-ikä (vuotta)	21,1	20,3	19,3

Kauppa-alusluettelossa oli vuoden 2014 lopussa 92 (v. 2013 94) lastialusta ja 16 (v. 2013 17) matkustaja- alusta. Luetteloalusten keski-ikä oli 21,1 vuotta, bruttovetoisuus 1 522 643 ja nettovetoisuus 637 686 tonnia. Vuonna 2014 kauppa-alustukiasioissa käsiteltiin 390 hakemusta. Asioiden käsittelyyn käytetään Liikennevi- rastossa kolme henkilötyövuotta.

Lästimaksuavustukset (mom. 31.30.50)

Määräraha käytetään lästimaksuista annetun lain (189/1936) mukaisten avustusten maksamiseen ammis- taan toimivien merimiesten hyväksi tapahtuvaan huoltotoimintaan ja meripelastustoiminnan edistämiseen. Vuosittainen avustusmäärä on sidoksissa edeltävänä vuonna aluksilta kerättyyn lästimaksuun. Vuonna 2014 avustuksia maksettiin 951 000 euroa, mikä oli 21 000 euroa edellisvuotta vähemmän. Avustukset jaettiin seuraavasti: Merimiespalvelutoimisto 61,51 %, Meripelastusseura 28,71 %, Merimieskirkko 8,15 %, Luotsi- kirjasto 1,31 % ja Kalajoen seurakunta 0,32 %.

1.3 Toiminnallinen tehokkuus

1.3.1 Toiminnan tuottavuus

Liikennevirastolla oli kaksi toiminnallista tulostavoitetta, jotka mittaavat toiminnan tuottavuutta. Toteutumaluvut ovat tilinpäätösvaiheessa ennusteita ja lopulliset luvut laskee Tilastokeskus kesällä 2015. Kunkin liikenneverkon tuotosta painotetaan niiden tuottamiseen käytettyjen kulujen suhteessa. Panoslaskelmassa huomioidaan toiminnan kulut – nimisen tiliryhmän kulut, jotka sisältävät poistot. Vuoden 2014 kulujen deflatointi on tehty liikenne- ja viestintäministeriön ohjeistamilla kertoimilla, jotka Tilastokeskus julkaisee: palkat 2,4 %, muut kulut 1,0 % ja poistot 0,6 %.

Toiminnan tuottavuus	Tavoite 2014	Toteutuma enn. 2014	Toteutuma 2013	Toteutuma 2012
Työn tuottavuuden kehittyminen, %	1,0	-0,8	0,9	0,4
Kokonaistuottavuuden kehittyminen, %	0,2	-1,4	5,4	2,9

Ennustelaskelmien perusteella Liikenneviraston kokonaistuottavuus laski edellisestä vuodesta 1,4 % ja työn tuottavuus laski 0,8 %. Tuottavuustavoitteita ei saavutettu vuonna 2014. Liikenneviraston tuotos kasvoi edellisestä vuodesta 0,34 %, mutta vastaavasti työpanos kasvoi 1,2 % ja kustannukset kasvoivat 1,8 %. Kustannuspuolella suurin kasvu aiheutui poistojen osuudesta laskelmassa, jotka kasvoivat noin 20 milj. euroa. Muut kulut kasvoivat noin 18 milj. euroa.

1.3.2 Toiminnan laskennalliset kustannukset/väyläkilometri

Ministeriö ei asettanut virastolle edellisvuosien tapaan kuvaavia tavoitteita eikä seurattavia mittareita koskien toiminnan laskennallisia kustannuksia väyläkilometreittäin. Liikenneviraston toiminnasta tätä on kuitenkin mitattu kunkin liikenneverkon osalta väylänpidon kustannusmittareilla. Kustannukset väyläkilometriä kohden ovat laskeneet edellisten vuosien tasosta. Lasku johtuu pääosin laskelmassa käytetyn pääoman korkokannan alentumisesta.

Toiminnan laskennalliset kustannukset / km	Toteutuma 2014	Toteutuma 2013	Toteutuma 2012
Kustannukset, euroa/maantiekkm (78 071 km)	13 807	14 007	17 713
Kustannukset, euroa/ratakkm (5 944 km)	79 617	82 037	105 580
Kustannukset, euroa/kauppamerenkulun väyläkm (3 967 km)	5 636	4 791	5 054

Pääoman korkokustannukset on laskettu 0,8 % korkokannan mukaan väyläomaisuuden keskiarvosta.

Tienpidon kustannuksissa on huomioitu kaikkien Liikenneviraston talousarviotilien tienpitoon liittyvät kulut. Pääomakustannuksista laskelmassa on huomioitu tieomaisuuden poistot sekä pääoman korkokulut. **Radanpidon** kustannusten laskelmassa on Liikenneviraston talousarviotilien radanpitoon liittyvät kulut. Pääomakustannuksista laskelmassa on huomioitu rataomaisuuden poistot sekä pääoman korkokulut. **Kauppamerenkulun** kustannuksien laskelmat on tehty siten, että kustannuksiin on sisällytetty kauppamerenkulun väylien ylläpidon kustannukset ja ne on jaettu väyläkilometreillä. Kustannukset sisältävät kauppamerenkulun kokonaiskustannukset poisto- ja korkokuluineen pl. väylien ja kanavien pääomakustannukset.

1.3.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Maksullisen toiminnan laskelmat käsittävät julkisoikeudelliset ja liiketaloudelliset suoritteet sekä rata- ja väylämaksun.

Toiminnan kannattavuus	Tavoite 2014	Toteutuma 2014	Toteutuma 2013	Toteutuma 2012
Julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus, %	ei LVM tulostavoitetta	99	98	93
Liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus, %	ei LVM tulostavoitetta	129	153	160

Virastossa on saatu vakiinnutetuksi työajanseuranta ja suoritteille kirjattujen tuntien suhteessa suoritteille kohdennetaan entistä paremmin mm. henkilöstö- ja muita kustannuksia.

Julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus 99 %

Liikenneviraston julkisoikeudellisia suoritteita ovat mm. merenkulun tukipäätösten, rautateiden käyttöluopin, teknisten määräysten ja tarkastusten antaminen, rataliikenteenohjauspalveluun kuuluva vaihtotyö, RAI-LI viestintäverkon käyttöpalvelut, merenkulun väyläpäätökset, erivapauspäätökset alusten jääluokissa ja jäänmurtaja-avustuksissa sekä kauppamerenkulun edistämiseen liittyvät suoritteet.

Julkisoikeudelliset suoritteet (1 000 €)	2014	TAE 2014	2013	2012
Tuotot				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	2 701	2 801	2 681	2 800
Maksullisen toiminnan muut tuotot	0	130	0	6
Vuokrat ja käyttökorvaukset	0	0	0	0
./. tuottojen oikaisuerät	0	0	0	0
Tuotot yhteensä	2 701	2 931	2 681	2 806
Kustannukset				
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2	5	1	6
Henkilöstökustannukset	135	307	162	165
Vuokrat	22	19	16	26
Palvelujen ostot	1 614	1 707	1 564	1 749
Muut erilliskustannukset	9	3	6	10
Erilliskustannukset yhteensä	1 782	2 041	1 749	1 956
Käyttäjäämä	919	890	932	850
Osuus yhteiskustannuksista				
Tukitoimintojen kustannukset	21	39	30	39
Poistot	853	854	851	854
Korot	64	101	101	176
Muut yhteiskustannukset	0	0	0	0
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	938	994	982	1 069
Kokonaiskustannukset yhteensä	2 720	3 035	2 731	3 025
Ylijäämä (+) / Alijäämä (-)	-19	-104	-50	-219
KUSTANNUKVASTAAVUUS	99,3 %	96,6 %	98,2 %	92,8 %

Kokonaisuudessaan julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus parani hieman vuoteen 2013 verrattuna. Kustannusvastaavuus on parantunut mm. merenkulun tukipäätösten tulojen kasvun sekä joidenkin suoritteiden palvelujen ostojen pienentymisen takia. Merkittävä tekijä on laskennallisen koron lasku edelliseen vuoteen verrattuna. Viraston julkisoikeudellisten suoritteiden volyyymi on pientä ja pienetkin muutokset aiheuttavat kustannusvastaavuuden heilahtelua.

Liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus 130 %

Liikenneviraston liiketaloudellisia suoritteita ovat mm. kiinteistötoimen palvelut, rautateiden risteämälupien antaminen ja vesiväylien karttatutannon liiketaloudellinen toiminta. Laskelmassa ovat mukana myös teiden levähdysalueiden vuokratuotot.

Liiketaloudelliset suoritteet (1 000 €)	2014	TAE 2014	2013	2012
Tuotot				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	767	912	653	926
Maksullisen toiminnan muut tuotot	0	507	1	518
Vuokrat ja käyttökorvaukset	6 127	6 985	6 785	7 009
./.. tuottojen oikaisuerät	0	0	0	0
Tuotot yhteensä	6 894	8 404	7 439	8 453
Kustannukset				
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 610	1 388	1 670	1 361
Henkilöstökustannukset	270	354	511	345
Vuokrat	37	62	35	61
Palvelujen ostot	2 236	2 224	1 756	2 181
Muut erilliskustannukset	792	478	518	468
Erilliskustannukset yhteensä	4 945	4 506	4 490	4 416
Käyttäjäämä	1 949	3 898	2 949	4 037
Osuus yhteiskustannuksista				
Tukitoimintojen kustannukset	109	400	85	400
Poistot	177	212	162	212
Korot	85	138	130	242
Muut yhteiskustannukset	7	7	6	7
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	378	757	383	861
Kokonaiskustannukset yhteensä	5 323	5 263	4 873	5 277
Ylijäämä (+) / Alijäämä (-)	1 571	3 141	2 566	3 176
KUSTANNUSVASTAAVUUS	129,5 %	159,7 %	152,7 %	160,2 %

Liiketaloudellisten suoritteiden ylijäämä on laskenut edellisestä vuodesta. Kiinteistöjen vuokratuotot ovat alentuneet, koska kiinteistöjä on edelleen luovutettu Senaatti-kiinteistöille. Vuokraustoiminnan erilliskustannukset ovat myös kasvaneet, koska kiinteistöt ovat vanhoja, ja niistä aiheutuu paljon ylläpito- ja korjauskustannuksia.

Radanpidon kustannusvastaavuus 10 %

Radanpidon kustannusvastaavuuslaskelma kertoo, kuinka suuren osan vuosikuluista peritty ratamaksun perusmaksu kattaa. Vuonna 2013 tunnusluku oli sama 10 %.

Rautatieliikenteeltä perittiin vuotuista ratamaksua rataverkon käyttämisestä. EU:n direktiivin mukaan rautatieliikenteeltä on perittävä vähintään rataverkon käytöstä suoraan radanpitäjälle aiheutuvat kustannukset. Ratamaksu tuloutettiin perusradanpidon momentille. Tätä ns. perusmaksua perittiin vuonna 2014 43,3 milj. euroa. Perusmaksun yksikköhinnat olivat LVM:n asetuksen mukaisesti henkilöjunaliikenteen harjoittamisesta 0,1308 senttiä/bruttotonnikm ja tavarajunaliikenteen harjoittamisesta 0,1350 senttiä/brutto-tonnikm. Perusmaksun määrittely perustuu rajakustannushinnoitteluun. Ratamaksujärjestelmään on tulossa muutoksia ja hallituksen esityksessä uuden ratamaksujärjestelmän osatekijöitä ovat perusmaksu ja siihen liittyvät alennukset ja korotukset, lisämaksut sekä käyttöoikeuspalveluista ja lisä- ja oheispalveluista perittävät maksut.

Ratamaksun alainen toiminta (1 000 €)	2014	2013	2012
Tuotot			
Ratamaksun perusmaksu	43 338	43 803	43 716
Muut tuotot	2 637	4 683	6 697
Tuotot yhteensä	45 975	48 486	50 413
Kustannukset			
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	395	179	211
Henkilöstökustannukset	4 232	3 580	6 349
Vuokrat	1 087	968	893
Palvelujen ostot	232 238	235 583	222 626
Muut erilliskustannukset	480	267	424
Erilliskustannukset yhteensä	238 432	240 577	230 503
Käyttäjäämä	-192 457	-192 091	-180 090
Osuus yhteiskustannuksista			
Tukitoimintojen kustannukset	2 411	2 121	5 303
Poistot	162 247	159 875	247 227
Korot	47 754	69 307	114 558
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	212 412	231 303	367 088
Kokonaiskustannukset yhteensä	450 844	471 880	597 591
Ylijäämä (+) / Alijäämä (-)	-404 869	-423 394	-547 178
KUSTANNUSVASTAAVUUS	10,2 %	10,3 %	8,4 %

Laskelmassa ei ole mukana rautatieliikenteeltä perittyä rataveroa ja investointiveroa.

Muut tuotot ovat vähentyneet edellisvuodesta. Erä pitää sisällään viraston radan kunnossapitoon liittyvät vahingonkorvaukset, joiden määrä vaihtelee vuosittain. Tulojen alentumisesta huolimatta ratamaksun kustannusvastaavuus pysyi edellisen vuoden tasolla johtuen pääosin pääomakustannusten alentumisesta.

Rannikon kauppamerenkulun palvelujen kustannusvastaavuus 105 %

Kauppamerenkululta perittävä väylämaksu on veroluonteinen maksu, jonka kantaa tulli. Väylämaksun alaisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma kertoo, kuinka suuren osan vuosikuluista perityt väylämaksut kattavat. Vuonna 2013 vastaava tunnusluku oli 91 %.

Väylämaksun alaisen toiminnan tuotot ja kulut (1 000 €)	2014	TAE 2014	2013	2012
Tuotot				
Väylämaksutuotot	87 587	83 010	81 926	81 374
Muut tuotot	132	520	1 578	511
Tuotot yhteensä	87 719	83 530	83 504	81 885
Kustannukset				
Toiminnan erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	4 326	9 002	12 574	7 408
Henkilöstökustannukset	7 546	7 531	7 599	7 346
Vuokrat	1 305	825	1 366	809
Palvelujen ostot	53 881	55 651	54 400	49 390
Muut erilliskustannukset	304	505	275	495
Tullin väyläveron kantokustannukset	653		668	
Erilliskustannukset yhteensä	68 015	73 514	76 882	65 448
Käyttöjäämä	19 704	10 016	6 622	16 437
Osuus yhteiskustannuksista				
Tukitoimintojen kustannukset	3 539	3 539	2 920	3 539
Poistot	9 199	8 098	8 933	8 098
Korot	2 563	3 263	3 376	5 711
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	15 301	14 900	15 229	17 348
Kokonaiskustannukset yhteensä	83 316	88 414	92 111	82 796
Ylijäämä (+) / Alijäämä (-)	4 403	-4 884	-8 607	-911
KUSTANNUSVASTAAVUUS	105,3 %	94,5 %	90,7 %	98,9 %

Rannikon kauppamerenkulun väylämaksujen määrä kasvoi 5,7 milj. euroa. Muut tuotot vähenivät 1,4 milj. euroa. Muita tuottoja nosti vuonna 2013 HELCOM/Mona Lisa -hankkeen TEN-tuen tuloutus.

Rannikon kauppamerenkulun väylien jäänmurron operointipäivien lukumäärä vuonna 2014 oli 388 päivää kun päiviä vuonna 2013 oli 767. Operointipäivien merkittävä lasku (379 päivää) selittää laskun aineissa ja tarvikkeissa (polttoaineet). Pääomakustannuksissa näkyvä laskennallisen koron lasku vähensi korkokuluja edelliseen vuoteen verrattuna.

Laskelmaan on lisätty Tullille väyläveron kantamisesta aiheutuneet kustannukset. Tieto on saatu vuosilta 2013 ja 2014.

1.3.4 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Liikenneviraston yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot koostuvat pääosin kuntien, muiden virastojen tai EU:n rahoitusosuuksista hankkeista. Lisäksi yhteisrahoitteisen toiminnan tuottoja kertyy mm. EU-rahoitteisista projekteista sekä Työ- ja elinkeinoministeriön myöntämästä työllistämistuesta.

Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot ja kulut (1 000 €)	2014	2013	2012
Tuotot			
Muilta valtion virastoilta saatu rahoitus	12 900	16 334	7 973
EU:lta saatu rahoitus	45 050	12 525	21 554
Muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus	5 818	11 113	41 769
Yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot	26 599	26 591	33 734
Tuotot yhteensä	90 367	66 563	105 030
Kustannukset			
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	19 343	2 777	29
Henkilöstökustannukset	3 659	3 835	2 727
Vuokrat	317	309	244
Palvelujen ostot	598 192	596 318	329 636
Muut erilliskustannukset	644	483	397
Erilliskustannukset yhteensä	622 155	603 722	333 033
Käyttäjäämä	-531 788	-537 159	-228 003
Osuus yhteiskustannuksista			
Tukitoimintojen kustannukset	3 685	4 010	2 002
Poistot	172	90	191
Korot	13	11	120
Muut yhteiskustannukset	1 738	1 524	1 605
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	5 608	5 635	3 918
Kokonaiskustannukset yhteensä	627 763	609 357	336 951
Alijäämä (-)	-537 396	-542 794	-231 921
KUSTANNUSVASTAAVUUS	14,4 %	10,9 %	31,2 %

Vuonna 2014 yhteisrahoitteisen toiminnan tunnusluku oli 14 %. Se kuvaa, millä osuudella ulkopuoliset rahoittajat osallistuvat yhdessä toteutettavien hankkeiden kustannuksiin. Ulkopuolisen rahoituksen tuella pystytään toteuttamaan alueellisen kehittymisen ja kilpailukyvyyn kannalta tärkeitä hankkeita. Kustannusvastaavuusprosentti vaihtelee vuosittain. Hankkeiden kustannusten jaosta Liikenneviraston ja ulkopuolisen rahoittajan välillä sovitaan jokaisen hankkeen osalta sen toteuttamissopimuksessa.

Liikennevirastossa oli vuonna 2014 käynnissä useita isoja yhteisrahoitteisia hankkeita, mm. Lielähti-Kokemäki allianssihanke, E18 Koskenkylä-Kotka erillishanke, E18 Haminan ohikulkutie, Kehärata, Pohjanmaan rata sekä uuden jäänmurtajan hankinta.

1.4 Tuotokset ja laadunhallinta

1.4.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Liikenneviraston vastuulla olevat väylät ovat maanteitä, rautateitä ja vesiväyliä. LVM:n ja Liikenneviraston tulossopimuksessa on tulostavoitteiden lisäksi sovittu raportoitavia mittareita, jotka kuvaavat viraston tuottamaa palvelutasoa ja julkishyödykkeitä. Seurattaville mittareille ei ole asetettu tavoitearvoa, vaan ainoastaan kirjattu niiden toteutuma-arviot. Mittareita on täydennetty verkon laajuutta ja käyttöä kuvaavilla tunnusluvuilla.

Seurattavat mittarit	Tulosso- pimuksen toteutuma- arvio 2014	Toteutuma 2014	Toteutuma 2013	Toteutuma 2012
Tuotokset ja laadunhallinta				
Jäänmurtajien toimintapäivät	650	388	767	457
Ilman odotusta läpikäysseiden alusten osuus, %	90-95	98	94,2	96,7
Nopean (≥ 160 km/h) rataverkon pituus, km (henkilöliikenne)	935	906	906	873
25 tonnin akselipainon sallivien rataosien pit, km (tavaraliik.)	790	790	547	547
Ruuhkautuvat päätiät, km, enintään	230	..	175	152
Keyen liikenteen väylien kunto, huonokuntoiset (km)	360	380	450	405
Soratiet kuntoluokissa huono ja erittäin huono (km)	2 800	2 750	2 650	2 650
Tieliikenteen henkilövahinko-onnettomuuksien laskennallinen vähenemä kehittämisinvestoinnein	8,3	14,7	18,0	6,0
Käytössä olevien tasoristeysten määrä valtion liikennöidyllä rataverkolla yhteensä, kpl	2 970	2 890	2 945	3 007
Toiminnallinen tehokkuus				
Hankinta- ja innovaatio-osaamisen kokonaisindeksi	66	70	67	65
Tiedon avaaminen	*)	avattu		
Tietoturvallisuus				
Virastossa on toteutettu tietoturvallisuuden vakiointi, joka perustuu yleisesti hyväksytyyn tietoturvastandardiin.	työ käynnissä	Vakiointi käynnissä	ei tav.	ei tav.
Viraston tietoturvallisuus on katselmoitu vuosittain	kyllä	Katselmoitu	ei tav.	ei tav.
Inhimillinen pääoma				
Henkilöstön työpanoksen kokonaismäärä, henkilötyövuotta	632	657	650	655
Henkilöstön tyytyväisyys, asteikko 1-5	3,5	3,6	3,6	3,5
Virasto laatii inhimillisen pääoman suunnitelman kolmelle osa-alueelle: 1) innostava johtaminen ja esimiestyö, 2) osaamisen kehittäminen ja uudistuminen ja 3) henkinen, fyysinen, sosiaalinen ja eettinen työkyky	Toteutus käynnissä	Suunnitelmaa toteutetaan	Suunnitelma laadittu	ei tav.
*) Merikartta-aineisto maksuttomaksi ei-navigointitarkoituksiin. Digiroad aineisto maksutta.				
Muut suoritteiden tunnusluvut		Toteutuma 2014	Toteutuma 2013	Toteutuma 2012
Maanteiden pituus, km		78 071	78 093	78 111
Päällystepituus, km		50 884	50 941	50 980
Keyen liikenteen väylien pituus, km		5 887	5 898	5 872
Maantiesiltojen lukumäärä, kpl		15 123	15 029	14 821
Rautatiesiltojen lukumäärä, kpl		2 278	2 340	2 317
Rataverkon pituus, km		5 944	5 944	5 944
Liikennöidyn rataverkon pituus, km		5 723	5 734	5 734
Varoituslaitteilla varustettujen tasoristeysten osuus kaikista tasoristeyksistä valtion liikennöidyllä rataverkolla (%)		24	24	24
Tasoristeystsonnettomuuksien määrä valtion rataverkolla		28	27	37
Rannikon kauppamerenkulun väyläkilometrit		3 210	3 204	3 195
Sisävesien kauppamerenkulun väyläkilometrit		757	757	757
Muun vesiliikenteen väyläkilometrit		12 505	12 304	12 302
Talvisatamien määrä		28	23	23
Liikennesuorite, maantiet, mrd. ajoneuvokm		36,9	36,6	36,6
Rautatiekuljetusten osuus kotimaan tavaraliik. suoritt. (%)		28-29	28	26
Liikenteen hiilidioksidipäästöt (1990=100) ennakkotieto *)		..	100	101
Maantieliikenteen melulle altistuneet		330 000	330 000	330 000
Rautatieliikenteen melulle altistuneet		150 000	150 000	150 000
Henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet maanteillä, kpl		2 815	2 745	3 020
Maantieliikenteen onnettomuuksissa kuolleet, lkm		160	191	198
*) Tilastokeskuksen kasvihuonekaasuinventaarion tieto, vuoden 2012 tieto on vahvistettu tieto. Vuoden 2013 toteutuma on vielä Tilastokeskuksen 12.2.2015 julkaisema ennakkotieto. (Tilastokeskuksen seuraava julkistus on 15.4.2015).				

Jäänmurron näkökulmasta vuosi 2014 oli helppo ja siitä selvittiin jäänmurtajien 388 toimintapäivällä. Aluksista pääsi 98 % jäiden läpi ilman odotusta ja avustetut alukset joutuivat odottamaan murtajaa keskimäärin vain hieman alle kaksi tuntia. Toteutunut palvelu (98 %) edustaa ylilaatua tavoitteeseen (90–95 %) verrattuna.

Nopean rataverkon pituus ei lisääntynyt suunniteltua 29 kilometriä, koska Seinäjoki-Oulu ratahankkeessa suunniteltu nopeudennosto 200 kilometriin tunnissa aikataulutettiin tapahtuvaksi hankkeen loppuvaiheessa. Raskasta 25 tonnin akselipainon sallivaa rataverkkoa tuli lisää 243 km, kun Jämsänkoski-Rauma –välillä valmistui rataosan Lielähti-Kokemäki perusparannus.

Pääteiden ruuhkautumisen muutosta ei voitu todentaa mittausmenettelyn kehittelyn ollessa vielä kesken.

Huonokuntoisten kevyen liikenteen väylien määrän vähenemä 70 km ei ole todellinen, vaan aiheutuu mittauksen muutoksesta. Aiempi päällystevaurioiden inventointi (PVI) ollaan korvaamassa väylän korjaustarvetta kuvaavalla mittarilla (PVK), joka tuottaa alimpiin kuntoluokkiin vähemmän pituutta. Todellisuudessa tilanne kevyen liikenteen väylillä huononi. Huonokuntoisten sorateiden määrä lisääntyi 100 km.

Kehittämisinvestointien liikenneturvallisuusvaikutuksena saavutettiin neljällä hankkeella henkilövahinko- onnettomuuksien laskennallinen 14,7 vähenemä (heva): E18 Koskenkylä - Kotka (6,0), vt 7 Haminan ohikulku (7,0), vt 5 Kuopio (1,0) ja vt 8 Vaasa, Sepänkylän ohikulku (0,7).

Käytössä olevien tasoristeysten määrä väheni 55 kpl. Pääraiteilta poistettiin 41 tasoristeystä, joista 25 Seinäjoki-Oulu rataosan ja 7 Lielähti-Kokemäki rataosan perusparannustöissä ja loput 9 pääraitojen yksittäisiä kohdista. Sivuraiteilta poistui käytöstä 14 tasoristeystä, kun kolmelta rataosalta lakkautettiin junaliikenne ja kunnossapito.

Maantieverkon pituus lyheni toimintavuoden aikana 22 km ja laajuus vuoden 2014 lopussa oli 78 071 km. Päällystettyjä teitä oli 50 884 kilometriä. Kevytpäällysteiden purut vähensivät päällystettyjen teiden pituutta 57 km. Maantieverkon siltojen määrä lisääntyi 94 sillalla ja rautatiesiltojen väheni 62 kpl. Rautatiesiltojen vähenemä aiheutui pääosin siitä, että entisen Ratahallintokeskuksen hallussa olleet ylikulkusillat merkittiin maantiesilloiksi. Kevyen liikenteen väyliä on maanteiden varsilla 5 887 km eli 11 km vähemmän kuin vuosi sitten. Maanteiden liikennesuorite 36,9 milj. autokilometriä nousi yhdellä prosentilla.

Rataverkon pituudessa ei tapahtunut muutoksia vuonna 2014 ja verkon pituus vuoden 2014 lopussa oli 5 944 km. Liikennöimättömän rataverkon osuus lisääntyi 11 kilometrillä 221 kilometriin, kun Liikennevirasto päätti lopettaa kunnossapidon rataosilla Lohja-Lohjanjärvi, Otava-Otavan satama ja Yläkoski-Iisvesi. Rautatiesiltoja koko rataverkolla oli 2 278 kpl.

Rannikon kauppamerenkulun väylien pituus lisääntyi 6 km ja niitä oli vuoden lopussa 3 210 km. Sisävesien kauppamerenkulun väylien pituus 757 km säilyi entisellään. Muun vesiliikenteen väyliä oli 12 505 km, missä on lisäystä 201 km. Talvisatamien määrä lisääntyi viidellä määrittelykriteerien muutoksen vuoksi.

Liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen tunnusluku valmistuu Tilastokeskuksessa vasta 15.4.2015. Tunnusluku on liikenteen kasvihuonekaasupäästöt suhteutettuna vuoden 1990 päästöihin.

Maantieliikenteen onnettomuuksissa kuoli 160 ihmistä ja henkilövahinkoon johtaneita onnettomuuksia sattui 2 815 kpl. Kuolleiden määrä väheni 16 %, mutta vakavien onnettomuuksien määrä lisääntyi 3 %. Trendi on siinä mielessä positiivinen, että onnettomuuksien vakavuusaste on alentunut jo useiden vuosien ajan. Tieympäristön pehmentäminen, keskikaideratkaisut, moottoritiet ja ajoneuvojen turvallisuusjärjestelmät ovat hyvän kehityksen takana.

1.4.2. Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Matka- ja kuljetusketjujen toimivuus

Radanpidosta aiheutuvat kaukoliikenteen viiveet vähenivät huomattavasti vuoteen 2013 verrattuna, mutta eivät aivan tavoitteeseen asti. Viiveet aiheutuivat pääosin kahden suuren ratatyömaan eli Pohjanmaan radan ja Oulu-Kontiomäen henkilöliikenteelle aiheuttamista viiveistä. Routavaurioiden ja ratatöiden aiheuttamia viivästyksiä ei juuri ollut ja turvalaitevikojen aiheuttamat viivästyksiset vähenivät hieman. Lähiliikenteen osalta tilanteen heikkeneminen aiheutui turvalaitevioista. Niitä sattui varsinkin syksyllä, mm. Helsingin ratapihan asetinlaitevika ja Helsingin Malminkartanon turvalaitekaapelin katkeaminen ratatöissä.

Matka- ja kuljetusketjujen toimivuus	Tavoite 2014	Toteutuma 2014	Toteutuma 2013	Toteutuma 2012
Radanpidosta johtuvat viivästyksiset kaukoliikenteessä, % (kaukoliikenteen junista myöhässä 5 min. määräasemalla)	4	4,5	6,7	3,9
Radanpidosta johtuvat viivästyksiset lähiliikenteessä, % (lähiliikenteen junista myöhässä lähtö- tai pääteasemalla 3 min. tai yli)	1,5	1,6	1,1	2,0
Jäänmurtopalveluiden odotusaika, h (keskimäärin)	3,5	1,86	3,70	3,34

Vuoden 2014 talvi oli jäänmurtotoiminnan kannalta hyvin leuto. Satamakäyntejä avustusrajoitusten alaisiin satamiin vuonna 2014 oli 6367 alusta. Jäänmurtopalvelua odotti yhteensä 126 alusta ja niiden keskimääräinen odotusaika oli 1,86 tuntia. Ilman odotusta satamiin pääsi kulkemaan 98 % aluksista.

Väylien kunto

Väylien kunto	Tavoite 2014	Toteutuma 2014	Toteutuma 2013	Toteutuma 2012
Kauppamerenkulun huonokuntoiset väylät, km, enintään	340	340	360	370
Päällystetyt tiet kuntoluokissa huono ja erittäin huono, km, enintään (keskeinen tieverkko)	800	891	850	762
Päällystetyt tiet kuntoluokissa huono ja erittäin huono, km, enintään (muu kuin keskeinen tieverkko)	5 000	4 432	4 150	3 576
Maantie- ja ratasillat kuntoluokissa huono ja erittäin huono, kpl, enintään	800	795	795	737
Radan huonosta kunnosta johtuvat liikennerajoitukset, km enintään (keskeinen rataverkko)	50	92	49	44
Radan huonosta kunnosta johtuvat liikennerajoitukset, km enintään (muu kuin keskeinen rataverkko)	300	243	237	185

Kauppamerenkulun huonokuntoisten väylien määrää saatiin vähennetyksi uusimalla ja korjaamalla huonokuntoisia väylien turvalaitteita. Päällystettyjen teiden kunto heikentyi jo kolmatta vuotta peräkkäin sekä keskeisellä että alemmalla tieverkolla. Kunto heikkeni kuitenkin hallitusti, vaikka tavoitetta ei keskeisen verkon osalta saavutettukaan. Huonokuntoisten maantie- ja ratasiltojen määrälle asetettu tavoite saavutettiin. Huonokuntoisten siltojen määrä ei päässyt lisääntymään lähinnä massat ja mitat – ohjelman 15 milj. euron lisäpanostuksella.

Radan huonosta kunnosta aiheutuvat liikennerajoitukset syntyivät Pohjanmaan radan ja Oulu-Kontiomäki välin ratatöiden aiheuttamien tilapäisten eli työnaikaisten liikennerajoitusten vuoksi. Tilanne palautuu normaalin 50 km rajoituksen tasolle, kun työmaat valmistuvat. Vähäliikenteisen rataverkon liikennerajoitukset realisoituivat pelättyä pienemmälle tasolle, kun liikennöitiin alemmilla nopeuksilla ja pienemmällä akselipainoilla.

Liikenneturvallisuus ja ympäristö

Liikenne- ja viestintäministeriö asetti virastolle neljä liikenneturvallisuutta ja ympäristöä koskevaa tulosta-voitetta.

Liikenneturvallisuus ja ympäristö	Tavoite 2014	Toteutuma 2014	Toteutuma 2013	Toteutuma 2012
Tieliikenteen henkilövahinko-onnettomuuksien vähenemä perusväylänpidon toimin, kpl, vähintään	23	19,0	18,1	23,9
Väylänpidon meluntorjunnan vaikutus, henkilö/vuosi, vähintään, tie	685	575	3 330	970
Väylänpidon meluntorjunnan vaikutus, henkilö/vuosi, vähintään, rata	300	72	100	0
Pohjavesien pilaantumisriskin vähenemä perusväylänpidon toimin, km, vähintään, tie	5,7	15	10,7	5,5

Tieliikenteen henkilövahinko-onnettomuuksien laskennalliselle vähenemälle (heva) asetettu 23 hevan tavoite ei toteutunut. Kevyen liikenteen yhteyksien parantaminen ja muut liikenneympäristön investointiluonteiset toimet tuottivat 9 hevan vaikutuksen. Nopeusrajoituksilla, tärisevillä tiemerkinnoilla, ajoratamaalauksilla, kaidekorjauksilla, näkemäraivauksilla ja nopeusrajoitusten tukitoimilla saavutettiin 10 hevaa. Valmistuneilla isoilla kehittämisinvestoinneilla saavutettiin kuitenkin peräti 14,7 hevan suuruinen turvallisuusvaikutus.

Pitkäjärteinen työ liikenneympäristön ja liikenteessä käyttäytymisen hyväksi näkyy liikennekuolemien ja henkilövahinko-onnettomuuksien määrän jatkuvana vähenemisenä. Vuonna 2014 maantieliikenteessä kuoli 160 henkilöä, kun viiden edellisen vuoden keskiarvo on 204 kuollutta. Touko-syyskuun aikana sattuu keskimääräistä enemmän henkilövahinkoon johtaneita onnettomuuksia ja liikennekuolemia. Turvallisinta aikaa liikenteessä ovat helmi-huhtikuu, joiden onnettomuusluvut ovat vain noin 55 % kesäkuukausien tasosta.

Maantieverkolla ei toteutettu perustienpidon rahoituksella yhtään meluntorjuntakohdetta, mutta kehittämishankkeiden yhteydessä valmistui kolme kohdetta, joilla suojattiin 575 asukasta. Kohteet olivat vt 5 Päiväranta-Vuorela (270 suojattua asukasta), E18 Haminan ohikulkutie (235 as.) ja E18 Koskenkylä-Kotka (70 as.). Radanpidon osalta saavutettiin 72 asukkaan suojaus rakentamalla kaikkiaan 2 191 metrin matkalle melusteita. Malminkartanossa rakennettiin 200 metrin meluste rakenteilla olevien kerrostalojen kohdalle. Asutuksen lisääntymisen myötä näiden meluntorjunnan toimien vaikutus tulee moninkertaistumaan.

Pohjavesien pilaantumisriskiä poistettiin maantieverkolla kehittämishankkeiden yhteydessä 4,6 kilometrin matkalla. Kohteina olivat E18 Haminan ohikulkutie (2,0 km), mt 920 Kemi, Ajoksen satama (1,6 km) ja vt 25 Lohja-Lohjanharju (1,0 km). Tämän lisäksi 10,4 km matkalla korvattiin Uudenmaan ELY-keskuksen alueella maantiesuola kaliumformiaatilla. Lisäksi uusissa urakoissa liukkaudentorjuntasuola vaihdettiin kaliumformiaattiin siten, että calsiiumkloridin mahdollisimman vähäinen käyttö on mahdollista.

Palvelukyky ja laatu

Kansalaisten tyytyväisyyttä matkojen toimivuuteen ja elinkeinoelämän tyytyväisyyttä kuljetusten toimivuuteen mitataan vain parittomina vuosina. Vuoden 2013 mittauksena valossa tyytyväisyys on hyvällä tasolla. Tieverkon kunnan hitaan rappeutumisen arvioidaan vähentävän tyytyväisyyttä. Toisaalta lukuisat valmistuneet kehittämishankkeet ovat parantaneet liikenteen palvelutasoa paikallisesti ja lisänneet tyytyväisyyttä.

Palvelukyky ja laatu	Tavoite 2014	Toteutuma 2014	Toteutuma 2013	Toteutuma 2012
Kansalaisten tyytyväisyys matkojen toimivuuteen (1-5)	*	ei mitata	3,4	ei mitata
Elinkeinoelämän tyytyväisyys kuljetusten toimivuuteen (1-5)	*	ei mitata	3,9	ei mitata
Sidosryhmien tyytyväisyys Liikenneviraston toimintaan (1-5)	3,5	3,5	3,41	3,5

Sidosryhmien tyytyväisyydelle asetettu tavoite saavutettiin. Elinkeinoelämän tyytyväisyys kuljetusten toimivuuteen nousi takaisin vuoden 2012 tasolle vuonna 2013 koetun pienen notkahduksen jälkeen. Yleinen mielikuva virastosta koettiin positiiviseksi (arvosana 3,62). Hyvän, yli 3,5 arvosanan virasto sai asiantuntevuudesta, merkittävänä yhteiskunnallisena toimijana sekä yhteistyökyvystä. Alle 3,5 keskiarvoon jäivät viraston toiminnan ennakoivuus (3,2) ja viraston johtaminen (3,3).

1.5 Inhimillinen pääoma

Liikenne- ja viestintäministeriö ei asettanut Liikennevirastolle tulossopimuksessa tavoitteita inhimilliselle pääomalle, mutta työpanoksen toteutumaksi sopimusta tehtäessä arvioitiin 632 htv ja työtyytyväisyyden arvioitiin saavuttavan 3,5 pisteen tason. Inhimillisen pääoman tila on hyvä. Tyytyväisyys säilyi korkealla 3,6 pisteen tasolla. Työssä viihtyvyys näkyy vanhuuseläkkeelle siirtymisiän kohoamisessa keskimäärin 65,2 vuoteen.

Suunnitelman mukainen 632 henkilötyövuoden työpanos ylitettiin 25 henkilötyövuodella. Ylitys aiheutui etupainotteisen rekrytoinnin, harjoittelijoiden lisääntyneen käytön ja eläköitymisiän nousun takia. Sairauspoissaolojen määrä väheni merkittävästi 29 prosentilla ja oli vain 5,7 työpäivää/htv (valtiolla keskimäärin 8,9).

Inhimillinen pääoma	Toteutuma 2014	Toteutuma 2013	Toteutuma 2012
Työtyytyväisyys (1-5)	3,6	3,6	3,5
Henkilöstön työpanoksen määrä (htv)	657	650	655

Vakinaisen henkilökunnan osuus viraston työpanoksesta oli 609 ja määräaikaisen 48 henkilötyövuotta. Liikenneviraston palveluksessa oli vuoden lopussa 639 vakinaista ja 45 määräaikaista työntekijää. Vuoden aikana rekrytoitiin 34 vakinaista henkilöä. Rekrytointimäärä on neljänä peräkkäisenä vuotena ollut korkeampi kuin viraston ensimmäisenä toimintavuotena 2010. Etupainotteisella rekrytoinnilla on pyritty turvaamaan eläkkeelle lähtevien osaamisen siirtyminen uusille henkilöille. Rekrytointitarvetta ovat lisänneet myös virastolle siirretyt tehtävät ja virastouudistuksessa määritellyt uudet toiminta-alueet.

Henkilöstö 31.12.	2014	2013	2012
Henkilöstömäärä yhteensä (lkm)	684	690	684
Vakinainen henkilöstö (lkm)	639	633	650
Määräaikainen henkilöstö (lkm)	45	57	34
Kokoaikaisten henkilöiden osuus vakinaisista (%)	94 %	95 %	95 %
Henkilötyöpanos (htv)	657	650	655
Vakinaisen henkilöstön lähtövaihtuvuus (lkm)	7	15	14
Eläkkeelle siirtyneet henkilöt (lkm)	20	36	29
Vakinaisen henkilöstön tulovaihtuvuus (lkm)	34	34	36

Vakinaisen henkilöstön määrä lisääntyi vuoden 2014 aikana kuudella henkilöllä. Palveluksesta poistui 27 vakinaista henkilöä, joista 20 siirtyi eläkkeelle ja 7 henkilöä jätti Liikenneviraston muusta syystä.

Henkilöstön keski-ikä oli vuoden 2014 lopulla 48,3 vuotta. Suurin ikäryhmä oli 55–64 -vuotiaat (33 %). Naisien osuus henkilöstöstä oli 41 %.

Viraston henkilöstö on korkeasti koulutettua. Viraston henkilöstön koulutusindeksi oli 5,7 eli selvästi valti-
onhallinnon keskiarvon 5,3 yläpuolella. Koulutustason ennustetaan nousevan edelleen tulevaisuudessa.
Henkilöstöstä oli ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneita 38 % (valtiolla keskimäärin 27 %).

Henkilöstöarvon tunnusluvut	2014	2013	2012
Keski-ikä (vuotta)	48,3	48,2	48,8
Koulutustaso (asteikolla 1-8)	5,7	5,6	5,6
Tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta	82 %	79 %	78 %
Kokonaistyövoimakustannukset (M€)	50,3	47,9	47,6
Tehdyn työajan palkat (M€)	32,6	31,0	30,3
%-osuus palkkamenoista	82 %	78 %	77 %
Välilliset työvoimakustannukset (M€)	17,2	19,5	19,1
%-osuus tehdyn työajan palkoista	53 %	63 %	63 %
Työtyytyväisyysindeksi (asteikolla 1-5)	3,6	3,6	3,5
Työkyvyttömyyseläkkeelle (% vak. henkilöstöstä)	0,3 %	0,8 %	0,5 %
Sairauspoissaolot (pv/htv)	5,7	8,0	8,1
Työterveyshuoltomenot (€/htv)	927	975	961
Virkistys- ja liikuntamenot (€/htv)	426	194	180
Koulutusmenot (€/htv)	1 327	1 296	1 301
Koulutustyöpäivät/htv	5	5	5
Henkilöstön arvo (M€)	488	474	470

Huom! Vuoden 2013 kokonaistyövoimakustannukset 47,9 milj. euroa eivät sisällä vuoteen 2010 kohdistunutta lomapalkkavelan 1,6 milj. euron korjausta.

1.6 Tilinpäätösanalyysi

1.6.1 Rahoituksen rakenne

Liikenneviraston toimintaa rahoitetaan usealta valtion talousarvion momentilta. Momentilta 31.10.78 rahoitettavien jälkirahoitushankkeiden valtion menot maksetaan vasta hankkeen valmistumisen jälkeen. Momentin 31.10.79 elinkaarihoitushankkeissa valtion menot rahoitetaan palvelumaksuina hankkeen liikenteelle avaamisen jälkeen. Osa menoista katetaan laskutuksella muilta virastoilta tai ulkopuolisilta rahoittajilta kuten kunnilta.

Talousarviorahoituksen toteuma vuonna 2014 (1000 euroa)

Talousarviorahoitus (1 000 euroa)	Talousarvio 2014 (TA+LTA)	Ed. vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2014	Käyttö vuonna 2014	Seuraaville vuosille siirretyt
Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	2 292 963	284 357	2 577 320	2 144 092	420 349
LVM:n toimintamenot	77		77	77	0
Arvonlisäveromenot	372 790		372 790	372 790	-
Toimintamenot	86 154	23 022	109 176	84 388	24 788
Perusväylänpito	1 016 938	98 918	1 115 856	982 580	133 276
Valtionavut	169 755	25 054	194 809	168 846	26 845
Jäänmurtajan hankinta	46 000	25 120	71 120	879	70 241
Maa- ja vesialueiden hankinta	34 997	-	34 997	21 327	-
Väyläverkon kehittäminen	566 252	112 242	678 494	513 205	165 199
Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	11 844	0	11 844	11 844	-
EAKR- ja ENPI-hankkeet	11 844		11 844	11 844	-
Talousarviorahoitus yhteensä	2 304 808	284 357	2 589 165	2 155 936	420 349

Momentilta 31.01.29 rahoitetaan Liikenneviraston menoista aiheutuvat arvonlisäveromenot.

Talousarviorahoituksen käyttö on Liikenneviraston olemassa olon aikana vuosina 2010–2014 vaihdellut vuositasona 1,8 miljardista eurosta 2,2 miljardiin euroon. Toimintavuonna rahoitusta käytettiin 48 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2013. Valtionavut olivat länsimetron rakentamisen valtionapuja, meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukykyyn parantamiseen annettavaa tukea, lästimaksuista suoritettavia avustuksia ja joukkoliikenteen palvelujen oston ja kehittämisen sekä liikkumisen ohjauksen menoja.

Toimintamenoihin sisältyi nettobudjetoituja tuloja 1,1 milj. euroa ja perusväylänpidon momentille 82,2 milj. euroa. Perusväylänpidossa nettobudjetoituina tuloina on otettu huomioon ratamaksu, yhteisrahoitteisen toiminnan tulot, Saimaan kanavan lupamaksut, maksullisen palvelutoiminnan tulot, väylänpidon vahingonkorvaukset ja omaisuuden myyntituotot lukuun ottamatta kiinteän omaisuuden myyntituloja. Eduskunnan päättämässä isoissa kehittämisinvestoinneissa on ulkopuolisten rahoitusosuuksia osittain budjetoitu investointimomentille menoiksi ja kuntien/yritysten maksamia osuuksia tuloutettu Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan momentille 12.31.10 Liikenneviraston tulot. Ulkopuolisella rahoituksella, jota ei ole valtion talousarviossa, rahoitettuja väylärakenteita kirjattiin toimintavuoden taseeseen 15,1 milj. eurolla. Lisäksi jäänmurtajan hankinnasta on maksettu 49,2 milj. euroa sopimuksen mukaisia ennakkomaksuja, jotka eivät näy talousarviorahoituksen käytössä.

Työ- ja elinkeinoministeriön pääluokasta 32 rahoitettiin alueiden kehittämistä tukevia Euroopan aluekehitysrahaston tavoiteohjelmiin hyväksytyjä investointeja sekä Euroopan naapuruus- ja kumppanuusinstrumentista unionin ulkorajat ylittävää yhteistyötä.

1.6.2 Talousarvion toteutuminen

Budjetointitavan muutos

Budjetoinnin muutokset momenttien välillä ja käyttöperusteiden tarkistukset on raportoitu tilinpäätöksen liitteen 1 ensimmäisessä kohdassa.

Muutokset tuloarvioihin ja toteutumat

Liikenneviraston tuloja budjetoitiin talousarviossa ja lisätalousarviot huomioiden kaikkiaan 51,009 milj. euroa. Momentille 12.31.10 kertyi tuloja 48,822 milj. euroa ja tuloarvio alittui 2,187 milj. eurolla. Tuloarvion alitus aiheutui pääosin Kotkan kaupungin rahoitusosuuden muutoksesta hankkeella E18 Koskenkylä-Kotka erillishanke.

Rataveroa tuloutettiin 18,1 milj. euroa momentille 11.19.03.

Määrärahojen lisäykset ja ylityslupa

Vuoden 2014 lisätalousarvioissa momenttien määrärahoja lisättiin seuraavasti: perusväylänpitoon 26,454 milj. euroa, väyläverkon kehittämiseen 78,611 milj. euroa, meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukykyyn parantamiseen 2 milj. euroa ja lästimaksuista suoritettaviin avustuksiin 0,151 milj. euroa. Lisäksi ministeriö teki väyläverkon kehittämismomentilla useita tilijaottelumuutoksia, joilla varmistettiin hankkeiden tehokas toteuttaminen.

Meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukykyyn parantamisen arviomäärärahan 882 000 euron ylitykselle saatiin ministeriön lupa. Ylitystarve aiheutui tukitarpeen ennakoimattomasta lisääntymisestä.

Määrärahojen käyttö

Liikenneviraston toimintamenoihin oli käytettävissä talousarvion määrärahat ja edelliseltä vuodelta siirretyt määrärahat huomioon ottaen yhteensä 109,2 milj. euroa. Toimintamomenttien käyttö oli yhteensä 84,4 milj. euroa. Vuodelle 2015 siirtyi 24,8 milj. euroa.

Perusväylänpitoon oli käytettävissä yhteensä 1 115,9 milj. euroa. Rahoitusta käytettiin 982,6 milj. euroa ja vuodelle 2015 siirtyi 133,3 milj. euroa. Määrärahaa siirtyi tienpidosta 91,6 milj. euroa, radanpidosta 24,5 milj. euroa, vesiväylänpidosta 16,8 milj. euroa ja rautatieliikenteen puuterminaaleista ja kuormauspaikoista 0,4 milj. euroa. Tienpitoon saatiin I LTA:ssa määrärahaa 26 milj. euroa, josta suurin osa siirtyi vuodelle 2015. Esimerkkinä hankkeet Kt 52 Salon kohta ja Vt 8 Luostarinkylän eritasoliittymä, jotka saivat lisätalousarviossa koko niiden tarvitseman rahoituksen. Lisäksi tienpidossa hankkeita on viivästynyt ja niiden toteuttaminen siirtyi vuodelle 2015. Radanpidossa vuodelle 2015 siirtyi määrärahaa mm. joidenkin radan parantamistöiden viivästyksistä, GSM-R/RAILI-viestintäverkon korvausinvestointien päätöksen (Virve-selvitys) sekä matkustajainformaation investointien viivästymisestä johtuen. Kehäradan päänäyttöhankinta ja muita dynaamisiin näyttölaitteisiin liittyviä hankintoja siirtyi vuodelle 2015. Vesiväylänpidossa suurin syy määrärahojen siirtymiseen vuodelle 2015 oli hoidon sopimuksista säästyneet määrärahat, koska kilpailutus on laskenut hintoja. LOU-hankkeen määrärahoja jäi käyttämättä toteutuskokonaisuuksien tarkentumisen, keskeisen henkilöresurssin vaihtumisten aiheuttamien viiveiden sekä uusien toteutustapojen että teknologian tuomien säästöjen myötä.

Länsimetron rakentamisen tukemiseen oli käytettävissä valtionavustusta 61,0 milj. euroa. Rahoitusta käytettiin 56,8 milj. euroa. Vuodelle 2015 siirtyi 4,2 milj. euroa.

Jäänmurtajan hankintaan oli käytettävissä 71,1 milj. euroa. Momentin suoriteperusteisuuden vuoksi ja VTV:n kanssa sovitun kirjausmenettelyn mukaisesti telakalle maksettuja 49 milj. euron ennakkomaksuja ei kirjattu momentin määrärahan käytöksi vaan talousarvion tilille kirjausta odottavien menojen tilille. Tämän vuoksi kirjanpidon näkökulmasta rahoitusta käytettiin vain hankkeen suunnittelun ja valvonnan menojen maksamiseen 0,9 milj. euroa ja vuodelle 2015 siirtyi 70,2 milj. euroa.

Maa-alueiden hankintaan ja korvauksiin saatiin talousarviossa arviomäärärahaa 35,0 milj. euroa ja määrärahaa käytettiin 21,3 milj. euroa. Arviomäärärahaa jäi käyttämättä 13,7 milj. euroa. Toimitusten määrä väheni tiealueiden rajaamistoimitusten tultua pääosin valmiiksi.

Väyläverkon kehittämisen määrärahaa oli käytettävissä 571,7 milj. euroa. Rahoitusta käytettiin 415,0 milj. euroa. Määrärahoja peruutettiin 0,1 milj. euroa. Vuodelle 2015 siirtyi 156,6 milj. euroa. Saldo kertyi hankkeiden monivuotisesta rahoituksesta. Useat kehittämishankkeet saivat vuoden aikana lisätalousarvioissa rahoituksen koko hankkeen ajaksi, jonka vuoksi tuleville vuosille siirtyvän määrärahan osuus on kasvanut.

Eräät väylähankkeet -momentin määrärahaa oli käytettävissä 34,8 milj. euroa. Rahoitusta käytettiin 30,8 milj. euroa. Vuodelle 2015 siirtyi 4,1 milj. euroa.

Elinkaarirahoitushankkeiden momentin määrärahaa oli käytettävissä 72,0 milj. euroa. Rahoitusta käytettiin 67,4 milj. euroa. Vuodelle 2015 siirtyi 4,6 milj. euroa.

Joukkoliikenteen kehittämishankkeisiin ja liikkumisen ohjaukseen oli käytettävissä 46,2 milj. euroa. Rahoitusta käytettiin 23,5 milj. euroa. Vuodelle 2015 siirtyi 22,7 milj. euroa. Saldoista noin 17 milj. euroa on suurille ja keskisuurille kaupungeille maksettavaa tukea, joka odottaa kaupunkien rahoitusanomusten käsittelyä ja maksetaan vuonna 2015.

Meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyvyn parantamiseen käytettiin 87,6 milj. euroa ja lästimak-suista suoritettaviin avustuksiin 1,0 milj. euroa.

Arvonlisäveroja maksettiin 372,8 milj. euroa momentilta 31.01.29.

Euroopan aluekehitysrahaston myöntämää rahoitusta käytettiin 11,8 milj. euroa.

Valtuudet

Vuoden 2014 talousarviossa Liikennevirasto oikeutettiin momenteilla 31.10.70, 31.10.78 ja 31.10.79 tekemään aikaisempina vuosina myönnettyjen valtuuksien mukaisia sopimuksia siltä osin kuin valtuuksia ei ole käytetty, mutta momentilla 31.10.77 valtuus myönnettiin oikeutena tehdä sitoumuksia aiemmissa talousarvioissa päätettyihin hankkeisiin siten, että niistä aiheutuu valtiolle menoja aiemmin tehdyt sitoumukset mukaan lukien enintään erillisessä taulukossa mainittu määrä.

Vuoden 2014 talousarviossa Liikennevirastolle myönnettiin oikeus tehdä sopimuksia uusiin hankkeisiin momentilla 31.10.77 seuraavasti:

- Vt 4 Rovaniemen kohta 25 000 000 €
- Vt 5 Mikkelin kohta 27 000 000 €
- Mt 101 Kehä I parantaminen 32 000 000 €
- Keski-Pasila, länsiraide 40 000 000 €

Momentilla 31.10.79 Liikennevirastolle myönnettiin valtuus tehdä sopimuksia hankkeen E18 Hamina-Vaalimaa toteuttamiseksi enintään 660 000 000 eurolla.

Vuoden 2014 lisätalousarviossa momentin 31.10.20 perusteluja täydennettiin siten, että Liikennevirasto oikeutettiin tekemään vuoden 2013 lisätalousarviossa Suhangon kaivoksen uuden tieyhteyden suunniteluun ja rakentamisen myönnetyn valtuuden mukaisia sopimuksia siltä osin kuin valtuutta ei ole käytetty.

Vuoden 2014 lisätalousarviossa Liikennevirasto oikeutettiin momentilla 31.10.77 tekemään sopimuksia uuteen hankkeeseen vt 6 Taavetti-Lappeenranta enintään 76 000 000 eurolla. Aiempina vuosina myönnettyjen valtuuksien osalta virasto oikeutettiin tekemään sitoumuksia siten, että hankkeista aiheutuu valtiolle menoja aiemmin tehdyt sitoumukset mukaan lukien enintään seuraavasti:

• Länsimetron liityntäyhteydet	19 900 000 €
• Kehärata	489 000 000 €
• Mt 100 Hakamäentie, Helsinki	100 000 000 €
• Vt 4 Kemin kohta ja sillat	74 000 000 €
• Vt 5 Lusi-Mikkeli	42 000 000 €
• Vt 2 Karkkila-Humppila	10 000 000 €
• Ilmalan ratapiha	115 000 000 €
• Keski-Pasila palvelutason par.	50 000 000 €
• Rovaniemi-Kemijärvi sähköistys	24 000 000 €
• Vt 14 Savonlinnan keskusta 1. v	20 000 000 €
• Vt 14 Savonlinnan keskusta 2. v	80 000 000 €

Vuoden 2014 toisessa talousarviossa Liikennevirastolle myönnettiin oikeus tehdä sopimuksia uusiin hankkeisiin momentilla 31.10.77 seuraavasti:

• Rauman meriväylän syventäminen	20 000 000 €
• Mt 148 parantaminen Keravalla	13 000 000 €
• Vt 3 Arolammin eritasoliittymä	6 000 000 €
• Kt 77 Viitasaari-Keitele	13 000 000 €

Lisäksi toisessa lisätalousarviossa muutettiin momentin 31.10.77 kahden hankkeen valtuuksia siten, että niistä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmin tehdyt sitoumukset mukaan lukien enintään seuraavasti:

• Vt 19 Seinäjoen itäinen ohikulkutie	75 500 000 €
• Vt 8 Turku-Pori	92 500 000 €

Vuoden 2014 kolmannessa lisätalousarviossa muutettiin momentin 31.10.77 kahden hankkeen valtuuksia siten, että niistä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmin tehdyt sitoumuksen mukaan lukien enintään seuraavasti:

• Kehärata	509 000 000 €
• E18 Koskenkylä-Kotka erillishanke	37 000 000 €

Lisäksi Liikennevirasto oikeutettiin tekemään uusia sopimuksia em. Kehärata-hankkeeseen aiemmin myönnetyn 2,5 milj. euron peruuntuneen valtuuden osalta.

Valtuudet ja niiden käyttö vuonna 2014 (euroa)

Momentti, johon valtuus liittyy	Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Yhteensä	Käytetty valtuus	Käyttämättä	Uusittavissa vuonna 2015
31.10.20 Perusväylänpito		5 300 000	5 300 000		5 300 000	5 300 000
31.10.35 Valtionavustus Länsimetron rakentamiseen						
31.10.70 Jäänmurtajan hankinta		125 259 000	125 259 000	123 236 000	2 023 000	2 023 000
31.10.77 Väyläverkon kehittäminen	311 400 000	533 368 000	844 768 000	335 111 000	509 657 000	501 091 000
31.10.78 Eräät väylähankkeet		80 385 000	80 385 000	40 848 000	39 536 000	39 536 000
31.10.79 Elinkaarirahoitushankkeet	660 000 000	46 549 000	706 549 000	6 856 000	699 693 000	699 693 000
32.50.64 EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n rakennerahasto-, ulkorajayhteistyö- ja muihin koheesiopolitiikan ohjelmiin		390 000	390 000	200 000	191 000	191 000
Talousviriorahoitus yhteensä	971 400 000	791 251 000	1 762 651 000	506 251 000	1 256 400 000	1 247 834 000

Valtuuksien käytöstä aiheutui tilivuonna menoja 591 milj. euroa. Valtuuksista aiheutuvia menoja arvioidaan vuosina 2015–2017 kertyvän 798–537–454 milj. euroa ja myöhempinä vuosina yhteensä 1 782 milj. euroa.

1.6.3 Tuotto- ja kululaskelma

Tuotto- ja kululaskelmassa tilikauden kulujäämä oli 1 911,4 milj. euroa, kun edellisenä vuonna vastaava luku oli 1 850,4 milj. euroa. Eniten kulujäämän kasvuun vaikuttivat poistojen sekä kunnille maksettavien siirtotalouden kulujen lisääntyminen.

Toiminnan tuotot

Toiminnan tuotot olivat yhteensä 137,9 milj. euroa. Tuottoja oli 17,9 milj. euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Maksullisen toiminnan tuottoja oli 47,2 milj. euroa ja pääosa niistä muodostui ratamaksuista. Vuokratuottojen määrä oli 6,2 milj. euroa. Muun toiminnan tuotot olivat yhteensä 84,5 milj. euroa, lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna oli 18,9 milj. euroa. Suurin osa muun toiminnan tuotoista oli yhteisrahoitteisen toiminnan tuottoja.

Toiminnan kulut

Toiminnan kulut olivat 1 551,9 milj. euroa. Kulut lisääntyivät edellisestä vuodesta 58,3 milj. euroa eli 3,9 prosenttia. Suurin kuluerä oli käyttömaisuuden poistot, joiden osuus kuluista oli 50,4 %. Poistoja kirjattiin 782,5 milj. euroa ja ne lisääntyivät 39,6 milj. euroa verrattuna edelliseen vuoteen. Suurimman poistoryhmän muodostivat poistot rakenteista (tie- ja rautatierakenteista, vesiväylistä ja kanavista sekä muista rakenteista kuten laitureista) 752,1 milj. euroa eli 96,1 %.

Palvelujen ostot lisääntyivät 23,4 milj. euroa ja olivat kaikkiaan 668,6 milj. euroa muodostaen toiseksi suurimman kuluerän (43,1 %). Suurimmat palvelujen ostot olivat maa- ja vesirakenteiden korjaus- ja kunnossapitopalvelut 459,5 milj. euroa, josta maanteiden osuus oli 249,1 milj. euroa, rautateiden 188,3 milj. euroa, vesiväylien 19,9 milj. euroa ja muiden rakenteiden 2,2 milj. euroa. Toiseksi suurin erä oli muut ulkopuoliset palvelut 118,5 milj. euroa, josta jäänmurtopalveluiden kulut olivat 38,9 milj. euroa ja liikenteen ohjauksen palvelut 35,6 milj. euroa sekä jälkirahoitushankkeiden palvelumaksujen osuus 32,8 milj. euroa.

Kolmanneksi suurin kuluerä poistojen ja palvelujen ostojen jälkeen oli henkilöstökulut, joiden osuus toiminnan kulujen määrästä oli 50,3 milj. euroa eli 3,2 prosenttia. Henkilöstökulujen määrä lisääntyi 0,8 milj. euroa. Edellisen vuoden kuluissa oli mukana 1,6 milj. euron lomapalkkavelkakorjaus, joten todelliset henkilöstökulut lisääntyivät 2,4 milj. euroa.

Aineiden ja tarvikkeiden ostot olivat 25,6 milj. euroa. Vähennystä edellisestä vuodesta 10,5 milj. euroa eli 29,0 prosenttia. Ryhmän suurimpia menoeriä olivat sähkö 19,4 milj. euroa (vähennystä 9,9 %) sekä poltto- ja voiteluaineet 3,9 milj. euroa (vähennystä 68,4 %, jäänmurtajien operointipäivien vähenemisestä johtuen).

Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuottoja saatiin korkotuloina 0,01 milj. euroa. Rahoituskulut laskivat edellisvuoden 1,6 milj. eurosta 1,1 milj. euroon. Ne olivat kuten edellisvuonnakin lähinnä viivästyskorkoja, joita on jouduttu maksamaan maanlunastuskorvausten yhteydessä.

Satunnaiset tuotot ja kulut

Satunnaiset tuotot olivat 16,8 milj. euroa satunnaisia kuluja suuremmat. Satunnaisia tuottoja kirjattiin 17,9 milj. euroa. Tähän sisältyy yhteensä 15,1 milj. euroa ulkopuolisten rahoittamia osuuksia väylärakenteista sekä pääasiassa rataverkon kunnossapitoon liittyviä vahingonkorvauksia 2,7 milj. euroa. Satunnaiset kulut olivat 1,1 milj. euroa, josta suurin osa oli muita maksettuja korvauksia.

Siirtotalouden tuotot ja kulut

Siirtotalouden tuottoja ei tilivuonna ollut. Siirtotalouden kuluja oli 166,2 milj. euroa. Siirtotalouden kulujen suurin erä muodostui meriliikenteessä käytettävien lasti- ja matkustaja-alusten kilpailukyvyyn parantamiseksi maksetusta tuesta. Sitä maksettiin 87,6 milj. euroa, mikä oli 2,6 milj. euroa enemmän kuin edellisellä vuonna.

Länsimetron rakentamiseen maksettiin valtionavustusta Helsingin ja Espoon kaupungeille yhteensä 56,8 milj. euroa ja joukkoliikenteen palveluja ja kehittämistä tuettiin 21,0 milj. eurolla. Lisäksi maksettiin lästämaksuista suoritettavia avustuksia 1,0 milj. euroa.

Tuotot ja kulut veroista ja pakollisista maksuista

Suoritettavat arvonlisäverot olivat 374,6 milj. euroa ja perityt arvonlisäverot 9,8 milj. euroa. Suoritettavat arvonlisäverot vähenivät edellisestä vuodesta 16,1 milj. euroa. Rataveroa perittiin 18,1 milj. euroa.

1.6.4 Tase

Tilivuoden lopussa taseen loppusumma oli 19 804,6 milj. euroa (lisäys 506,2 milj. euroa vuoteen 2013 verrattuna). Käyttöomaisuus lisääntyi 511,3 milj. euroa. Vaihto- ja rahoitusomaisuus vähentyi 5,0 milj. euroa.

Kansallis- ja käyttöomaisuus

Taseeseen aktivoitiin investointimenoja kaikkiaan 1 287,4 milj. euroa, josta erikoisrahoitushankkeiden osuus oli 338,1 milj. euroa (Turun satamayhteys Suikkilantie, E18 Koskenkylä-Kotka sekä Tampereen rantavyöly). Ulkopuolisella rahoituksella rahoitettuja osuuksia lisättiin taseeseen 15,1 milj. euroa.

Suunnitelman mukaisia poistoja kirjattiin 761,6 milj. euroa. Suunnitelmasta poikkeavina poistoina vähennettiin 20,9 milj. euroa (tie- ja rautatierakenteet 18,0 milj. euroa, keskeneräiset aineelliset hankinnat 2,2 milj. euroa sekä aineettomat oikeudet 0,7 milj. euroa). Omaisuutta siirrettiin hallinnan siirtoina Maa- ja metsätalousministeriölle (0,10 milj. euroa), Valtiovarainministeriölle (0,52 milj. euroa) ja Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valtorille (0,40 milj. euroa). Omaisuuden myyntituloja kirjattiin 6,2 milj. euroa, joiden tasevaikutus oli 0,02 milj. euroa.

Tieomaisuus

Tierakenteiden ja tiepohjien tasearvo kasvoi yhteensä 149,2 milj. euroa (edellisen vuoden vähennys oli 81,2 milj. euroa). Vt14 Savonlinna 2-vaiheesta korjattiin 11,4 milj. euroa tierakenteista rautatierakenteisiin. Tiepohjien tasearvon osuus kasvusta oli 16,9 milj. euroa.

Tieomaisuuden muutos (milj. euroa)

Tieomaisuus	1.1.2014	Lisäys	Vähennys/ poisto	31.12.2014	Muutos
124 Tierakenteet	13 527,9	963,1	-590,2	13 900,8	372,9
12401 Alusrakenteet	9 113,3	286,8	-262,2	9 137,9	24,6
12402 Päällysteet	870,0	244,9	-165,4	949,4	79,5
12403 Sillat	3 170,8	283,7	-89,8	3 364,8	193,9
12404 Muut tierakenteet	373,8	147,7	-72,8	448,7	74,9
1211Tiepohjat	847,9	16,9	0,0	864,8	16,9
12981 Keskeneräiset hankinnat	487,0	438,7	-679,3	246,4	-240,6
Yhteensä	14 862,8	1 418,7	-1 269,5	15 012,0	149,2

Tilinpäätösluonnoksella 7 esitetään hankintamenojen ja kumulatiivisten poistojen muutokset.

Tieomaisuuteen aktivoitiin investointimenoja yhteensä 767,6 milj. euroa, josta tierakenteiden osuus oli 750,7 milj. euroa. Tiepohjien investointimenojen osuus väheni 5,3 milj. euroa edellisestä vuodesta.

Suunnitelman mukaisia poistoja kirjattiin 579,4 milj. euroa (edellisenä vuotena 562,3 milj. euroa). Suunnitelmasta poikkeavia poistoja kirjattiin lakkautetuista teistä 4,1 milj. euroa vuosilta 2010 - 2013. Vt14 Savonlinna 1 ja 2 vaiheista vähennettiin Savonlinnan kaupungin osuutta 10,7 milj. euroa. Lisäksi tehtiin vähennyksiä virheellisistä kirjauksista, epäkuranteista toteutumattomista tiesuunnitelmista ja aikaisempien vuosien poistoista 1,4 milj. euroa.

Tierakenteiden investointimenot olivat 171,4 milj. euroa suuremmat kuin tierakenteista kirjatut suunnitelman mukaiset poistot. Edellisenä vuotena poistot olivat 100,3 milj. euroa suuremmat kuin investoinnit.

Rautatieomaisuus

Rautatieomaisuus lisääntyi 265,8 milj. euroa (edellisen vuoden lisäys oli 252,1 milj. euroa).

Vt14 Savonlinna 2-vaiheesta korjattiin 11,4 milj. euroa rautatierakenteisiin tierakenteista.

Rautatieomaisuuden muutos (milj. euroa)

Rautatieomaisuus	1.1.2014	Lisäys	Vähennys/ poisto	31.12.2014	Muutos
124 Rautatierakenteet	3 210,7	241,7	-161,7	3 290,5	79,9
12410 Alusrakenteet	628,7	41,1	-15,4	654,4	25,7
12411 Päälysrakenteet	1 630,7	118,7	-78,6	1 670,8	40,1
12412 Ohjaus- ja turvajärjestelmät	322,3	28,0	-40,9	309,4	-12,9
12413 Sähköjärjestelmät	232,6	7,8	-11,2	229,2	-3,4
12414 Radan vahvavirta	35,6	0,6	-2,7	33,5	-2,1
12415 Sillat	246,6	32,1	-6,8	271,9	25,3
12416 Varusteet ja erikoisrakenteet	107,6	10,8	-5,1	113,2	5,7
12417 Telemaattiset järjestelmät	6,6	2,5	-1,0	8,1	1,5
1212 Rautatiepohjat	51,2	2,5	-0,2	53,5	2,2
12982 Keskenäiset hankinnat	809,6	407,3	-219,1	997,8	188,2
12988 Rautatiemateriaalit	17,3	37,2	-41,8	12,7	-4,6
Yhteensä	4 088,8	688,6	-422,8	4 354,7	265,8

Tilinpäätösliitteellä 7 esitetään hankintamenojen ja kumulatiivisten poistojen muutokset.

Rautatieomaisuuteen aktivoitiin 450,8 milj. euroa (edellisenä vuotena 446,2 milj. euroa), josta rautatierakenteiden osuus oli 448,5 milj. euroa. Suunnitelman mukaisia poistoja kirjattiin 161,7 miljoonaa euroa. Suunnitelmasta poikkeavina poistoina vähennettiin aikaisempien vuosien poistot koskien Talvivaaran kairovratana 2,4 milj. euroa. Epäkuranttiskirjauksia tehtiin 1,3 milj. euroa (Kokkola-Ylivieska kaksoisraide) sekä vähennettiin Nokian kaupungin osuutta ja siirrettiin Nokian rautatieaseman parkkialue kaupungin omistukseen 0,3 milj. euroa (Lielähti - Kokemäki).

Rautatierakenteiden investoinnit olivat 286,8 milj. euroa suuremmat kuin tilivuoden poistot. Edellisenä tilivuotena ero oli 285,4 milj. euroa.

Meriväylien omaisuus

Meriväyliin liittyvään omaisuuteen aktivoitiin 8,9 milj. euroa, johon sisältyy jäänmurtajan hankintaan liittyviä menoja 0,9 milj. euroa. Lisäksi maksettiin jäänmurtajan rakentamiseen liittyen ennakkomaksuna 49,2 milj. euroa. Omaisuus vähentyi 1,5 milj. euroa, koska tilivuoden poistot (10,4 milj. euroa) ylittivät tilivuoden investoinnit. Edellisenä vuotena investoinnit olivat 9,8 milj. euroa.

Meriväyläomaisuuden muutos (milj. euroa)

Meriväyläomaisuus	1.1.2014	Lisäykset	Vähennys/ poisto	31.12.2014	Muutos
124 Meriväylärakenteet	186,5	9,2	-10,4	185,3	-1,2
1243 Väylät ja kanavat	186,5	9,2	-10,4	185,3	-1,2
1244 Muut vesirakenteet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
12984 Kesk.eräiset väylät ja kanavat	9,2	1,0	-2,2	8,0	-1,2
12985 Keskeneräiset muut vesirak.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1299 Muut keskener. (jäänmurtaja)	1,9	0,9	0,0	2,8	0,9
Yhteensä	197,6	11,1	-12,6	196,1	-1,5

Tilinpäätöslitteellä 7 esitetään hankintamenojen ja kumulatiivisten poistojen muutokset.

Haminan väylää koskevat aikaisempien vuosien poisto-oikaisut 2,0 milj. euroa tehdään 2015 kirjanpitoon.

Muu käyttöomaisuus

Aineettomat hyödykkeet koostuvat pääosin ostetuista ja teetetyistä atk-ohjelmista, sähköliittymistä sekä muista pitkävaikutteisista menoista. Muiden pitkävaikutteisten menojen tasearvo lisääntyi 50,7 milj. euroa. Lisäyksestä 43,7 milj. johtui tiehankkeissa ulkopuoliseen omaisuuteen kohdistuvista menoista (yksityistiet, kadut ja johtosiirrot), jotka hankkeiden valmistumisvaiheessa siirrettiin pitkävaikutteisiin menoihin.

Kiinteistöjen arvo vähentyi 1,2 milj. euroa. Vähennys johtui hallinnan siirroista ja kiinteistöjen myynneistä sekä tilivuoden poistokirjauksista. Koneiden, laitteiden ja kalusteiden arvo vähentyi 0,2 milj. euroa. Tilivuoden aikana kirjattiin 2,7 miljoonan euron suunnitelman mukaiset poistokirjaukset ja 2,4 miljoonan hankinnat. Rakenteisiin liittyvät koneet ja laitteet esitetään rakenteiden ryhmässä. Suurin osa atk-laitteista on hankittu leasing-sopimuksin. Arvoltaan vähäisiä (alle 10 000 euroa) koneita, laitteita ja kalusteita kirjattiin vuosikuluksi 0,56 milj. euroa.

Vaihto- ja rahoitusomaisuus

Vaihto-omaisuuden määrä kasvoi 0,1 milj. euroa. Viraston vaihto-omaisuus koostuu maa-aines- ja kiviainesjalosteista sekä meriväylien turvalaitetarvikkeista ja sulkuporttien varaosista. Jalosteita käytetään tierakenteiden rakentamiseen. Lyhytaikaiset saamiset 40,1 milj. euroa koostuivat pääosin myyntisaamisista ja vuodenvaihteen siirtosaamisista. Lyhytaikaiset saamiset vähentyivät edelliseen vuoteen verrattuna yhteensä 5,1 milj. euroa (myyntisaamiset vähentyivät 3,6 milj. euroa ja siirtosaamiset 2,6 milj. euroa ja muut lyhytaikaiset saamiset lisääntyivät 1,1 milj. euroa).

Oma ja vieras pääoma

Oma pääoma kasvoi 197,3 miljoonalla eurolla, johtuen käyttöomaisuuden lisäyksestä. Vieras pääoma lisääntyi 308,9 miljoonalla eurolla, mikä aiheutui lähinnä erikoisrahoitushankkeiden tasekirjauksista.

Elinkaarirahoitushankkeen **E18 Muurla-Lohja** velka tilivuoden lopussa oli yhteensä 213,1 milj. euroa. Tilivuoden aikana velkaa lyhennettiin 14,3 milj. euroa.

Elinkaarirahoitushankkeen **E18 Koskenkylä-Kotka tieosista 1, 4, 6** uutta velkaa kirjattiin 130,3 milj. euroa. Tilivuoden velkaa lyhennettiin 10,2 milj. euroa. Velka tilivuoden lopussa oli 120,1 milj. euroa.

Elinkaarirahoitushankkeen **E18 Koskenkylä-Kotka tieosista 2, 3, 5** uutta velkaa kirjattiin 184,9 milj. euroa. Tilivuoden aikana velkaa lyhennettiin 5,5 milj. euroa. Velka tilivuoden lopussa oli 179,4 milj. euroa.

VT12 Tampereen rantaväylä uutta velkaa kirjattiin 22,2 milj. euroa.

Turun satamayhteys, Suikkilantie, muut lyhytaikaiset euromääräiset lainat olivat tilivuoden alussa 9,5 milj. euroa. Uutta lyhytaikaista velkaa kirjattiin hankkeesta yhteensä 0,7 milj. euroa. Tilivuoden aikana velkaa lyhennettiin 9,3 milj. euroa. Velka tilivuoden lopussa oli 0,9 milj. euroa.

Ostovelkoja oli 157,0 milj. euroa. Lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna oli 21,1 milj. euroa.

1.7 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Liikenneviraston johto on valtion talousarviosta annetun lain 24 b §:n mukaisesti vastuussa viraston sisäisen valvonnan järjestämisestä sekä sisäisen valvonnan asianmukaisuudesta ja riittävydestä. Viraston johto vastaa siitä, että virastossa toteutetaan sen talouden ja toiminnan laajuuteen ja sisältöön sekä niihin liittyviin riskeihin nähden asianmukaiset menettelyt (sisäinen valvonta), jotka varmistavat viraston talouden ja toiminnan laillisuuden ja tuloksellisuuden, viraston hallinnassa olevien varojen ja omaisuuden turvaamisen sekä viraston johtamisen ja ulkoisen ohjauksen edellyttämät oikeat ja riittävät tiedot viraston taloudesta ja toiminnasta.

Liikenneviraston sisäinen tarkastus on arvioinut talousarvioasetuksen 65 §:n mukaisesti viraston sisäisen valvonnan ja siihen sisältyvän riskienhallinnan asianmukaisuutta ja riittävyttä. Sisäisen valvonnan tilaa vuonna 2014 on arvioitu soveltaen COSO ERM -viitekehikseen perustuvaa valtiovain controller -toiminnon suositamaa sisäisen valvonnan arviointikehikkoa. Arvioinnissa käytettiin aineistona viraston asiakirja-aineistoa, kuten viraston sääntöjä, ohjeita, suunnitelmia ja raportteja, johtoryhmän kokousten pöytäkirjoja, sisäisen tarkastuksen ja tilintarkastajan laatimia tarkastusraportteja, työtyytyväisyyskyselyn tuloksia sekä raportteja toimenpiteistä, joihin on ryhdytty vuoden 2013 sisäisen valvonnan lausumassa määriteltyjen kehitystarpeiden johdosta. Lisäksi viraston johtoryhmälle, osastojen johtajille ja yksiköiden päälliköille suoritettiin sisäisen valvonnan tilaa koskeva kysely tammikuussa 2015. Sisäisen valvonnan arvioinnista raportoitiiin pääjohtajalle ja arviointiraportti toimitettiin tiedoksi viraston johtoryhmälle.

Arvioinnin perusteella Liikennevirasto antaa seuraavan sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuman vuodelta 2014:

Liikennevirastossa on vuonna 2014 selkeästi panostettu toiminnan ja talouden seurantatietojen kehittämiseen ja niiden hyödyntämisen edistämiseen, talouden puutteiden korjaamiseen sekä hankintaosaamisen lisäämiseen. Tältä osin sisäisessä valvonnassa on tapahtunut merkittävää edistymistä, mutta kehittämistyötä on edelleen jatkettava.

Viraston johtoryhmän kokouskäytäntöjä on kehitetty ja käynnistetty johdonmukainen johtoryhmän päätösten toteuttamisen seuranta. Viraston johto on myös seurannut vuoden 2013 tilinpäätöksessä asetettujen sisäisen valvonnan kehittämiskohteiden hyväksi tehtyjen toimenpiteiden edistymistä aiempaa systemaattisemmin. Kaiken kaikkiaan Liikennevirastossa on monilta osin edistetty sisäisen valvonnan asianmukaista järjestämistä vuoden 2014 aikana. Useat toimenpiteet ovat kuitenkin vielä kesken.

Viraston sisäisessä valvonnassa on havaittu joitakin epäkohtia, joiden johdosta virastossa on ryhdyttävä toimenpiteisiin. Sisäistä valvontaa on edelleen kehitettävä, erityisesti viraston sisäisten ohjeiden selkeydessä, saatavuudessa ja noudattamisessa sekä riskienhallinnassa on vielä parannettavaa. Suoritettujen sisäisen valvonnan arvioinnin perusteella Liikennevirasto nimeää seuraavat ensisijaiset sisäisen valvonnan kehittämiskohteet vuodelle 2015:

- 1) Parannetaan viraston sisäistä ohjeistusta käymällä läpi kaikki viraston sisäiset ohjeet punnitsemalla niiden tarpeellisuutta, ajantasaisuutta, selkeyttä ja ymmärrettävyyttä. Ryhdytään toimenpiteisiin sisäisten ohjeiden yhdenmukaisen noudattamisen tehostamiseksi. *(toiminnan ohjaus -toimialan ylijohdaja)¹*
- 2) Tarkistetaan toimialojen ja viestintätoiminnon riskienhallintasuunnitelmien yhdenmukaisuus ja jatketaan toimintaprosessien riskien tunnistamista ja niiden hallintakeinojen määrittelyä. *(riskienhallinnan koordinaattori)*
- 3) Jatketaan taloudenhoidon menettelyiden kehittämistä ja talousosaamisen parantamista toimialoilla. *(talous ja tulosohejaus -osaston johtaja)*
- 4) Edistetään sisäisen valvonnan käsitteen, sisällön ja menetelmien tuntemista viraston päälliköiden ja johtajien keskuudessa. Tuetaan johtoa sisäisen valvonnan menettelyiden riittävyyden arvioinnissa. *(controller-yksikön päällikkö)*

1.8 Yhteenvedo havaituista väärinkäytöksistä

Kertomusvuoden matkalaskuihin liittyen on virkamiesoikeudellisena seuraamuksena annettu yhdelle virkamiehelle varoitus.

¹ Suluissa on esitetty sisäisen tarkastuksen ehdotus kehittämiskohteiden toteuttamisen vastuutahoiksi. Vastuutahoja ei ole tarpeen sisällyttää vuoden 2014 toimintakertomukseen tulevaan sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausumaan.

2 Liikenneviraston talousarvion toteutumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaotteen numero ja nimi	Tilinpäätös 2013	Talousarvio 2014 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2014	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot	26 042 250,01	25 322 102	25 322 102,46	0,00	100 %
11.04.01. Arvonlisävero	7 208 956,76	7 265 315	7 265 315,46	0,00	100 %
11.19.03. Ratavero	18 833 293,25	18 056 787	18 056 787,00	0,00	100 %
12. Sekalaiset tulot	28 965 928,83	57 490 579,96	55 304 702,04	-2 185 877,92	96 %
12.31.10. Liikenneviraston tulot	28 945 197,56	51 009 000,00	48 822 406,29	-2 186 593,71	96 %
12.31.10.1. Liikenneviraston tulot	18 166 958,51	36 319 000	36 344 924,90	25 924,90	100 %
12.31.10.3. Finavia Oyj:n rahoitusosuus Kehäratahankkeesta	8 545 086,17	5 000 000	4 458 341,73	-541 658,27	89 %
12.31.10.4. Kotkan kaupungin rahoitusosuus E18 Koskenkylä-Kotka erillishankkeesta	914 316,53	7 990 000	6 001 059,28	-1 988 940,72	75 %
12.31.10.5. Espoon kaupungin osuus Länsimetron liityntäyhteydet-hankkeesta	1 200 000,00	0	0,00	0,00	0 %
12.31.10.8. Helsingin kaupungin rahoitusosuus Pisara- radan suunnittelusta	118 836,35	1 700 000	2 018 080,38	318 080,38	119 %
12.31.99. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut tulot	0,00	33 000,00	33 715,79	715,79	102 %
12.31.99.2. Muut tulot	0,00	33 000	33 715,79	715,79	102 %
12.39.04. Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	20 731,27	90 476	90 475,64	0,00	100 %
12.39.10. Muut sekalaiset tulot	0,00	6 358 104	6 358 104,32	0,00	100 %
13. Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset	486,00	480	480,00	0,00	100 %
13.03.01. Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden nettomyyntitulot (netto)	486,00	480,00	480,00	0,00	100 %
13.03.01.1. Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden nettomyyntitulot	486,00	480	480,00	0,00	100 %
Tuloarviotilit yhteensä	55 008 664,84	82 813 162	80 627 284,50	-2 185 877,92	97 %

Liikenneviraston tilinpäätös 2014

Pääluokan, momentin ja tilijaotteen numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2013	Talousarvio 2014 (TA + LTA)	Talousarvion 2014 määrärahojen		Tilinpäätös 2014	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2014	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2014	Käyttö vuonna 2014 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	2 167 920 358,01	2 292 961 477	1 900 116 808,55	380 055 973,54	2 280 172 782,09	12 788 694,73	284 356 768,73	2 081 881 768,73	1 661 419 287,23	420 372 005,86
31.01.01. LVMn toimintamenot (netto) (smr2)	0,00	77 000	76 821,16	178,84	77 000,00	0,00	0,00	77 000,00	76 821,16	178,84
31.01.21. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (smr2)	129 000,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
31.01.29. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (A)	389 321 461,80	372 788 477	372 788 476,82		372 788 476,82	0,00				
31.10.01. Liikenneviraston toimintamenot (netto) (smr2)	86 355 000,00	86 154 000	61 365 851,34	24 788 148,66	86 154 000,00	0,00	23 022 233,51	109 176 233,51	84 388 084,85	24 788 148,66
31.10.20. Perusväylänpito (netto) (smr2)	969 235 000,00	1 016 938 000	883 638 982,38	133 299 017,62	1 016 938 000,00	0,00	98 918 280,96	1 115 856 280,96	982 557 263,34	133 299 017,62
31.10.20.1. Tienpito	568 237 000,00	594 638 000	503 041 686,04	91 596 313,96	594 638 000,00	0,00	65 676 275,94	660 314 275,94	568 717 961,98	91 596 313,96
31.10.20.2. Radanpito	309 188 000,00	337 400 000	312 918 691,98	24 481 308,02	337 400 000,00	0,00	18 966 280,96	356 366 280,96	331 884 972,94	24 481 308,02
31.10.20.3. Vesiväylänpito	91 810 000,00	82 800 000	66 013 604,36	16 786 395,64	82 800 000,00	0,00	14 275 724,06	97 075 724,06	80 289 328,42	16 786 395,64
31.10.20.5. Rautatieliikenteen puuterminaali- ja kuormaustilat (EK) (enintään)	0,00	2 100 000	1 665 000,00	435 000,00	2 100 000,00	0,00	0,00	2 100 000,00	1 665 000,00	435 000,00
31.10.35. Valtionavustus länsimetron rakentamiseen (smr3)	24 000 000,00	55 744 000	51 552 338,85	4 191 661,15	55 744 000,00	0,00	5 224 046,39	60 968 046,39	56 776 385,24	4 191 661,15
31.10.70 Jäänmurtajan hankinta (smr3)	27 000 000,00	46 000 000	879 412,76	45 120 587,24	46 000 000,00	0,00	25 120 486,17	71 120 486,17	879 412,76	70 241 073,41
31.10.76. Maa- ja vesialueiden hankinnat ja korvaukset (A)	25 574 173,50	34 997 000	21 326 584,27		21 326 584,27	13 670 415,73				
31.10.76.1. Tealuiden hankinnat, korvaukset ja lunastukset	23 796 856,76	28 390 000	17 731 804,36		17 731 804,36	10 658 195,64				
31.10.76.2. Rata-alueiden hankinnat, korvaukset ja lunastukset	1 710 781,03	6 540 000	3 558 624,28		3 558 624,28	2 981 375,72				
31.10.76.3. Maa- ja vesialueiden hankinnat ja korvaukset	66 535,71	67 000	36 155,63		36 155,63	30 844,37				
31.10.77. Väyläverkon kehittäminen (smr3)	369 303 000,00	472 252 000	327 859 734,13	144 392 265,87	472 252 000,00	0,00	99 414 140,64	571 666 140,64	415 041 788,34	156 533 876,66
31.10.77.1. Tiehankkeet	127 586 000,00	176 800 000	100 426 028,73	76 373 971,27	176 800 000,00	0,00	31 998 629,57	208 798 629,57	127 551 974,91	81 215 336,04
31.10.77.1.01. E18 Haminan ohikulkutie	65 000 000,00	32 700 000	28 266 009,59	4 433 990,41	32 700 000,00	0,00	4 456 913,49	37 156 913,49	32 722 923,08	4 433 990,41
31.10.77.1.02. Vt 8 Sepänkylien ohikulkutie	18 000 000,00	7 100 000	6 806 716,48	293 283,52	7 100 000,00	0,00	358 663,26	7 458 663,26	7 165 379,74	293 283,52
31.10.77.1.03. Vt 19 Seinäjoen itäinen ohikulkutie	0,00	26 300 000	19 607 494,20	6 692 505,80	26 300 000,00	0,00	8 019 359,18	34 319 359,18	27 626 853,38	6 692 505,80
31.10.77.1.05. Vt 6 Lappeenranta-Imatra	9 000 000,00	1 100 000	0,00	1 100 000,00	1 100 000,00	0,00	1 232 972,05	2 332 972,05	216 799,37	2 116 172,68
31.10.77.1.06. Vt 4 Kemian kohta ja sillat	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	19 034,93	19 034,93	18 778,93	0,00
31.10.77.1.07. Kt 51 Kirkkonummi-Kivenlahti	8 000 000,00	7 100 000	1 115,75	7 098 884,25	7 100 000,00	0,00	3 196 167,65	10 296 167,65	275 022,19	10 021 145,46
31.10.77.1.08. Vt 5 Päiväranta-Vuorela	13 000 000,00	3 700 000	725 380,54	2 974 619,46	3 700 000,00	0,00	5 817 971,35	9 517 971,35	5 640 421,01	3 877 550,34
31.10.77.1.09. Vt 6 Joensuun kohta	6 000 000,00	1 100 000	502 479,41	597 520,59	1 100 000,00	0,00	1 960 156,73	3 060 156,73	2 462 636,14	597 520,59
31.10.77.1.10. E18 Koskenvääjä-Kotka erillishanke	3 000 000,00	17 000 000	10 393 407,96	6 606 592,04	17 000 000,00	0,00	1 330 845,52	18 330 845,52	11 724 253,48	6 606 592,04
31.10.77.1.11. Vt 4 Lusi-Vaajakoski	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	67 270,55	67 270,55	36 207,93	0,00
31.10.77.1.12. Vt 8 Turku-Pori	5 586 000,00	25 000 000	19 775 489,20	5 224 510,80	25 000 000,00	0,00	5 539 274,86	30 539 274,86	25 314 764,06	5 224 510,80
31.10.77.1.13. Länsimetron liityntäyhteydet	0,00	7 200 000	4 392 422,47	2 807 577,53	7 200 000,00	0,00	0,00	7 200 000,00	4 392 422,47	2 807 577,53
31.10.77.1.14. Vt 4 Rovaniemen kohta	0,00	5 130 000	5 118 961,29	11 038,71	5 130 000,00	0,00	0,00	5 130 000,00	5 118 961,29	11 038,71
31.10.77.1.15. Vt 5 Mikkelin kohta	0,00	4 000 000	3 838 584,43	161 415,57	4 000 000,00	0,00	0,00	4 000 000,00	3 838 584,43	161 415,57
31.10.77.1.16. Mt 101 Kehä I parantaminen	0,00	5 870 000	573 948,66	5 296 051,34	5 870 000,00	0,00	0,00	5 870 000,00	573 948,66	5 296 051,34
31.10.77.1.17. Vt 6 Taavetti-Lappeenranta	0,00	1 500 000	408 162,00	1 091 838,00	1 500 000,00	0,00	0,00	1 500 000,00	408 162,00	1 091 838,00
31.10.77.1.18. Mt 148 parantaminen Keravan kohdalla	0,00	13 000 000	0,00	13 000 000,00	13 000 000,00	0,00	0,00	13 000 000,00	0,00	13 000 000,00
31.10.77.1.19. Vt 3 Arolammin eritasoliittymä	0,00	6 000 000	0,00	6 000 000,00	6 000 000,00	0,00	0,00	6 000 000,00	0,00	6 000 000,00
31.10.77.1.20. Kt 77 Viitasaarri-Keitele	0,00	13 000 000	15 856,75	12 984 143,25	13 000 000,00	0,00	0,00	13 000 000,00	15 856,75	12 984 143,25
31.10.77.2. Ratahankkeet	212 000 000,00	264 019 000	222 792 300,20	41 226 699,80	264 019 000,00	0,00	36 235 139,84	300 254 139,84	256 117 280,15	44 080 183,23
31.10.77.2.01. Seinäjoki-Oulu palvelutason parantaminen, II-vaihe, loppuunsaattaminen	56 000 000,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	9 996 881,63	9 996 881,63	9 996 881,63	0,00
31.10.77.2.02. Rovaniemi-Kemijärvi sähköistys	9 000 000,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	3 834 806,80	3 834 806,80	981 323,37	2 853 483,43
31.10.77.2.03. Kokkola-Ylivieska, 2. raide	39 000 000,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	19 010 642,72	19 010 642,72	19 010 642,72	0,00
31.10.77.2.05. Keski-Pasila palvelutason parantaminen	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	1 101 500,00	1 101 500,00	1 045 856,38	0,00
31.10.77.2.06. Kehärata	108 000 000,00	102 834 000	85 562 110,72	17 271 889,28	102 834 000,00	0,00	2 288 308,69	105 122 308,69	87 850 419,41	17 271 889,28
31.10.77.2.07. Ilmalan ratapiha	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	3 000,00	3 000,00	1 967,16	0,00
31.10.77.2.08. Pohjanmaan rata	0,00	156 185 000	137 095 549,68	19 089 450,32	156 185 000,00	0,00	0,00	156 185 000,00	137 095 549,68	19 089 450,32
31.10.77.2.09. Keski-Pasila, Länsiraide	0,00	5 000 000	134 639,80	4 865 360,20	5 000 000,00	0,00	0,00	5 000 000,00	134 639,80	4 865 360,20
31.10.77.3. Vesiväylähankkeet	700 000,00	9 422 000	4 325 973,24	5 096 026,76	9 422 000,00	0,00	3 865 346,10	13 287 346,10	7 608 591,62	5 676 273,92
31.10.77.3.1. Uudenkaupungin meriväylä	0,00	6 000 000	4 325 873,24	1 674 126,76	6 000 000,00	0,00	2 748 098,94	8 748 098,94	7 073 972,18	1 674 126,76
31.10.77.3.2. Pietarsaaren meriväylä	700 000,00	2 422 000	0,00	2 422 000,00	2 422 000,00	0,00	1 117 247,16	3 539 247,16	534 519,44	3 002 247,16
31.10.77.3.3. Rauman meriväylä	0,00	1 000 000	100,00	999 900,00	1 000 000,00	0,00	0,00	1 000 000,00	100,00	999 900,00
31.10.77.4. Yhteiset väylähankkeet	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	134 954,40	134 954,40	134 954,40	0,00
31.10.77.4.2. Savonlinnan keskusta, 2. vaihe	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	134 954,40	134 954,40	134 954,40	0,00
31.10.77.5. Väylähankkeiden suunnittelu	29 017 000,00	22 011 000,00	315 431,96	21 695 568,04	22 011 000,00	0,00	27 180 070,73	49 191 070,73	23 628 987,26	25 562 083,47
31.10.77.5.1. Pisara-radan suunnittelu	12 000 000,00	10 000 000	0,00	10 000 000,00	10 000 000,00	0,00	14 636 619,61	24 636 619,61	12 567 598,93	12 069 020,68
31.10.77.5.2. Muu kehittämisen hankesuunnittelu	17 017 000,00	9 411 000	301 168,37	9 109 831,63	9 411 000,00	0,00	12 543 451,12	21 954 451,12	11 047 124,74	10 907 326,38
31.10.77.5.3. Hanko-Hyinkään -radan sähköistyksen suunnittelu- ja toteuttamisvalmius	0,00	2 600 000	14 263,59	2 585 736,41	2 600 000,00	0,00	0,00	2 600 000,00	14 263,59	2 585 736,41

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2013	Talousarvio 2014 (TA + LTA)	Talousarvion 2014 määrärahojen		Tilinpäätös 2014	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2014	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2014	Käyttö vuonna 2014 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
31.10.78. Eräät väylähankkeet (smr3)	120 827 000,00	25 000 000	22 911 233,82	2 088 766,18	25 000 000,00	0,00	9 845 301,18	34 845 301,18	30 782 597,33	4 062 703,85
31.10.78.1. Eräät tiehankkeet	103 627 000,00	25 000 000	22 911 233,82	2 088 766,18	25 000 000,00	0,00	9 845 301,18	34 845 301,18	30 782 597,33	4 062 703,85
31.10.78.1.13 E 18 Kehä III, 1. vaihe	50 000 000,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	60 707,32	60 707,32	60 707,32	0,00
31.10.78.1.14 Kilpilahden tieyhteys	8 959 000,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
31.10.78.1.15. Mt 101 Kehä I, Turunväylä-Vallikallio	44 668 000,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	2 284 593,86	2 284 593,86	310 656,19	1 973 937,67
31.10.78.1.17. Turun satamayhteys (Suikkilantie)	0,00	10 000 000	8 044 340,20	1 955 659,80	10 000 000,00	0,00	0,00	10 000 000,00	8 044 340,20	1 955 659,80
31.10.78.1.18. E18 Kehä III, 2. vaihe	0,00	15 000 000	14 866 893,62	133 106,38	15 000 000,00	0,00	7 500 000,00	22 500 000,00	22 366 893,62	133 106,38
31.10.78.2. Eräät ratahankkeet	17 200 000,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
31.10.78.2.7. Seinäjoki-Vaasa, sähköistys	17 200 000,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
31.10.79. Elinkaarirahoitushankkeet (smr3)	47 000 000,00	69 000 000	64 397 882,25	4 602 117,75	69 000 000,00	0,00	2 982 233,82	71 982 233,82	67 380 116,07	4 602 117,75
31.10.79.2. E 18 Muurla-Lohja	39 820 000,00	40 250 000	39 785 135,00	464 865,00	40 250 000,00	0,00	8 623,98	40 258 623,98	39 793 758,98	464 865,00
31.10.79.3. E 18 Koskenkylä-Kotka	7 180 000,00	25 750 000	21 976 368,04	3 773 631,96	25 750 000,00	0,00	2 973 609,84	28 723 609,84	24 949 977,88	3 773 631,96
31.10.79.5. E 18 Hamina-Vaalimaa	0,00	3 000 000	2 636 379,21	363 620,79	3 000 000,00	0,00	0,00	3 000 000,00	2 636 379,21	363 620,79
31.30.43. Meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyyn parantaminen (A)	84 962 722,71	86 700 000	87 581 721,00		87 581 721,00	-881 721,00				
31.30.50. Lästimaksuista suoritettavat avustukset (A)	970 000,00	951 000	951 000,00		951 000,00	0,00				
31.30.63. Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen (smr3)	23 243 000,00	26 360 000	4 786 769,77	21 573 230,23	26 360 000,00	0,00	19 830 046,06	46 190 046,06	23 536 818,14	22 653 227,92
31.30.63.03. Kehittämishankkeet ja liikkumisen ohjaus	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	505 850,01	505 850,01	505 850,01	0,00
31.30.63.09. Suurten kaupunkiseutujen joukkoliikennetuki	11 333 740,00	13 050 000	285 563,40	12 764 436,60	13 050 000,00	0,00	11 673 915,00	24 723 915,00	11 959 478,40	12 764 436,60
31.30.63.11. Keskisuurten kaupunkiseutujen joukkoliikennetuki	9 759 260,00	10 000 000	2 906 816,45	7 093 183,55	10 000 000,00	0,00	5 413 135,00	15 413 135,00	8 319 951,45	7 093 183,55
31.30.63.12. Kehittämishankkeet	1 445 000,00	2 410 000	1 513 253,20	896 746,80	2 410 000,00	0,00	1 705 781,90	4 115 781,90	2 570 957,87	1 544 824,03
31.30.63.13 Liikkumisen ohjaus	705 000,00	900 000	81 136,72	818 863,28	900 000,00	0,00	531 364,15	1 431 364,15	180 580,41	1 250 783,74
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	9 870 113,10	11 844 364,12	11 844 364,12	0,00	11 844 364,12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
32.50.64. EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n rakennerahasto-, ulkorajayhteistyö- ja muihin koheesiopolitiikan ohjelmiin (A)	9 870 113,10	11 844 364	11 844 364,12		11 844 364,12	0,00				
32.50.64.01. EAKR 2007-2013	9 870 113,10	11 844 364	11 844 364,12		11 844 364,12	0,00				
32.50.64.01.1. - EAKR	9 870 113,10	6 159 608	6 159 608,20		6 159 608,20	0,00				
32.50.64.01.3. - ENPI CBC	0,00	5 684 756	5 684 755,92		5 684 755,92	0,00				
Määrärahatilit yhteensä	2 177 790 471,11	2 304 805 841	1 911 961 172,67	380 055 973,54	2 292 017 146,21	12 788 694,73	284 356 768,73	2 081 881 768,73	1 661 419 287,23	420 372 005,86

Liikenneviraston talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Valtuudet ja niiden käyttö (1 000 €)								Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1 000 €)					
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö	Vuoden 2014 valtuudet						Talousarvio- menot 2014	Määräraha- tarve 2015	Määräraha- tarve 2016	Määräraha- tarve 2017	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
		Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittavissa 2015 TA:ssa						
31.10.20 Perusväylänpito	251 590		5 300	5 300		5 300	5 300	44 098	52 668	33 600		86 268	
Aikaisempien vuosien valtuudet	251 590							44 098	52 668	33 600		86 268	
Vuonna 2014 käytettävissä olleet valtuudet			5 300	5 300		5 300	5 300						
31.10.35 Valtionavustus länsimetron rakentamiseen	200 000							56 776	74 335	40 138		114 473	
Aikaisempien vuosien valtuudet	200 000							56 776	74 335	40 138		114 473	
31.10.70 Jäänmurtajan hankinta	128 000		125 259	125 259	123 236	2 023	2 023	879	123 218			123 218	
Aikaisempien vuosien valtuudet	128 000							786	76			76	
Vuonna 2014 käytettävissä olleet valtuudet			125 259	125 259	123 236	2 023	2 023	93	123 142			123 142	
31.10.77 Väyläverkon kehittäminen	1 620 522	311 400	533 368	844 768	335 111	509 657	501 091	391 413	204 244	61 639	9 709	12 084	287 676
Aikaisempien vuosien valtuudet	1 620 522							202 545	86 547	38 697	6 114	10 975	142 333
Vuonna 2014 käytettävissä olleet valtuudet		311 400	533 368	844 768	335 111	509 657	501 091	188 868	117 697	22 942	3 595	1 109	145 343
31.10.78 Eräät väylähankkeet	172 665		80 385	80 385	40 848	39 536	39 536	30 783	20 040	47 562	46 806		114 408
Aikaisempien vuosien valtuudet	172 665							7 756	7 335	43 691	46 806		97 832
Vuonna 2014 käytettävissä olleet valtuudet			80 385	80 385	40 848	39 536	39 536	23 027	12 705	3 871			16 576
31.10.79 Elinkaarirahoitushankkeet	1 297 371	660 000	46 549	706 549	6 856	699 693	699 693	67 380	97 723	104 053	88 917	737 400	1 028 093
Aikaisempien vuosien valtuudet	1 297 371							62 886	96 816	103 460	88 484	736 970	1 025 730
Vuonna 2014 käytettävissä olleet valtuudet		660 000	46 549	706 549	6 856	699 693	699 693	4 494	907	593	433	430	2 363
32.50.64 EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n rakennerahasto-, ulkorajayhteistyö- ja muihin koheesiopolitiikan ohjelmiin	50 336		390	390	200	191	191	11 844	9 740				9 740
Aikaisempien vuosien valtuudet	50 336							11 844	9 540				9 540
Vuonna 2014 käytettävissä olleet valtuudet			390	390	200	191	191	0	200				200
Yhteensä	3 720 484	971 400	791 251	1 762 651	506 251	1 256 400	1 247 834	603 173	581 968	286 992	145 432	749 484	1 763 800
Aikaisempien vuosien valtuudet	3 720 484							386 691	327 317	259 586	141 404	747 945	1 476 176
Vuonna 2014 käytettävissä olleet valtuudet		971 400	791 251	1 762 651	506 251	1 256 400	1 247 834	216 482	254 651	27 406	4 028	1 539	287 624

3 Liikenneviraston tuotto- ja kululaskelma

	1.1.2014 - 31.12.2014		1.1.2013 - 31.12.2013	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	47 209 522,02		47 572 330,34	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	6 166 956,57		6 780 788,44	
Muut toiminnan tuotot	<u>84 504 552,63</u>	137 881 031,22	<u>65 583 098,66</u>	119 936 217,44
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	25 606 322,51		36 068 332,18	
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-128 727,82		-450 127,44	
Henkilöstökulut	50 300 238,09		49 537 101,88	
Vuokrat	7 958 535,64		8 267 541,52	
Palvelujen ostot	668 626 583,02		645 195 761,55	
Muut kulut	7 074 602,97		4 341 523,65	
Poistot	782 451 115,09		742 830 436,26	
Sisäiset kulut	<u>10 048 435,05</u>	<u>1 551 937 104,55</u>	<u>7 881 613,41</u>	<u>1 493 672 183,01</u>
JÄÄMÄ I		-1 414 056 073,33		-1 373 735 965,57
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	12 402,53		15 794,60	
Rahoituskulut	<u>-1 082 540,70</u>	-1 070 138,17	<u>-1 611 490,40</u>	-1 595 695,80
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	17 929 165,24		15 402 923,81	
Satunnaiset kulut	<u>-1 134 002,70</u>	16 795 162,54	<u>-1 109 484,39</u>	14 293 439,42
JÄÄMÄ II		-1 398 331 048,96		-1 361 038 221,95
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Kulut				
Siirtotalouden kulut kunnille	77 288 426,17		41 959 095,15	
Siirtotalouden kulut yrityksille	87 852 192,52		85 588 313,23	
Siirtotalouden kulut yhteisöille	1 018 962,34		1 030 306,79	
Muut siirtotalouden kulut	115 385,48		92 481,35	
Siirtotalouden kulujen palautukset	<u>-31 234,54</u>	<u>166 243 731,97</u>	<u>0,00</u>	<u>128 670 196,52</u>
JÄÄMÄ III		-1 564 574 780,93		-1 489 708 418,47
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Verot ja veronluonteiset maksut	18 056 787,00		18 833 293,25	
Perityt arvonlisäverot	9 754 704,17		11 208 193,33	
Suoritettut arvonlisäverot	<u>-374 600 641,46</u>	<u>-346 789 150,29</u>	<u>-390 713 137,61</u>	<u>-360 671 651,03</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u><u>-1 911 363 931,22</u></u>		<u><u>-1 850 380 069,50</u></u>

4 Liikenneviraston tase

	31.12.2014		31.12.2013	
VASTAAVAA				
KANSALLISOMAISUUS				
Rakennukset	259 668,87		274 641,28	
Muu kansallisuusomaisuus	<u>1 010 809,84</u>	1 270 478,71	<u>1 044 508,41</u>	1 319 149,69
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	1 812 003,68		2 690 523,27	
Muut pitkävaikutteiset menot	62 170 019,32		12 458 497,92	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>16 418 017,69</u>	80 400 040,69	<u>14 565 380,85</u>	29 714 402,04
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Maa- ja vesialueet	7 610 482,60		7 622 759,65	
Rakennusmaa- ja vesialueet	939 477 734,44		920 828 707,15	
Rakennukset	9 608 022,76		10 344 980,13	
Rakennelmat	220 133,05		233 632,15	
Rakenteet	17 382 982 047,02		16 931 761 529,65	
Tierakenteet	13 900 889 934,75		13 527 946 063,97	
Rautatierakenteet	3 290 735 429,43		3 210 690 469,97	
Vesiväylärakenteet	185 345 039,83		186 554 004,98	
Muut rakenteet	6 011 643,01		6 573 990,73	
Koneet ja laitteet	18 056 831,24		18 309 892,58	
Kalusteet	743 570,84		730 567,45	
Muut aineelliset hyödykkeet	197 992,85		203 646,11	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>1 322 065 372,57</u>	19 680 962 187,37	<u>1 330 357 174,80</u>	19 220 392 889,67
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	<u>445 331,60</u>	<u>445 331,60</u>	<u>445 331,60</u>	<u>445 331,60</u>
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET YHTEENSÄ				
		19 761 807 559,66		19 250 552 623,31
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
VAIHTO-OMAISUUS				
Aineet ja tarvikkeet	<u>1 352 467,14</u>	1 352 467,14	<u>1 223 739,32</u>	1 223 739,32
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myntisaamiset	18 365 100,40		21 933 035,08	
Siirtosaamiset	20 384 256,41		22 989 803,81	
Muut lyhytaikaiset saamiset	<u>1 404 104,73</u>	<u>40 153 461,54</u>	<u>341 806,86</u>	<u>45 264 645,75</u>
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ				
		41 505 928,68		46 488 385,07
VASTAAVAA YHTEENSÄ				
	<u>19 804 583 967,05</u>		<u>19 298 360 158,07</u>	

	31.12.2014		31.12.2013	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	18 317 079 609,54		18 317 079 609,54	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	572 502 207,76		322 017 930,35	
Pääoman siirrot	2 108 667 844,74		2 100 864 346,91	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>1 911 363 931,22</u>	19 086 885 730,82	<u>1 850 380 069,50</u>	18 889 581 817,30
VIERAS PÄÄOMA				
PITKÄAIKAINEN				
Muut pitkäaikaiset velat	<u>489 976 103,72</u>	489 976 103,72	<u>213 097 611,86</u>	213 097 611,86
LYHYTAIKAINEN				
Seuraavana tilikautena maksettavat lyhennykset	44 825 145,38		14 325 889,88	
Lyhytaikaiset euromääräiset lainat	905 357,87		9 533 706,55	
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	60 785,42		63 066,79	
Saadut ennakot	158 927,06		12 134 899,78	
Ostovelat	156 996 364,30		135 886 617,71	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	1 085 658,30		1 046 837,55	
Edelleen tilittävät erät	869 057,53		812 455,40	
Siirtovelat	19 554 809,65		17 668 111,45	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>3 266 027,00</u>	<u>227 722 132,51</u>	<u>4 209 143,80</u>	<u>195 680 728,91</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		717 698 236,23		408 778 340,77
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>19 804 583 967,05</u>		<u>19 298 360 158,07</u>

5 Liitetiedot

Liikenneviraston tilinpäätöksen liite 1: Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja vertailtavuus

Budjetoinnin muutokset ja niiden tärkeimmät vaikutukset rahoitukseen ja laskelmiin

Tulomomentin 12.31.10 perusteluja täydennettiin vuoden 2014 kolmannessa lisätalousarviossa siten, että EU:n suoran rakentamistuen tuloutukset budjetoidaan maksuperusteisena. Lisäksi momentin perusteluja täydennettiin siten, että momentille budjetoidaan myös tulot, joita elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset saavat liikenteen harjoittajilta käyttöoikeussopimuksella järjestämästään linja-autoliikenteestä.

Momentin 31.10.01 määrärahan mitoituksessa huomioitiin vuoden 2014 talousarviossa lisäyksenä julkisten tietovarantojen avaaminen 870 000 euroa. Vastaavasti huomioitiin vähennyksinä tasomuutos 808 000 euroa, julkisen hallinnon atk-menosäästö 338 000 euroa ja raamisopimuksen mukainen koulutusrahojen keskittäminen 148 000 euroa.

Momentin 31.10.20 perusteluja täydennettiin vuoden 2014 talousarviossa siten, että määrärahaa saa käyttää myös rautatieliikenteessä tarvittavien maa-alueiden ja niillä sijaitsevien rakenteiden sekä varusteiden ja laitteiden harkinnanvaraiseen hankintaan enintään 2 100 000 euroa. Vuoden 2014 lisätalousarviossa momentin perusteluja täydennettiin lisäksi siten, että määrärahaa saa käyttää Suomen kanssa yhteistyötä tekevilta ruotsalaisilta jäänmurtajilta vuosina 2010–2014 perittyjä väylä- ja lästimaksumaksujen korvausten maksamiseen maksut suorittaneille varustamoille.

Momentin 31.10.20 määrärahan mitoituksessa huomioitiin vuoden 2014 talousarviossa lisäyksinä tasomuutos 2 029 000 euroa, logistisen tehokkuuden parantaminen 15 000 000 euroa ja julkisten tietovarantojen avaaminen 620 000 euroa sekä siirtoina momentilta 31.10.77 kolmen teemaohjelman rahoitus: tie-, meri- ja rataliikenteen ohjausjärjestelmien uusiminen 16 000 000 euroa, pääratojen routa- ja pehmeikköalueiden korjaukset 5 000 000 euroa ja raakaputerminaalit 5 000 000 euroa. Vastaavasti määrärahan mitoituksessa huomioitiin vähennyksenä 400 000 euron siirto momentille 31.01.40 Kiinteistö Oy Tieliikennemuseon rakennusavustukseen.

Momentin 31.10.35 määrärahan mitoituksessa huomioitiin vuoden 2014 talousarviossa lisäyksenä 31 744 000 euron tasomuutos.

Momentin 31.10.77 budjetointitapaa on muutettu vuoden 2014 talousarviossa poistamalla momentin päätösosasta maininta, että määrärahaa saa käyttää aikaisempina vuosina myönnettyistä sopimusvaltuuksista aiheutuvien menojen maksamiseen. Päätösosan valtuus -kohtaa on muutettu siten, että siitä on poistettu maininta Liikenneviraston oikeudesta tehdä aikaisempina vuosina myönnettyjen valtuuksien mukaisia sopimuksia siltä osin kuin valtuuksia ei ole käytetty sekä lisätty taulukot uusista ja aiempina vuosina päätetyistä väylähankkeista. Näihin taulukoihin on merkitty kunkin hankkeen kohdalle Liikenneviraston oikeus tehdä sopimuksia siten, että niistä aiheutuu valtiolle menoja enintään taulukossa mainittu määrä.

Momentin 31.10.77 määrärahan mitoituksessa huomioitiin vuoden 2014 talousarviossa lisäyksenä väylähankkeiden määrärahatarpeen muutos 58 341 000 euroa ja vähennyksenä momentille 31.10.20 siirretyn kolmen teemaohjelman rahoitus: tie-, meri- ja rataliikenteen ohjausjärjestelmien uusiminen 16 000 000 euroa, pääratojen routa- ja pehmeikköalueiden korjaukset 5 000 000 euroa ja rautatieliikenteen raakapuuterminaalit 5 000 000 euroa sekä vähennyksenä momentille 31.10.79 siirretyn hankkeen E18 Hamina-Vaalimaa 3 000 000 euron määräraha.

Momentin 31.10.78 budjetointitapaa on muutettu vuoden 2014 talousarviossa poistamalla momentin päätösosasta määrärahan käyttöoikeus niitten hankkeiden osalta, jotka on aiemmin budjetoitu momentille 31.10.77. Momentin 31.10.78 määrärahan mitoituksessa huomioitiin vuoden 2014 talousarviossa vähennyksenä valtion jälkirahoitusmaksujen 132 260 000 euron muutos ja vähennyksenä ulkopuolisen rahoituksen 10 000 000 euron muutos.

Momentin 31.10.79 mitoituksessa huomioitiin lisäyksenä 3 000 000 euroa hankkeen E18 Hamina-Vaalimaa siirrosta momentilta 31.10.77 ja lisäyksenä hankkeiden etene-
misen edellyttämät määrärahatarpeet 19 000 000 euroa.

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Arvostus- ja jaksotusperiaatteisiin ei tehty muutoksia vuonna 2014.

Aikaisempiin vuosiin kohdistuvat tuotot ja kulut, talousarviotulot ja -menot sekä korjaukset, jos ne eivät ole merkitykseltään vähäisiä

Siilinjärven ja Iisalmen turvalaiteurakoiden riidanalaisista maksatuksista päästiin sopimukseen vuonna 2014 ja urakoitsijalle maksettiin perusväylänpidon momentilta 4,1 milj. euron maksuerät turvalaitejärjestelmistä, joiden käyttöönotot olivat tapahtuneet vuonna 2013.

Suomen kanssa yhteistyötä tekeväälle ruotsalaiselle varustamolle korvattiin perusväylänpidon momentilta siltä vuosina 2010-2013 perityt jäänmurtaajien väylä- ja lästimaksut 0,5 milj. euroa.

Tielaitoksen vuonna 2000 virheellisesti valtiovarainministeriölle luovuttaman Sandtäkt-nimisen yhteisen maa-alueen palauttamiseksi oikeille omistajille on vuonna 2014 maksettu toimintamenoista lainhuudon haltijalle korvausta 73 000 euroa.

Vuonna 2014 on taseeseen viety 338,1 milj. euroa jälkirahoitushankkeista Turun sataman tieyhteys Suikkilantie, E18 Koskenkylä-Kotka ja vt 12 Tampereen rantaväylä ja valtion talousarvion ulkopuolisella rahoituksella rahoitettuja osuuksia 15,1 milj. euroa.

Liikenneviraston tilinpäätöksen liite 2: Nettotutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2013	Talousarvio 2014 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2014	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
13.03.01 Osinkotulot, pääomanpalaukset ja osakkeiden					
Bruttotulot	486,00	480	480,00		
Bruttomenot	0,00	0	0,00		
Nettotulot	486,00	480	480,00	0,00	100

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2013	Talousarvio 2014 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2014 määrärahojen käyttö vuonna 2014	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
31.01.01. Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2v) (nettob)					
Bruttomenot	0,00		76 821,16		77 000,00
Bruttotulot	0,00		0,00		0,00
Nettomenot	0,00	77 000	76 821,16	178,84	77 000,00
31.01.29. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)					
Bruttomenot	389 826 809,42				
Bruttotulot	505 347,62				
Nettomenot	389 321 461,80				
31.10.01. Liikenneviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) (nettob)					
Bruttomenot	87 566 880,39		62 428 939,51		87 217 088,17
Bruttotulot	1 211 880,39		1 063 088,17		1 063 088,17
Nettomenot	86 355 000,00	86 154 000	61 365 851,34	24 788 148,66	86 154 000,00
31.10.20. Perusväylänpito (siirtomääräraha 2 v) (nettob)					
Bruttomenot	1 057 092 213,32		965 791 468,69		1 099 090 486,31
Bruttotulot	87 857 213,32		82 152 486,31		82 152 486,31
Nettomenot	969 235 000,00	1 016 938 000	883 638 982,38	133 299 017,62	1 016 938 000,00
Momentin numero ja nimi	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2014	Käyttö vuonna 2014 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
31.01.01. Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2v) (nettob)					
Bruttomenot			76 821,16		
Bruttotulot			0,00		
Nettomenot	0,00	77 000,00	76 821,16	178,84	
31.01.29. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)					
Bruttomenot					
Bruttotulot					
Nettomenot					
31.10.01. Liikenneviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) (nettob)					
Bruttomenot			85 451 173,02		
Bruttotulot			1 063 088,17		
Nettomenot	23 022 233,51	109 176 233,51	84 388 084,85	24 788 148,66	
31.10.20. Perusväylänpito (siirtomääräraha 2 v) (nettob)					
Bruttomenot			1 064 709 749,65		
Bruttotulot			82 152 486,31		
Nettomenot	98 918 280,96	1 115 856 280,96	982 557 263,34	133 299 017,62	

Liikenneviraston tilinpäätöksen liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Pääluokan ja momentin numero ja nimi	Talousarvio (TA + LTA:t)	Ylitys	Ylitys %
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	86 700 000	881 721,00	1
31.30.43 Meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyyn parantaminen	86 700 000	881 721,00	1
Pääluokat yhteensä	86 700 000	881 721,00	1

Liikenneviraston tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Pääluokan ja tilijaotellun numero ja nimi. Tilijaotellut eritellään myöntämisvuosittain.	Tilijaotellu	Peruutettu	Yhteensä
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala			90 475,64
2012			90 475,64
31.10.77.1.06 Vt 4 Kemlin kohta ja sillat		256,00	
31.10.77.1.11 Vt 4 Lusi-Vaajakoski		31 062,62	
31.10.77.2.05 Keski-Pasila palvelutason parantaminen		55 643,62	
31.10.77.2.07 Ilmalan ratapiha		1 032,84	
31.10.77.3.2. Pietarsaaren meriväylä		2 480,56	
Pääluokat yhteensä			90 475,64
Vuosi 2012			90 475,64

Liikenneviraston tilinpäätöksen liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2014	2013
Henkilöstökulut	41 034 852,94	40 911 620,73
Palkat ja palkkiot	39 417 270,98	38 152 963,64
Tulosperusteiset erät	1 374 409,71	1 327 208,58
Lomapalkkavelan muutos	243 172,25	1 431 448,51
Henkilösivukulut	9 265 385,15	8 625 481,15
Eläkekulut	7 953 269,95	7 251 999,81
Muut henkilösivukulut	1 312 115,20	1 373 481,34
Yhteensä	50 300 238,09	49 537 101,88
Johdon palkat ja palkkiot, josta	654 969,53	619 416,58
- tulosperusteiset erät	21 676,65	16 321,65
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	45 440,00	43 780,00
Johto	960,00	740,00
Muu henkilöstö	44 480,00	43 040,00

Liikenneviraston tilinpäätöksen liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Liikennevirastossa suunnitelman mukaiset poistot on laskettu yhdenmukaisin periaattein kansallis- ja käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenusta.

Omaisuuksiryhmä	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo € tai %
1024 Museot ja linnat, Rakennukset	Tasapoisto	30	3,33	0
1029 Muut rakennukset, Mäjakat	Tasapoisto	30	3,33	0
1029 Muut rakennukset, Rakennukset	Tasapoisto	30	3,33	0
1081 Museoesineet ja -kokoelmat, Museoesineet	Ei poistoaikaa	-	-	0
1081 Museoesineet ja -kokoelmat, Taideteokset ja pienoism	Ei poistoaikaa	-	-	0
1089 Muu kansallisomaisuus, Sulkukanavat	Tasapoisto	50	2	0
1089 Muu kansallisomaisuus, Alukset	Tasapoisto	20	5	0
1100 Perustamis- ja järjestelymenot	Tasapoisto	5	20	0
1119 Tutkimus- ja kehittämismenot	Tasapoisto	5	20	0
1120 Ostetut atk-ohjelmistot, Valmiina ostetut atk- ohjelmistot, tietokantojen käyttöoikeudet	Tasapoisto	5	20	0
1123 Liittymismaksut, Sähköliittymät, kaapeliTV-liittymät	Tasapoisto	10	10	0
1129 Muut aineettomat oikeudet, Kiinteistöjen käyttöoikeudet	Tasapoisto	10	10	0
1140 Itse valmistetut ja teetetyt atk-ohjelmat, Itsevalmistetut atk-ohjelmat ja niiden kehittäminen	Tasapoisto	5	20	0
1140 Itse valmistetut ja teetetyt atk-ohjelmat, Teetetyt (räätiläidyt) atk-ohjelmat ja niiden kehittäminen	Tasapoisto	5	20	0
1140 Itse valmistetut ja teetetyt atk-ohjelmat, Meriliikenteen ohjaukseen liittyvät atk-ohjelmat	Tasapoisto	10	10	0
1149 Muut pitkävaikutteiset menot, Tietovarastojen perustamiseen liittyvät menot	Tasapoisto	5	20	0
1149 Muut pitkävaikutteiset menot, Vuokrahuoneistojen perusparannusmenot	Tasapoisto	5	20	0
1149 Muut pitkävaikutteiset menot, Muut pitkävaikutteiset men	Tasapoisto	5	20	0
1149 Muut pitkävaikutteiset menot, Muut pitkävaikutteiset men	Tasapoisto	10	10	0
1149 Muut pitkävaikutteiset menot, Muut pitkävaikutteiset men	Tasapoisto	20	5	0
1190 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Ei poistoaikaa	-	-	0
120* Maa- ja vesialueet	Ei poistoaikaa	-	-	0
1202 Maa-ainesalueet	Ei poistoaikaa	-	-	0
121* Rakennusmaa- ja vesialueet	Ei poistoaikaa	-	-	0
1211 Tiepohjat	Ei poistoaikaa	-	-	0
1220 Asuinrakennukset	Tasapoisto	50	2	0
1221 Toimistorakennukset	Tasapoisto	40	2,5	0
1222 Teollisuusrakennukset	Tasapoisto	40	2,5	0
1223 Varastorakennukset	Tasapoisto	20	5	0
1229 Muut rakennukset	Tasapoisto	20	5	0
1230 Rakennelmat, Kalliosillot	Tasapoisto	20	5	0
1230 Rakennelmat, Katokset	Tasapoisto	10	10	0
1230 Rakennelmat, Polttoainesäiliöt ja jakelulaitteet	Tasapoisto	15	6,67	0
1230 Rakennelmat, VTS:n rakennelmat	Tasapoisto	10	10	0
12401 Tierakenteet, alusrakenteet	Tasapoisto	50	2	0
12402 Tierakenteet, päällysteet	Tasapoisto	10	10	0
12403 Tierakenteet, sillat ja tunnelit	Tasapoisto	50	2	0
12404 Muut tierakenteet	Tasapoisto	10	10	0
12410 Rautatierakenteet, alusrakenteet	Tasapoisto	50	2	0
12411 Rautatierakenteet, päällysrakenteet	Tasapoisto	30	3,33	0
12412 Rautatierakenteet, ohjaus- ja turvajärjestelmät	Tasapoisto	15	6,67	0
12413 Rautatierakenteet, sähköjärjestelmät	Tasapoisto	30	3,33	0
12414 Rautatierakenteet, radan vahvavirta	Tasapoisto	20	5	0
12415 Rautatierakenteet, sillat ja tunnelit	Tasapoisto	50	2	0
12416 Rautatierakenteet, varusteet ja erikoisrakenteet	Tasapoisto	30	3,33	0
12417 Rautatierakenteet, telemaattiset järjestelmät	Tasapoisto	10	10	0
1242 Muut maarakenteet, Laiturit ja satamat	Tasapoisto	30	3,33	0
1242 Muut maarakenteet, Pintarakenteet, jotka eivät ole maantie- tai rautatierakenteita	Tasapoisto	30	3,33	0
1242 Muut maarakenteet, Varastokentät	Tasapoisto	30	3,33	0
1243 Väylät ja kanavat, Avo- ja sulkukanavat	Tasapoisto	50	2	0
1243 Väylät ja kanavat, Väylät, merkit (tutka-, linja-, reuna- ja muut merkit), loistot, rantavalot	Tasapoisto	30	3,33	0
1243 Väylät ja kanavat, Mäjakat ja tunnusmäjakat, kummelit, poijut, viitat	Tasapoisto	30	3,33	0
1243 Väylät ja kanavat, Satamat, laituri, ponttorikalusto	Tasapoisto	30	3,33	0
1244 Muut vesirakenteet	Tasapoisto	30	3,33	0
1249 Muut rakenteet, Satamat ja laiturit	Tasapoisto	30	3,33	0
1250 Autot ja muut maankuljetusvälineet, Henkilöautot, pakettia	Tasapoisto	5	20	0
1250 Autot ja muut maankuljetusvälineet, Perävaunut	Tasapoisto	5	20	0
1250 Autot ja muut maankuljetusvälineet, Traktorit	Tasapoisto	5	20	0
1250 Autot ja muut maankuljetusvälineet, Moottorikelkat	Tasapoisto	5	20	0
1251 Laivat ja muut vesikuljetusvälineet, Maantielautat	Tasapoisto	15	6,67	0
1251 Laivat ja muut vesikuljetusvälineet, Väylänhoitoveneet, työveneet, merenmittausveneet	Tasapoisto	7	14,29	0
1251 Laivat ja muut vesikuljetusvälineet, Työlaulat, ponttoonit, proomut	Tasapoisto	7	14,29	0
1251 Laivat ja muut vesikuljetusvälineet, Tarkastusveneet, valvontaveneet, perämoottoriveneet ja hydrokopterit	Tasapoisto	7	14,29	0
1251 Laivat ja muut vesikuljetusvälineet, Soutuveneet, pelastusveneet	Tasapoisto	5	20	0
1253 Raskaat työkoneet, Työkoneet ja laitteet	Tasapoisto	15	6,67	0
1254 Kevyet työkoneet, Kompressorit	Tasapoisto	6	16,67	0
1254 Kevyet työkoneet, Pesukoneet, -laitteet (muut kuin keittiökoneet)	Tasapoisto	6	16,67	0
1254 Kevyet työkoneet, Sahat, sirkkelit yms. kaatolaitteet	Tasapoisto	6	16,67	0
1254 Kevyet työkoneet, Trukit, nosturit, telinekalusto	Tasapoisto	10	10	0
muuntamot	Tasapoisto	10	10	0
1254 Kevyet työkoneet, Muut työkoneet ja laitteet	Tasapoisto	10	10	0

Omaisuuksryhmä	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo € tai %
1255 Atk-laitteet ja niiden oheislaitteet, Tietokone-laitteet, työasemalaitteet ja työaseman oheislaitteet	Tasapoisto	3	33,33	0
1255 Atk-laitteet ja niiden oheislaitteet, Keskus- ja minitietokoneet sekä palvelimet	Tasapoisto	5	20	0
1255 Atk-laitteet ja niiden oheislaitteet, Atk-verkot ja niiden laitteet	Tasapoisto	10	10	0
1256 Toimistokoneet ja laitteet, Kopio- ja monistuskoneet sekä paperin käsittelylaitteet	Tasapoisto	6	16,67	0
1256 Toimistokoneet ja laitteet, Tasovalotuslaitteet ja valoajännöskoneet	Tasapoisto	6	16,67	0
1256 Toimistokoneet ja laitteet, Muut toimistokoneet ja laitteet	Tasapoisto	6	16,67	0
1257 Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet, Paikannuslaitteet, puhelimet, puhelinkeskukset ja -vastaajat	Tasapoisto	5	20	0
1257 Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet, Radiopuhelinkal	Tasapoisto	5	20	0
1257 Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet, Radioaseman la	Tasapoisto	10	10	0
1257 Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet, Telefaxit, telafaxi	Tasapoisto	5	20	0
1257 Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet, Austen paikannäyttö- ja laitteet	Tasapoisto	5	20	0
1257 Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet, Muut navigointilaitteet ja viestintälaitteet	Tasapoisto	5	20	0
1257 Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet, Virve-laitteet	Tasapoisto	5	20	0
1257 Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet, Raideliikenteen ohjauksen viestintälaitteet	Tasapoisto	10	10	0
1258 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet, Dia- ja dataprojektorit, piirtoheittimet, videoykkö	Tasapoisto	5	20	0
1258 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet, Radio- ja äänentoistolaitteet, nauhurit, videokamerat ja -nauhurit	Tasapoisto	5	20	0
1258 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet, Plasmanäytöt, televisiot ja televisiovalvontalaitteet	Tasapoisto	5	20	0
1258 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet, Videoneuvottelulaitteet	Tasapoisto	5	20	0
1258 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet, Digitointilaitteet ja kuvantallentimet	Tasapoisto	5	20	0
1260 Muut tutkimuslaitteet, Etäisyysmittarit ja tiedonkeruulaitteet	Tasapoisto	6	16,67	0
1260 Muut tutkimuslaitteet, Liikennetutkat, mittalaitteet	Tasapoisto	6	16,67	0
1260 Muut tutkimuslaitteet, Maatutkat	Tasapoisto	8	12,5	0
1260 Muut tutkimuslaitteet, Meriväylien mittalaitteet	Tasapoisto	15	6,67	0
1260 Muut tutkimuslaitteet, Radan mittalaitteet	Tasapoisto	15	6,67	0
1261 Vesirakenteiden laitteet	Tasapoisto	15	6,67	0
1269 Muut koneet ja laitteet, Keittiökoneet ja -laitteet	Tasapoisto	5	20	0
1269 Muut koneet ja laitteet, Kunto- ja vapaa-ajan laitteet	Tasapoisto	5	20	0
1269 Muut koneet ja laitteet, Mainosvalorakennelmat	Tasapoisto	5	20	0
1269 Muut koneet ja laitteet, Tieinfokioskit	Tasapoisto	5	20	0
1269 Muut koneet ja laitteet, Toimistovaunut, käymälät ym. (muut kuin rekisteröidyt)	Tasapoisto	10	10	0
1269 Muut koneet ja laitteet, Valokuvauskamerat ja -laitteet	Tasapoisto	5	20	0
1269 Muut koneet ja laitteet, Varasillakalusto	Tasapoisto	10	10	0
1269 Muut koneet ja laitteet, AIS-järjestelmän laitteet	Tasapoisto	10	10	0
1269 Muut koneet ja laitteet, VTS-järjestelmän laitteet	Tasapoisto	15	6,67	0
1269 Muut koneet ja laitteet, VTS-järjestelmän tiedonsiirtokaapelit ja järjestelmät	Tasapoisto	10	10	0
1269 Muut koneet ja laitteet, VTS-järjestelmät muut laitteet	Tasapoisto	5	20	0
1269 Muut koneet ja laitteet, Decca-laitteistot	Tasapoisto	15	6,67	0
1269 Muut koneet ja laitteet, DGPS-järjestelmän laitteistot	Tasapoisto	10	10	0
1269 Muut koneet ja laitteet, Meriliikenteen tulkkalaitteistot	Tasapoisto	10	410	0
1269 Muut koneet ja laitteet, Öljyntorjuntalaitteet ja -kalusto	Tasapoisto	10	10	0
1269 Muut koneet ja laitteet, Muut koneet ja laitteet	Tasapoisto	5	20	0
1270 Asuinhuoneisto- ja toimistokalusteet, Kassakaapit	Tasapoisto	10	10	0
1270 Asuinhuoneisto- ja toimistokalusteet, Muut asuinhuoneisto- ja toimistokalusteet	Tasapoisto	5	20	0
1270 Asuinhuoneisto- ja toimistokalusteet, Museoesineet (kaluste), pienoismallit	Ei poistoaikaa	-	-	0
1289 Muut aineelliset hyödykkeet	Tasapoisto	10	10	0
1289 Muut aineelliset hyödykkeet, Taide-esineet	Ei poistoaikaa	-	-	0
1293 Ennakkomaksut, Ennakot maa- ja vesirakenteista	Ei poistoaikaa	-	-	0
1294 Ennakkomaksut, Muut ennakkomaksut	Ei poistoaikaa	-	-	0
1296 Keskenäiset hankinnat, Keskenäiset asuinrakennukset	Ei poistoaikaa	-	-	0
1297 Keskenäiset hankinnat, Keskenäiset muut rakennukset	Ei poistoaikaa	-	-	0
12981 Keskenäiset hankinnat, Keskenäiset tierakenteet	Ei poistoaikaa	-	-	0
12982 Keskenäiset hankinnat, Keskenäiset rautatierakenteet	Ei poistoaikaa	-	-	0
12983 Keskenäiset hankinnat, Keskenäiset muut maarakent	Ei poistoaikaa	-	-	0
12984 Keskenäiset hankinnat, Keskenäiset väylät ja kanavat	Ei poistoaikaa	-	-	0
12985 Keskenäiset hankinnat, Keskenäiset muut vesirakent	Ei poistoaikaa	-	-	0
12986 Keskenäiset hankinnat, Keskenäiset muut rakenteet	Ei poistoaikaa	-	-	0
12988 Keskenäiset hankinnat, Keskenäiset rautatiemateriaa	Ei poistoaikaa	-	-	0
1299 Muut keskenäiset hankinnat	Ei poistoaikaa	-	-	0
1300 Käyttöomaisuusarvopaperit, Kiinteistöosakkeet	Ei poistoaikaa	-	-	0
1301 Käyttöomaisuusarvopaperit, Muut osakkeet	Ei poistoaikaa	-	-	0
1303 Käyttöomaisuusarvopaperit, Muut osuudet	Ei poistoaikaa	-	-	0
40001 Irtaimistorekisteriin vietyt koneet, laitteet ja kalusteet, Kirjataan kokonaisuudessaan hankintatilikauden kuluksi	Ei poistoaikaa	-	-	0

Liikenneviraston tilinpäätöksen liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

	Kansallisuusomaisuus		Yhteensä			
	102 Rakennukset	108 Muu				
Hankintameno 1.1.2014	449 621,32	1 384 302,04	1 833 923,36			
Lisäykset	0,00	0,00	0,00			
Vähennykset	0,00	0,00	0,00			
Hankintameno 31.12.2014	449 621,32	1 384 302,04	1 833 923,36			
Kertyneet poistot 1.1.2014	174 980,04	339 793,63	514 773,67			
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00			
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	14 972,41	33 698,57	48 670,98			
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00			
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00			
Kertyneet poistot 31.12.2014	189 952,45	373 492,20	563 444,65			
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00			
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	259 668,87	1 010 809,84	1 270 478,71			
	Aineettomat hyödykkeet					Yhteensä
	112 Aineettomat oikeudet		114 Muut pitkävaikutteiset menot		119 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	
Hankintameno 1.1.2014	4 378 577,29	29 288 245,11	5 934 827,82		39 601 650,22	
Lisäykset	753 152,67	46 584 970,33	10 498 304,87		57 836 427,87	
Vähennykset	1 345 113,09	0,00	15 115,00		1 360 228,09	
Hankintameno 31.12.2014	3 786 616,87	75 873 215,44	16 418 017,69		96 077 850,00	
Kertyneet poistot 1.1.2014	1 655 952,18	8 270 232,42	0,00		9 926 184,60	
Vähennysten kertyneet poistot	915 568,41	0,00	0,00		915 568,41	
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	590 605,00	5 432 943,93	0,00		6 023 548,93	
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	643 624,42	19,77	0,00		643 604,65	
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00		0,00	
Kertyneet poistot 31.12.2014	1 974 613,19	13 703 196,12	0,00		15 677 809,31	
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00		0,00	
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	1 812 003,68	62 170 019,32	16 418 017,69		80 400 040,69	
	Aineelliset hyödykkeet					Yhteensä
	120 Maa- ja vesialueet	121 Rakennusmaa ja vesialueet	122 Rakennukset	123 Rakennelmat	124 Rakenteet	
Hankintameno 1.1.2014	7 626 150,31	785 921 346,92	19 485 611,39	981 117,12	24 272 477 337,26	25 086 491 563,00
Lisäykset	0,00	154 233 290,85	73 800,00	47 250,00	1 059 017 105,52	1 213 371 446,37
Vähennykset	15 667,71	676 903,33	265 936,32	0,00	11 135 012,97	12 093 520,33
Hankintameno 31.12.2014	7 610 482,60	939 477 734,44	19 293 475,07	1 028 367,12	25 320 359 429,81	26 287 769 489,04
Kertyneet poistot 1.1.2014	0,00	0,00	9 140 631,25	747 484,97	7 185 126 115,60	7 195 014 231,82
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	161 201,01	0,00	17 845 424,10	18 006 625,11
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00	706 022,07	60 749,10	752 053 770,36	752 820 541,53
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	18 042 920,93	18 042 920,93
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2014	0,00	0,00	9 685 452,31	808 234,07	7 937 377 382,79	7 947 871 069,17
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	7 610 482,60	939 477 734,44	9 608 022,76	220 133,05	17 382 982 047,02	18 339 898 419,87
	Aineelliset hyödykkeet					Yhteensä
	125 Koneet	126 Laitteet	127 Kalusteet	128 Muut aineelliset hyödykkeet	129 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	
Hankintameno 1.1.2014	17 555 930,20	10 857 721,76	1 274 362,32	229 051,16	1 328 115 362,51	1 358 032 427,95
Lisäykset	286 836,44	1 797 360,09	285 973,67	0,00	934 211 128,59	936 581 298,79
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	940 261 118,53	940 261 118,53
Hankintameno 31.12.2014	17 842 766,64	12 655 081,85	1 560 335,99	229 051,16	1 322 065 372,57	1 341 697 526,36
Kertyneet poistot 1.1.2014	2 731 770,03	7 308 055,35	543 794,87	25 405,05	0,00	10 609 025,30
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	2 192 012,66	2 192 012,66
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	1 422 196,14	978 995,73	272 970,28	5 653,26	0,00	2 679 815,41
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	2 192 012,66	2 192 012,66
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2014	4 153 966,17	8 287 051,08	816 765,15	31 058,31	0,00	13 288 840,71
Arvonkorotukset	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	13 688 800,47	4 368 030,77	743 570,84	197 992,85	1 322 065 372,57	1 341 063 767,50
	Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset					Yhteensä
	130 Käyttöomaisuusarvopaperit					
Hankintameno 1.1.2014	445 331,60					445 331,60
Lisäykset	0,00					0,00
Vähennykset	0,00					0,00
Hankintameno 31.12.2014	445 331,60					445 331,60
Kertyneet poistot 1.1.2014	0,00					0,00
Vähennysten kertyneet poistot	0,00					0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00					0,00
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00					0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00					0,00
Kertyneet poistot 31.12.2014	0,00					0,00
Arvonkorotukset	0,00					0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	445 331,60					445 331,60

Liikenneviraston tilinpäätöksen liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot	2014	2013	Muutos 2014-2013
Korot euromääräisistä saamisista	11 922,53	15 308,60	-3 386,07
Osingot	480,00	486,00	-6,00
Rahoitustuotot yhteensä	12 402,53	15 794,60	-3 392,07
Rahoituskulut	2014	2013	Muutos 2014-2013
Korot euromääräisistä veloista	1 052 540,70	1 611 490,40	-558 949,70
Muut rahoituskulut	30 000,00	0,00	30 000,00
Rahoituskulut yhteensä	1 082 540,70	1 611 490,40	-528 949,70
Netto	-1 070 138,17	-1 595 695,80	525 557,63

Liikenneviraston tilinpäätöksen liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat

Liikennevirastolla ei ole ilmoitettavaa liitteeseen 9.

Liikenneviraston tilinpäätöksen liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit

	Kappale määrä	Markkina-arvo	31.12.2014		Myyntioikeuksien alaraja	Saadut osingot	31.12.2013	
			Kirjanpitoarvo	Omistusosuus %			Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo
Julkisesti noteeraamattomat osakkeet ja osuudet	0		169 200,67			480,00		169 200,67
Parikkalan Valo Oy, sarja A	16		26,91					26,91
Parikkalan Valo Oy, sarja S	16		26,91					26,91
Parikkalan Valo Oy, sarja SN	10		16,82					16,82
Parikkalan Valo Oy, sarja SM	5		8,41					8,41
Parikkalan Valo Oy, sarja SK	1		1,68					1,68
Parikkalan Valo Oy, sarja AN	10		16,82					16,82
Parikkalan Valo Oy, sarja AM	5		8,41					8,41
Parikkalan Valo Oy, sarja AK	1		1,68					1,68
Pohjois-Hämeen Puhelin Oy	75		2 186,45					2 186,45
Vaasan Läänin Puhelin Oy (Anvia Oyj)	6		2 623,74			480,00		2 623,74
RYM Oy:n A-lajin osake nro 11	1		125 000,00					125 000,00
Saimaan Kanavamuseo Tuki Oy	448		7 534,63	93,0				7 534,63
Kemiön Puhelin Oy	1		470,93					470,93
Joukkoliikenteen lippu- ja maksujärjestelmä Oy	390966		31 277,28	14,1				31 277,28
Huoneisto- ja kiinteistöosakkeet			276 130,93			0,00		276 130,93
Kiinteistö Oy Teiliikennemuseo	16418		276 130,93	46,0				276 130,93
Osakkeet ja osuudet yhteensä			445 331,60			480,00		445 331,60

Liikenneviraston tilinpäätöksen liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

31.12.2014	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	Yli 5 vuotta	
Vastaavien rahoituserät							
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
31.12.2014							
Vastattavien rahoituserät							
Muut pitkäaikaiset velat	0,00	0,00	0,00	0,00	17 209 641,76	472 766 461,96	489 976 103,72
Seuraavana tilikautena maksettavat lyhennykset	0,00	0,00	0,00	44 825 145,38	0,00	0,00	44 825 145,38
Lyhytaikaiset euromääräiset lainat	0,00	0,00	0,00	905 357,87	0,00	0,00	905 357,87
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	0,00	0,00	0,00	60 785,42	0,00	0,00	60 785,42
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	45 791 288,67	17 209 641,76	472 766 461,96	535 767 392,39

Liikenneviraston tilinpäätöksen liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Myönnetyt takaukset ja takuut

Ei ilmoitettavaa.

Myönnetyt takaukset ja takuut valuutoittain

Ei ilmoitettavaa.

Muut monivuotiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset						
€	Talousarvio- menot 2014	Määrärahatarve 2015	Määrärahatarve 2016	Määrärahatarve 2017	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	8 186 765,60	9 213 725,40	8 601 405,97	6 988 500,85	25 430 904,27	50 234 536,51

Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt sopimukset ja sitoumukset						
€	Talousarvio- menot 2014	Määrärahatarve 2015	Määrärahatarve 2016	Määrärahatarve 2017	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Muut sopimukset ja sitoumukset						
- Vuoden 2014 talousarvion momentin 31.10.20 Perusväylänpito päätösosan kohta 1	572 206 766,05	653 184 567,40	433 923 810,40	317 986 450,27	518 511 649,57	1 923 606 477,63
- Vuoden 2014 talousarvion momentin 31.30.63 Joukko liikenteen palvelujen osto ja kehittäminen päätösosan kohta 9	915 840,84	511 500,00	0,00	0,00	0,00	511 500,00
- Vuoden 2014 talousarvion momentin 31.10.77 päätösosan kohta 2, 31.10.77.5.2 Muu kehittämisen suunnittelu	3 638 439,00	1 460 174,40	0,00	0,00	0,00	1 460 174,40
Yhteensä	584 947 811,48	664 369 967,20	442 525 216,37	324 974 951,12	543 942 553,84	1 975 812 688,54

Liikenneviraston tilinpäätöksen liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Liikennevirastolla ei ole ilmoitettavaa liitteeseen 13.

Liikenneviraston tilinpäätöksen liite 14: Taseeseen sisältymättömät rahastoidut varat

Liikennevirastolla ei ole ilmoitettavaa liitteeseen 14.

Liikenneviraston tilinpäätöksen liite 15: Velan muutokset

	31.12.2014	31.12.2013	Muutos 2014-2013
Muu pitkäaikainen velka	489 976 103,72	213 097 611,86	276 878 491,86
Seuraavana tilikautena maksettavat lyhennykset	44 825 145,38	14 325 889,88	30 499 255,50
Lyhytaikaiset lainat	905 357,87	9 533 706,55	-8 628 348,68
Yhteensä	535 706 606,97	236 957 208,29	298 749 398,68

Liikenneviraston tilinpäätöksen liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio**Maturiteettijakauma (velan jakauma jäljellä olevan juoksuajan mukaan)**

Velkojen juoksuaika	2014				2013			
	Kirjanpitoarvo (euroa)	%	Käypä arvo (euroa)	%	Kirjanpitoarvo (euroa)	%	Käypä arvo (euroa)	%
0 - 1 vuotta	45 730 503,24	8,54	45 468 462,23	8,94	23 859 596,42	10,07	23 597 973,43	10,94
1 - 2 vuotta	57 034 787,14	10,65	56 317 603,34	11,07	14 325 889,88	6,05	14 009 204,34	6,50
2 - 3 vuotta	39 825 145,38	7,43	38 948 234,64	7,66	14 325 889,88	6,05	13 842 634,89	6,42
3 - 4 vuotta	39 825 145,38	7,43	38 639 121,67	7,60	14 325 889,88	6,05	13 678 492,97	6,34
4 - 5 vuotta	39 825 145,38	7,43	38 332 461,97	7,54	14 325 889,88	6,05	13 516 297,41	6,27
Yli 5 vuotta	313 465 880,47	58,51	290 905 464,72	57,20	155 794 052,37	65,75	137 019 561,21	63,53
Velat yhteensä	535 706 606,97	100,00	508 611 348,58	100,00	236 957 208,29	100,00	215 664 164,25	100,00

Velan duraatio (velan markkina-arvolla painotettu kassavirtojen keskimääräinen maksuhetki)

Vuosi	Duraatio
31.12.2012	5,33
31.12.2013	7,76
31.12.2014	6,47

Vuoden 2014 velka koskee elinkaarihankkeita E 18 Muurla-Lohja ja E 18 Koskenkylä-Kotka sekä hankkeita Tampereen rantaväylä ja Turun satamayhteys.

Vuoden 2013 velka koskee elinkaarihanketta E 18 Muurla-Lohja ja hanketta Turun satamayhteys.

Vuoden 2012 velka koskee elinkaarihanketta E 18 Muurla-Lohja ja kehittämishankkeita Kilpilahden uusi tieyhteys, Mt 101 Kehä I ja E 18 Kehä III, Vaasa-Seinäjoki rataosan sähköistys.

Käyvän arvon laskennassa on käytetty Valtiokonttorin vuosittain ilmoittamaa laskelmissa käytettävää korkotekijää.

Käytetty duraation laskentakaava noudattaa valtion kirjanpidon käsikirjan kohdan 12.3.16 mukaista kaavaa.

Kokonaisduraatio on laskettu laskemalla velkojen erillisduraatioiden nykyarvoilla painotettu summa.

Liikenneviraston tilinpäätöksen liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat täydentävät tiedot**1) Työyhteenliittymä Porvoo - Koskenkylä loppuselvitys**

Vuonna 2007 solmittiin Tieliikelaitos Destian ja Kesälahden Maansiirto Oy:n ja MVR-Maatek Oy:n entisen toimitusjohtajan Kari Perälän välinen sovintosopimus 27.6.2007. Sopimuksen mukaan työyhteenliittymä PoKo:lle maksettava korvaus on 135 129,50 euroa lisättynä korolla 15.11.2007 lukien (12 kk Euribor + 2 %). Tilintarkastus- ja asianajokuluja tulee korvata yhteensä 46 350 euroa korkoineen. Tieliikelaitos Destian osuus korvauksista on 4/7 ja Kesälahden Maansiirto Oy:n 3/7. Korvaukset on maksettava kokonaisuudessaan 30.6.2015 loppuun mennessä sovitun aikataulun mukaisesti työyhteenliittymälle, joka käyttää korvaukset PoKo:n kulujen maksamiseen. Jäljelle jäävät varat jaetaan Destian ja Kesälahden Maansiirto Oy:n kesken edellä mainittua jako-osuutta käyttäen.

PoKo:n hallituksen kokouksessa 4.2.2009 on todettu, ettei työyhteenliittymää voida vielä lopettaa. Vaikka urakka on vastaanotettu, työyhteenliittymällä on vielä keskeneräisiä asioita. Työyhteenliittymä tullaan säilyttämään ainakin vuoteen 2015.

Työyhteenliittymän päätöksellä osakkaille on jaettu varoja syksyllä 2012 ja Destian osuus (57.142,86 euroa) on sovitun mukaisesti tilitetty Liikennevirastolle Tiehallinnon seuraajana sen mukaisesti, mitä vuoden 2001 organisaatiouudistuksen yhteydessä on sovittu.

Vuoden 2014 aikana Perälä on jatkanut velkansa lyhentämistä, mutta ei ole pysynyt sovituksessa maksuaikataulussa. Lyhennyksiä on kuitenkin vuoden 2014 aikana kertynyt yhteensä 21.000 euroa. Maksuissa on jälkeenjääneisyyttä kaiken kaikkiaan 38.000 euroa.

2) Asfalttikartelli

Korkein hallinto-oikeus vahvisti vuonna 2009 tekemällään päätöksellä, että Suomessa oli toiminut vuosina 1994–2002 päällystysalan kartelli, johon kuuluivat lähes kaikki alalla toimineet yritykset. Tiehallinto/Liikennevirasto on kesäkuussa 2008 vireille laitettulla haastehakemuksellaan vaatinut kartellissa mukana olleilta yrityksiltä vahingonkorvausta yhteensä noin 23 milj. euroa, joka määrä on nyttemmin tarkentunut noin 58 milj. euroon.

Helsingin kärjäoikeus antoi päätöksensä asiassa 28.11.2013. Liikenneviraston vaatimukset hylättiin kokonaisuudessaan ja Liikennevirasto tuomittiin korvaamaan kartelliyhtiöiden oikeudenkäyntikuluja yhteensä noin 2,7 milj. euroa laillisine viivästyskorkeineen. Vaatimusten hylkääminen perustui kärjäoikeuden käsitykseen, että Tielaitos oli ollut tietoinen kartellista ja loppuvuosina Tielaitos Tuotannon katsottiin olleen myös osallisena kartellitoiminnassa. Liikennevirasto on päättänyt valittaa päätöksestä. Oikeudenkäyntikuluja ei ole maksettu vastaajille.

Liikennevirasto on valittanut kärjäoikeuden päätöksestä Helsingin hovioikeuteen. Asian suullinen käsittely alkaa 2.3.2015. Päätös on odotettavissa syksyllä.

3) Merenkulkuun liittyvät vahingonkorvausvaatimukset ja – vastuut

Turvalaite- ja väylärakennevaurioista on ollut vireillä kaksi korvausvaatimusta, joissa Liikennevirasto on vaatinut alusten varustamoilta korvauksia aiheutetuista vahingoista yhteensä noin 0,6 milj. euroa. Toistaiseksi vain toisen aluksen vakuutusyhtiö on antanut vakuuden vahinkojen maksamiseksi. Asioiden käsittelyt ovat kesken.

Liikennevirastolta on vaadittu korvausta aluksen karilleajosta aiheutuneista vahingoista yhteensä 2,9 milj. euroa. Liikennevirasto on kiistänyt vastuunsa asiassa. Tapauksen käsittely jatkuu ja on ennakoitavissa, että riidan käsittely jatkuu Turun merioikeudessa taikka Helsingin kärjäoikeudessa.

4) Koillistie Määttä Oy:n yrityssaneeraus

Verohallinto teki Koillistie Määttä Oy:tä koskevan konkurssihakemuksen 15.8.2013. Yhtiöllä oli neljä ELY-keskusten hoitamaa väylänpidon hoidon ja ylläpidon alueurakkaa, jotka jouduttiin purkamaan yhtiön taloudellisesta tilanteesta johtuen 3.9.2013. Yritys haki saneerausmenettelyyn 13.9.2013 ja Oulun käräjäoikeus päätti aloittaa saneerausmenettelyn 9.10.2013.

Yhtiöllä olleet neljä urakkaa olivat: Pieksämäki 2011–2016, Kuhmo 2011–2015, Kuusamon yhteisalueurakka 2009–2014 ja Ivalo 2009–2014. Kyseessä olevan palvelun luonteesta johtuen jouduttiin järjestämään uudet palveluntuottajat suorahankintaa käyttäen. Urakoiden purkamisesta on aiheutunut vahinkoa yhteensä 2,1 milj. euroa. Koillistie Määttä Oy:llä on saatavia tilaajalta 0,5 milj. euroa, joten kuittaamisen jälkeen saatavia jää 1,6 milj. euroa. Urakoiden pankkitakaukset ovat suuruudeltaan 0,5 milj. euroa.

Saneerausmenettelyssä tarkentuneet velkojien saatavien määrät ja lopulliset saatavat ovat seuraavat:

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus: saatava 367.284,10 euroa, josta pankkitakauksen osuus 143.480,28 euroa ja saneerausvelaksi jää 223.803,82 euroa,

Pohjois-Savon ELY-keskus: saatava 1.142.921,17 euroa, josta pankkitakauksen osuus 160.942,89 euroa ja saneerausvelaksi jää 981.978,28 euroa

Lapin ELY-keskus: saatava 146.601,22 euroa, jonka pankkitakaus kattaa kokonaisuudessaan

Oulun käräjäoikeus vahvisti 30.6.2014 selvittäjän laatiman 20.5.2014 päivätyn saneerausohjelmahdotuksen Koillistie Määttä Oy:n saneerausohjelmaksi.

Kuusamon osuuspankki on suorittanut pankkitakauksiin perustuen edellä mainitut saatavat yhteensä 451.024,39 euroa.

Saneerausvelkaa jäi yhteensä 1.205.782,10 euroa. Saneerausohjelman mukaan saneerattavia velkoja leikataan 70 % ja lopulle 30 %:lle (361.734,63 €) vahvistettiin maksuohjelma, joka päättyy 31.1.2023.

5) Siilinjärven ja Iisalmen turvalaiteurakoiden maksatukset

Liikennevirasto on tilannut vuonna 2009 Siilinjärven (sopimus 291082) ja Iisalmen (sopimus 291085) liikennepaikoille uudet turvalaitejärjestelmät. Valmistumisajankohdat ja järjestelmien käyttöönotot oli aikataulutettu vuodelle 2011, mutta niitä jouduttiin siirtämään useita kertoja niin, että lopulliset käyttöönotot tapahtuivat Siilinjärvellä 8/2013 ja Iisalmessa 11/2013.

Liikenneviraston näkemyksen mukaan viivästymiset johtuivat toimittajasta riippuvista syistä ja aiheuttivat merkittäviä kustannuksia mm. vanhojen järjestelmien kunnossapidossa, liikenteenohjauksessa ja projektin hoitokuluissa. Vastaavasti toimittaja piti viivästymisiä Liikenneviraston aiheuttamina ja vaatii niistä korvauksia maksamattomien maksuerien, lisätöiden ja projektin hoitokulujen osalta. Neuvotteluja riidan ratkaisemiseksi käytiin loppuvuodesta 2012 lähtien.

Osapuolet pääsivät molempien urakoiden osalta taloudelliseen sopimukseen ja allekirjoittivat sovintosopimuksen kesäkuussa 2014. Urakoiden yhteenlasketuksi kokonaislaskutukseksi sovittiin 9,3 miljoonaa euroa (ilman arvonlisäveroa). Sovinnossa molemmat osapuolet luopuivat kaikista esitetystä taloudellisista vaatimuksistaan.

6 Allekirjoitukset

Hyväksymme Liikenneviraston vuoden 2014 tilinpäätöksen.

Helsingissä 13. maaliskuuta 2015

pääjohtajan poissa ollessa
Rami Metsäpelto
Ylijohtaja

Kristiina Tikkala
Talousjohtaja

